Rapport

Nye Hitra 1 vindkraftverk

OPPDRAGSGIVER

Statkraft

EMNE

Nye Hitra 1 vindkraftverk- Konsekvensutredning av lokalt og regionalt næringsliv

DATO / REVISJON: 12. mars 2026 / 002

DOKUMENTKODE: 10258198-01-NÆR-RAP-001

Multiconsult

Dette dokumentet har blitt utarbeidet av Multiconsult på vegne av Multiconsult Norge AS eller selskapets klient. Klientens rettigheter til dokumentet er gitt i den aktuelle oppdragsavtalen eller ved anmodning. Tredjeparter har ingen rettigheter til bruk av dokumentet (eller deler av det) uten skriftlig forhåndsgodkjenning fra Multiconsult med mindre annet følger av norsk lov. Multiconsult påtar seg intet ansvar for bruk av dokumentet (eller deler av det) til andre formål, på andre måter eller av andre personer eller enheter enn det som er godkjent skriftlig av Multiconsult. Deler av dokumentet kan være beskyttet av immaterielle rettigheter og/eller eiendomsrettigheter. Kopiering, distribusjon, endring, behandling eller annen bruk av dokumentet er ikke tillatt uten skriftlig forhåndssamtykke fra Multiconsult eller annen innehaver av slike rettigheter med mindre annet følger av norsk lov.

Rapport

OPPDRAG	Nye Hitra 1 vindkraftverk	DOKUMENTKODE	10258198-01-NÆR-RAP-001
EMNE	Nye Hitra 1 vindkraftverk-Konsekvensutredning av lokalt og regionalt næringsliv	TILGJENGELIGHET	
OPPDRAGSGIVER	Statkraft	OPPDRAGSLEDER	Håvard Finanger
KONTAKTPERSON	Henriette Rogde Haavik	UTARBEIDET AV	Hilde Eide, Tim Maarten Riesen, Ingar Flatlandsmo

Sammendrag

Hitra 1 vindkraftverk ble satt i drift i 2004 og gjeldende konsesjon løper ut i 2030. Statkraft ønsker å fase ut og erstatte dagens Hitra 1 med et nytt vindkraftverk innen 2030, nye Hitra 1 vindkraftverk. Multiconsult er engasjert av Statkraft for å utarbeide en konsekvensutredning for nye Hitra 1 vindkraftverk, i tråd planprogram og utredningsprogrammet som er fastsatt av henholdsvis Hitra kommune og NVE. Denne rapporten omfatter fagtemaene lokalt og regionalt næringsliv, kommuneøkonomi og reiseliv.

Vurderingene bygger på tilgjengelig statistikk, intervjuer med lokale og regionale aktører, erfaringstall fra tidligere vindkraftutbygginger på Hitra og i Norge, samt etterprøvingsstudier av faktiske virkninger fra eksisterende vindkraftverk. Nullalternativet er definert som en situasjon der dagens Hitra 1 ikke fornyes, og hvor kun Hitra 2 videreføres etter 2030. Eiendomsverdi, samt overordnede samfunnsøkonomiske og nasjonale virkninger er ikke omfattet av denne utredningen.

Hitra er en kystkommune med et etablert og voksende næringsliv, der verdiskapning innen havbruk, fiskeri og andre primærnæringer, samt tilknyttet sekundærnæringer, utgjør en sentral del av den økonomiske aktiviteten. I anleggsfasen vurderes tiltaket å gi positive direkte virkninger for lokalt og regionalt næringsliv, særlig innen bygg- og anlegg, transport, elektro, samt service- og overnattingstjenester. Konsekvensen vurderes som middels positiv (++) for lokalt næringsliv og liten positiv (+) for regionalt næringsliv i anleggsfasen. I driftsfasen forventes begrensede, men stabile virkninger knyttet til drift og vedlikehold. Konsekvensene vurderes som liten positiv (+) lokalt og ubetydelig (0) regionalt.

Tiltaket vurderes å gi et betydelig og forutsigbart bidrag til Hitra kommunes økonomi i driftsfasen gjennom eiendomsskatt og produksjonsavgift. De samlede økonomiske virkningene for kommuneøkonomien vurderes som middels positive (++).

02	12.03.2026	Revidert utkast med oppdaterte alternativer	HE		ØWJ
01	13.02.2026	Revidert utkast	HE		HAVF
00	12.12.2025	Første utkast av fagrapport lokalt og regionalt næringsliv	HE, TR	IF	
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

Tabell 0-1 Estimat av direkte årlige kommunale skatteinntekter fra det omsøkte tiltaket (avrundet) i driftsfasen

År	**Midlere årsproduks-jon***	**Eiendoms-skatt (MNOK)**	**Produksjons-avgift (MNOK)**	**Totale direkte skatteinntekter til kommunen (MNOK)**	**Netto kommunale driftsutgifter 2024 (MNOK)**	**Andel av netto driftsutgifter**
1 til 10	268 GWh/år	8,7	6,5	15,7	511,5	3,1%
11 til 20 (1. retaksering)	264 GWh/år	5,8	6,4	12,2	511,5	2,4%
21 til 30 (2. retaksering)	260 GWh/år	2,9	6,3	9,2	511,5	1,8%

*antatt en årlig degraderingsrate på 0.15 prosent over levetiden i tråd med LCOE beregningene til NVE[1]. Tallene representerer gjennomsnittlig midlere årsproduksjon per 10-årsperiode.

Hitra har en variert og voksende reiselivsnæring som i stor grad er basert på natur- og kystopplevelser. I 2024 bidro næringen med 64 millioner kroner i lokal verdiskaping og sysselsatte om lag 124 personer. For reiselivsnæringen vurderes konsekvensene som ubetydelige (0) både i anleggs- og driftsfasen, lokalt og regionalt. Med reiseliv forstås her den økonomiske aktiviteten knyttet til salg av varer og tjenester til tilreisende. Erfaringer fra eksisterende vindkraftverk på Hitra samt tilgjengelige etterprøvingsstudier gir ikke grunnlag for å forvente målbare negative økonomiske virkninger for reiselivsnæringen.

Tabellen nedenfor sammenfatter konsekvensene for lokal og regional sysselsetting, kommuneøkonomi og reiseliv i anleggsfasen og driftsfasen.

Tabell 0-2 Oppsummering av konsekvenser for temaet lokalt og regionalt næringsliv i anlegg og drift

Næringsliv og sysselsetting	**Anleggsfasen**	**Driftsfasen**
Hitra kommune	Middels positiv (++)	Liten positiv (+)
Trøndelag fylke	Liten positiv (+)	Ubetydelig (0)
Kommuneøkonomi	**Anleggsfasen**	**Driftsfasen**
Hitra kommune	Ikke vurdert [2]	Middels positiv (++)
Reiseliv	**Anleggsfasen**	**Driftsfasen**
Hitra kommune	Ubetydelig (0)	Ubetydelig (0)
Trøndelag fylke	Ubetydelig (0)	Ubetydelig (0)

I tillegg til vurderingen mot nullalternativet (alternativ 0) er det gjennomført en forenklet sammenligning av nye Hitra 1 (alternativ 1) mot dagens situasjon med både Hitra 1 og Hitra 2 i drift (alternativ NÅ). Dette

[1] (Norges vassdrags-og energidirektorat, 2024)
[2] Det er ikke gjennomført en kvantitativ vurdering av kommuneøkonomiske virkninger i anleggsfasen, herunder eiendomsskatt og produksjonsavgift, da dette avhenger blant annet av anleggsgjennomføringen og er beheftet med usikkerhet

er en forenklet vurdering som ligger utenfor det fastsatte utredningsprogrammet. For temaet lokalt og regionalt næringsliv vil forskjellen mellom nye Hitra 1 og dagens vindkraftverk være begrenset. For næringsliv og sysselsetting samt reiseliv er det ingen vesentlig forskjell. Nye Hitra 1 kan i stor grad sies å videreføre en samlet belastning som allerede er der i dagens situasjon. For kommuneøkonomien gir nye Hitra 1 et høyere inntektsbidrag, spesielt fra produksjonsavgift, enn dagens Hitra 1 alene, slik at forskjellen vurderes som liten positiv, sett i sammenheng med de netto kommunale driftsutgiftene.

Tabell 0-3 Oppsummering av konsekvenser for temaet lokalt og regionalt næringsliv og sammenligning med dagens situasjon

DRIFTSFASEN				
Tema	**Alt. 0** **Etter fjerning av** **dagens Hitra 1**	**Alt. 1** **Nye Hitra 1 bygd og** **dagens Hitra 1 fjernet**	**Alt. NÅ** **Dagens situasjon med dagens Hitra 1**	**Alt. 1 minus Alt. NÅ** **Forskjell dagens Hitra 1 og Nye Hitra 1**
Næringsliv og sysselsetting				
Hitra kommune	Ingen konsekvens	Liten positiv (+)	Liten positiv (+)	Ubetydelig (0)
Trøndelag fylke	Ingen konsekvens	Ubetydelig (0)	Ubetydelig (0)	Ubetydelig (0)
Kommuneøkonomi				
Hitra kommune	Ingen konsekvens	Middels positiv (++)	Liten positiv (+)	Liten positiv (+)
Reiseliv				
Hitra kommune	Ingen konsekvens	Ubetydelig (0)	Ubetydelig (0)	Ubetydelig (0)
Trøndelag fylke	Ingen konsekvens	Ubetydelig (0)	Ubetydelig (0)	Ubetydelig (0)

INNHOLDSFORTEGNELSE

1 Innledning 7
1.1 Prosjektmål 7
1.2 Planområdet 7
2 Tiltaksbeskrivelse og alternativer 8
2.1 Føringer og planer for området 8
2.1.1 Kommuneplan 8
2.1.2 Gjeldende reguleringsplaner 9
2.1.3 Pågående prosjekter 10
2.2 Miljøtilstanden og nullalternativ (alternativ 0) 10
2.2.1 Dagens miljøtilstand 10
2.2.2 Nullalternativ 11
2.3 Alternativer som utredes 12
2.3.1 Alternativ 1 12
2.3.2 Utredning av forskjellen mellom Nye Hitra 1 og dagens situasjon 15
2.3.3 Andre vurderte utbyggingsalternativer 15
2.3.4 Anleggsgjennomføring 15
2.4 Skadebegrensende tiltak i prosjektet 15
2.5 Utredningskrav 16
3 Lokalt og regionalt næringsliv 18
3.1 Metode og datagrunnlag 18
3.1.1 Influensområdet 18
3.1.2 Vurdering av mulige virkninger 18
3.1.3 Datagrunnlag og kvalitet 19
3.2 Nøkkeltall for influensområdet 20
3.2.1 Innbyggertall i kommunen 20
3.2.2 Næringsliv og sysselsetting 21
3.2.3 Kommuneøkonomi og tjenestetilbud 23
3.3 Påvirkning og konsekvens 25
3.3.1 0-alternativ 25
3.3.2 Virkningene for lokalt og regionalt næringsliv 26
3.3.2.1 Anleggsfasen 29
3.3.2.2 Driftsfasen 35
3.3.3 Virkninger på kommunens økonomi 39
3.3.3.1 Eiendomsskatt 39
3.3.3.2 Produksjonsavgift 40
3.4 Avbøtende tiltak 41
3.5 Usikkerhet 42
3.6 Oppfølgende undersøkelser 42
4 Reiseliv 43
4.1 Metode og datagrunnlag 43
4.1.1 Definisjon 43
4.1.2 Avgrensning mot andre fagtema 43
4.1.3 Influensområdet 44
4.2 Datagrunnlag og kvalitet 44
4.3 Verdikriterier 45
4.4 Kriterier for å vurdere påvirkning og konsekvens 46
4.5 Områdebeskrivelse 47
4.5.1 Reiselivsaktører og attraksjoner 47
4.5.2 Reiselivets økonomiske betydning 52
4.6 Påvirkning og konsekvens 55
4.6.1 0-altenativet 55
4.6.2 Verdivurdering 56
4.6.3 Litteraturgjennomgang 57
4.6.4 Vurdering av tiltakets påvirkning på lokalt og regionalt reiseliv 60
4.7 Avbøtende tiltak 61
4.8 Usikkerhet 61
4.9 Oppfølgende undersøkelser 62
4.10 Synergieffekter infrastruktur 62
5 Samlet vurdering 63
6 Referanser 65

1 Innledning

Hitra 1 vindkraftverk ble satt i drift i 2004 og nærmer seg slutten av sin levetid. Gjeldende anleggskonsesjon av 18.12.2024 har en varighet fram til 19.12.2030. I konsesjonen er det gitt vilkår om at det i god tid før konsesjonen utløper må søkes om fornyelse eller meldes at fornyelse ikke er ønsket.

Statkraft ønsker å fase ut og erstatte dagens Hitra 1 med et nytt vindkraftverk innen 2030, nye Hitra 1 vindkraftverk.

Multiconsult er engasjert av Statkraft for å utarbeide en konsekvensutredning for nye Hitra 1 vindkraftverk, i tråd planprogram og utredningsprogrammet som er fastsatt av henholdsvis Hitra kommune og NVE. Denne rapporten vurderer hvordan tiltaket kan påvirke det lokale og regionale næringslivet, inkludert reiseliv, både i anleggsfasen og driftsfasen.

Konsekvensutredningen for fagtemaet næringsliv og samfunnsinteresser er bygget opp i to hoveddeler.

I kapittel 3 gis en samlet utredning av det lokale og regionale næringslivet, inkludert metode- og datagrunnlag, nøkkeltall for kommunene, vurdering av 0-alternativet og en analyse av prosjektets virkninger for verdiskaping, sysselsetting og kommuneøkonomi, samt behov for avbøtende og oppfølgende tiltak.

I kapittel 4 følger utredningen av lokalt og regionalt reiseliv. Her presenteres metodikk, datagrunnlag, verdivurderinger og kriterier for konsekvensvurdering, etterfulgt av en områdebeskrivelse og vurdering av tiltakets påvirkning på reiselivsaktører, attraksjoner og reiselivets økonomiske betydning.

1.1 Prosjektmål

Målet med prosjektet er å øke fornybar energiproduksjon i Norge samtidig som miljøkonsekvensene reduseres til et minimum.

1.2 Planområdet

Planområdet er på 7,9 km2 og omfatter indre deler av det felles konsesjonsområdet for dagens Hitra 1 og Hitra 2 vindkraftverk, samt den eksisterende atkomstveien. Se oversiktskart i figur 11.

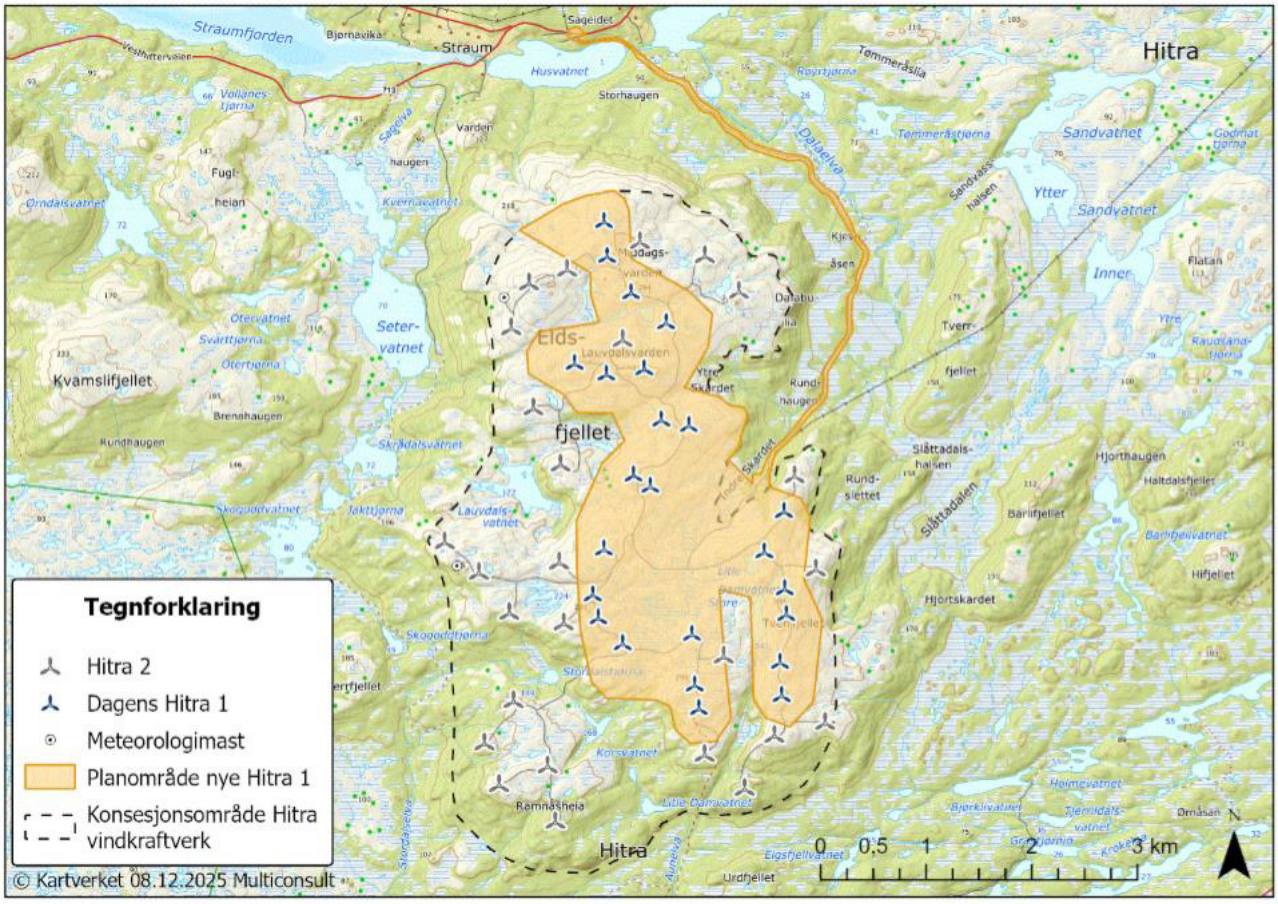

Figur 1-1: Kart over planområdet for konsekvensutredningen.

2 Tiltaksbeskrivelse og alternativer

2.1 Føringer og planer for området

2.1.1 Kommuneplan

Planområdet for områdereguleringen inngår i all hovedsak i et areal utlagt til formål vindpark (andre typer bebyggelse og anlegg) i kommuneplanens arealdel 2022–2034 for Hitra kommune, planid 5056_202109 vedtatt 9.2.2023. Planområdet inkluderer også noen mindre vatn som er utlagt til bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone. Langs atkomstveien berøres noen mindre arealer utlagt til landbruks-, natur- og friluftsområder (LNFR, men det er ikke reindrift på Hitra). Deler av hensynssone høyspenningsanlegg langs nettilknytningen til vindkraftverket ligger også innenfor planområdet. Se figur 2-1.

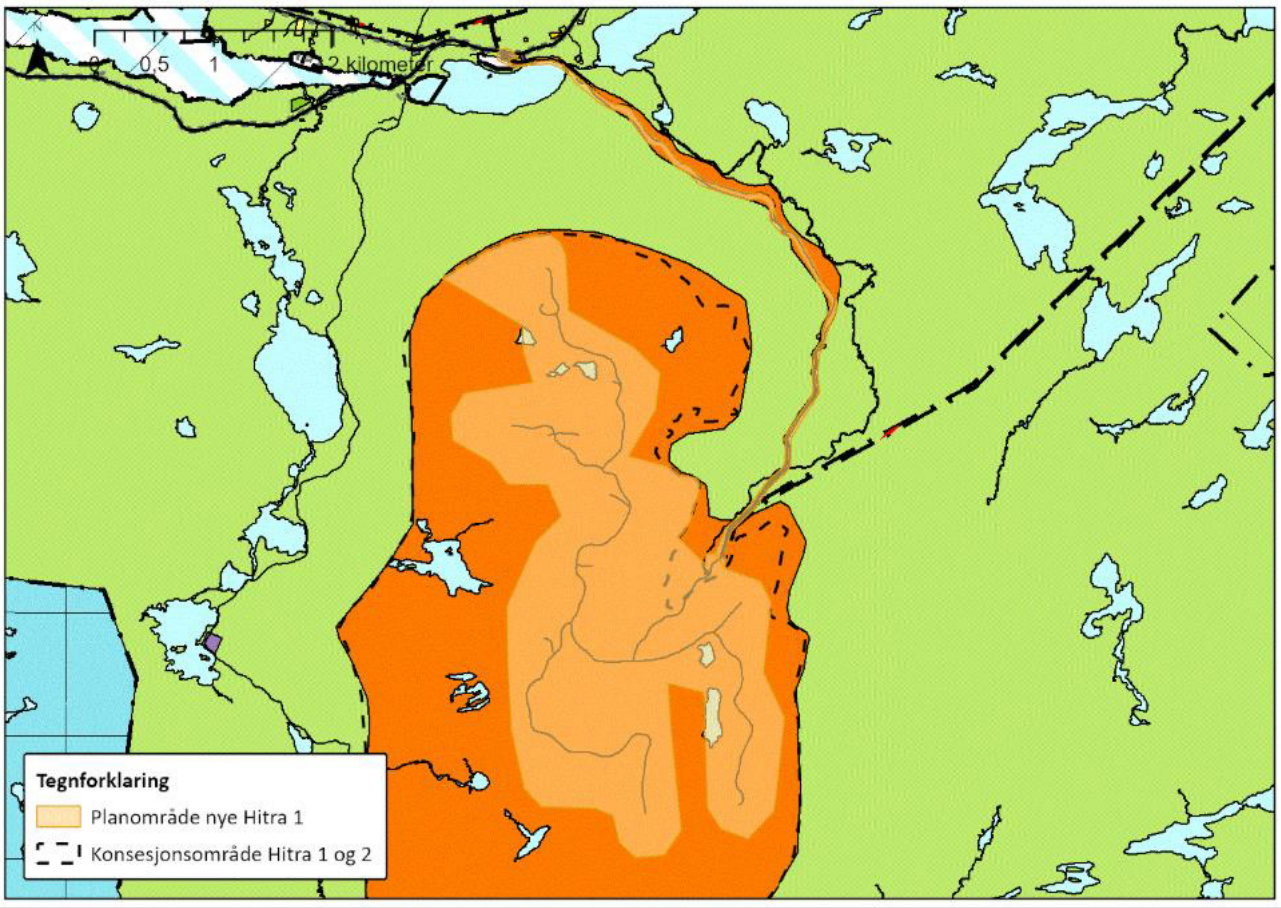

Figur 2-1: Utsnitt fra kommuneplanens arealdel med påtegning av områdereguleringsgrense nye Hitra 1. Se nærmere omtale i brødtekst.

2.1.2 Gjeldende reguleringsplaner

Det er én gjeldende reguleringsplan som berøres av planområdet, planid 5056_201306 «Eintrøa» på gnr./bnr. 32/1 som ligger helt i starten av atkomstveien. Denne detaljreguleringen er fra 3.10.2013 og gjelder utbygging av fritidsboliger. Se figur 2-2.

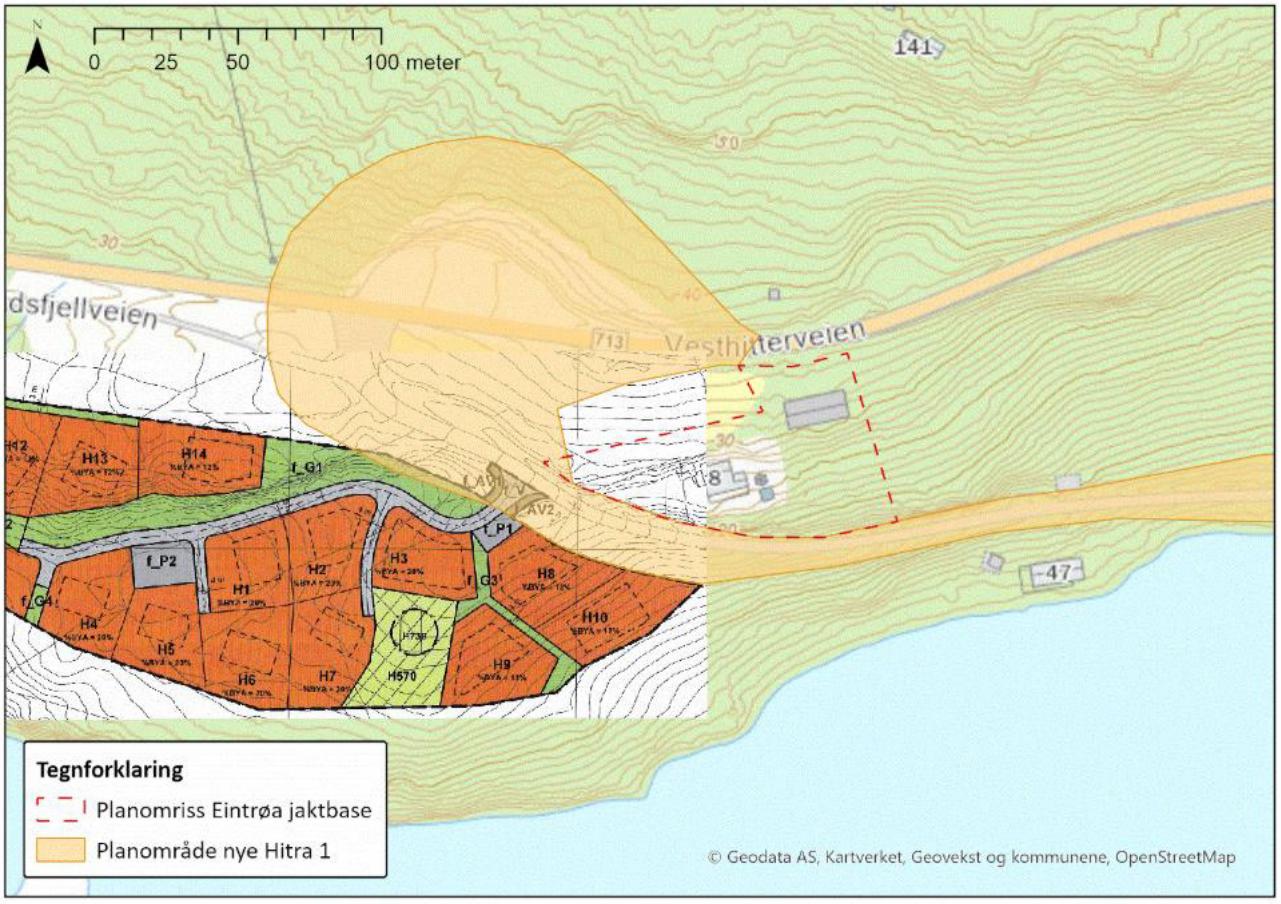

Figur 2-2: Planområdet og berøring med vedtatt detaljregulering Eintrøa (utsnitt fra reguleringsplankart til venstre) og igangsatt detaljregulering Eintrøa jaktbase (rødt stiplet omriss).

2.1.3 Pågående prosjekter

Det er en pågående reguleringsprosess for planid 5056_202205 «Detaljregulering for Eintrøa jaktbase gnr. 32 bnr. 47 m.fl.» ved Strøm, like nordøst for starten av atkomstveien. Se figur 2-2.

2.2 Miljøtilstanden og nullalternativ (alternativ 0)

Konsekvensutredningen skal iht. forskrift om konsekvensutredninger § 20 inneholde en beskrivelse av den nåværende miljøtilstanden og en oversikt over hvordan miljøet antas å utvikle seg hvis planen eller tiltaket ikke gjennomføres. Det sistnevnte er definisjonen på nullalternativet. Nullalternativet skal brukes som sammenligningsgrunnlag for å vurdere hvilken konsekvens en plan eller et tiltak vil ha. Nullalternativet vil ofte være en framskriving av (og dermed være noe annet enn) dagens situasjon.

2.2.1 Dagens miljøtilstand

Dagens Hitra 1 og Hitra 2 vindkraftverk ligger sammen på Eldsfjellet, et fjellplatå over tregrensa (210–313 moh.) omtrent midt på øya Hitra, sørvest i Trøndelag fylke. Terrenget på Eldsfjellet er småkupert med flere små vatn. Vegetasjonen domineres av siv, starr og lyng, i første rekke røsslyng. Områder uten eller med lite løsmasser er preget av gråmose. Atkomstveien fra fv. 713 i nord ligger lavere, i et slakt stigende, småkupert terreng dominert av furuskog, myr og små vatn.

Tekniske inngrep i området omfatter totalt 36 km vei (20,4 km etablert for Hitra 1 og 15,7 km ekstra for Hitra 2), totalt 50 vindturbiner (24 vindturbiner med 111 m totalhøyde i Hitra 1, 26 vindturbiner med 145,5 m totalhøyde i Hitra 2) med kranoppstillingsplasser, et opparbeidet lagringsareal der atkomstveien møter internveinettet, og en transformatorstasjon med servicebygg og et tilliggende lagringsareal langs atkomstveien. Samlet, gruslagt areal av opparbeidete veier og plasser utgjør 316 dekar. Veinettet omfatter ei bru over Straumsvassdraget, 600 m fra starten av atkomstveien.

Det er to meteorologimaster (gittermaster med barduner) og ei standard mobilmast oppe på fjellet. Intern kabling ligger i hovedsak i veikroppene, men det er tre kabelgrøfter i terreng: ei fra transformatorstasjonen og vestover, ei fra transformatorstasjonen og østover, og ei fra enden av atkomstveien og mot sørvest. Transformatorstasjonen er tilknyttet regionalnettet via en 9,7 km lang 132 kV kraftledning til Fillan transformatorstasjon. Det er i dag kontinuerlig lysende, rød, mellomintensitets hinderlysmerking på 11 vindturbiner i Hitra 2. I tillegg er 10 vindturbiner i dagens Hitra 1 merket med kontinuerlig lysende, rødt, lavintensitets hinderlys.

2.2.2 Nullalternativ

Nullalternativet er det formelle sammenligningsgrunnlaget i konsekvensutredningen. Siden konsesjonen for dagens Hitra 1 vindkraftverk snart går ut på dato, vil nullalternativet være et Hitra vindkraftverk med kun Hitra 2.

For noen tema vil det være interessant og kanskje også mer umiddelbart forståelig at man i tillegg sammenligner med dagens Hitra vindkraftverk, bestående av gamle Hitra 1 og Hitra 2.

Nullalternativet innebærer at Hitra 1 ikke fornyes. Endringer fra dagens miljøtilstand vil iht. gjeldende konsesjonsvilkår omfatte fjerning av de 24 vindturbinene i dagens Hitra 1, slik at kun de 26 vindturbinene i Hitra 2 står igjen. Endringer vil også omfatte tilbakeføring av de veier og plasser som ikke er påkrevd for videre drift av Hitra 2.

Siden Hitra 2 i stor grad er etablert utenfor Hitra 1 ved forlengelser av veinettet, er det bare de 24 kranoppstillingsplassene til Hitra 1 samt 13 stikkveier på totalt 2,1 km som kun går til Hitra 1-turbiner som kan fjernes. I tillegg inngår lagringsarealet der atkomstveien møter internveinettet, da denne er beholdt fra utbyggingen av Hitra 2 under forutsetning av en fornying av Hitra 1. Samlet gruslagt areal som skal tilbakestilles utgjør etter dette 43 dekar. Det vil i tillegg være aktuelt å endre på deler av tilliggende, tilbakeførte arealer med større skjæringer og fyllinger, men dette må vurderes konkret i en anleggsfase og lar seg ikke arealfeste nå. Jordkabler for Hitra 1 vil trolig ikke bli fjernet utenfor arealer som tilbakeføres, da disse ligger tett på kabler for Hitra 2.

Det legges til grunn for konsekvensutredningen at det er samtidighet eller kort tid mellom en slik tilbakeføring i nullalternativet og en fornying av Hitra 1 i alternativ 1. Den direkte sammenligningen i konsekvensutredningen inkluderer derfor ikke mer langsiktige effekter, eksempelvis tilpasninger i dyrearters bruk av området etter fjerning av vindturbiner, eller gjengroing forbi pionérstadiet mot mer naturlige naturtyper etter tilbakeføring av arealer. Forventa, langsiktige endringer diskuteres i noen grad under vurdering av samla belastning/samla virkninger. Det forventes ikke andre merkbare endringer i miljøtilstanden, f.eks. som følge av klimaendringer, fra dagens tilstand og fram til sammenligningsåret 2030.

Det er etter skjerpete krav til hinderlysmerking søkt om å lysmerke ytterligere to vindturbiner i Hitra 2. Det legges derfor til grunn for nullalternativet at totalt 13 vindturbiner i Hitra 2 er lysmerket.

En illustrasjon av nullalternativet/alternativ 0 er vist på kart i figur 2-3

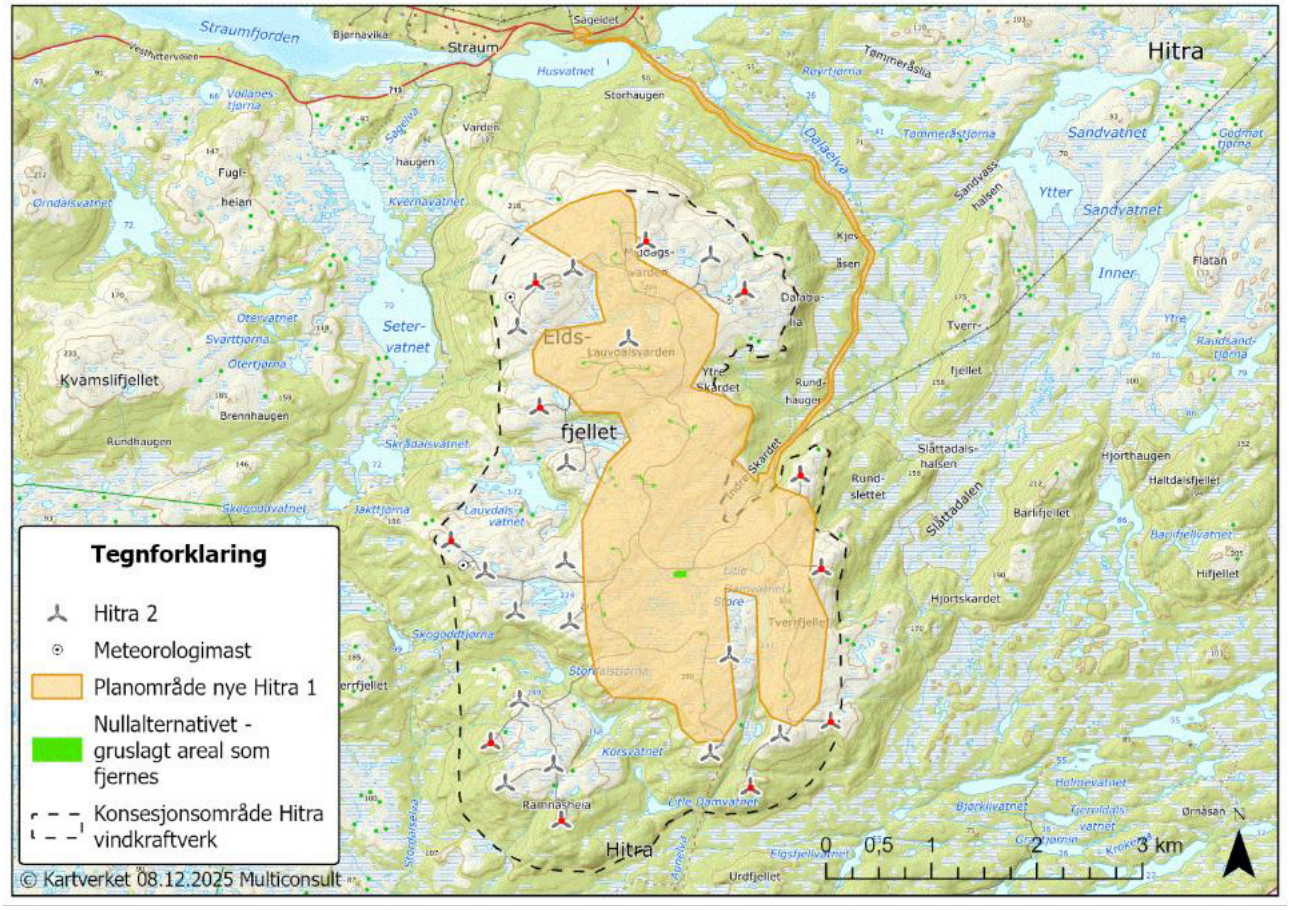

Figur 2-3 Planområdet og nullalternativet, gjenværende Hitra 2 vindkraftverk etter fjerning av dagens Hitra 1. Hinderlysmerking av Hitra 2 framgår.

2.3 Alternativer som utredes

Det utredes kun ett alternativ, den mest sannsynlige utbyggingsløsningen for nye Hitra 1 vindkraftverk.

2.3.1 Alternativ 1

Nye Hitra 1 skal benytte eksisterende kraftledning fra vindkraftverket til Fillan transformatorstasjon. Utredningen har lagt til grunn 12–15 turbiner med effekt på 5–8 MW.

Utbyggingsløsningen som er lagt til grunn for konsekvensutredningen består av:

- 15 vindturbiner med høyde inntil 220 m og rotor inntil 175 m.
  - En representativ eksempelturbin med 220 m totalhøyde, er benyttet for produksjonsberegninger og støyberegninger.

  - For skyggekast og landskap er det utredet et eksempel med rotorstørrelse inntil 175 m.
  - Det legges til grunn lysmerking iht. gjeldende regelverk, uten behovsstyring, og tilpasset perimetermerking iht. generelle føringer fra Luftfartstilsynet ved at 10 av de 15 vindturbinene er merket, se figur 2-4.
- Nødvendige hjelpeanlegg:
  - Etablering av kranoppstillingsplasser og fundamenter per turbin. Delvis overlapp med eksisterende kranoppstillingsplasser som gjenbrukes.
  - Ca. 1,9 km med nye internveier (hvorav ca. 0,5 km gjenbruk av internveier i dagens Hitra 1 som fjernes i alternativ 0A, dvs. ca. 1,4 km ny vei sammenlignet med i dag), og oppgradering av eksisterende veianlegg for tilrettelegging for større vindturbiner.
  - Legging av nye internkabler i veiskulder og i eksisterende terrenggrøfter.
  - Etablering av nødvendig riggplass og massetak.
  - Nødvendige oppgraderinger innenfor eksisterende transformatorstasjonsområde.
- Gjenbruk/ikke tilbakeføring av de arealer fra dagens Hitra 1 som trengs for etablering av nye Hitra 1, og som uten fornying ville blitt tilbakeført.
- Totalt arealinngrep for nye Hitra 1 er beregnet til ca. 145 dekar. Nye Hitra 1 vil berøre ca. 68 dekar med tidligere urørte arealer og ca. 76 dekar med tidligere berørte arealer, av sistnevnte er ca. 16 dekar gjenbruk av gruslagte veier og plasser som tilbakeføres i alternativ 0A. Etter ferdigstilling vil de 145 dekarene være fordelt på ca. 40 dekar permanent gruslagte arealer og ca. 105 dekar midlertidige, tilbakeførte arealer (inklusive massetak og nå gruslagte arealer som dagens lagerområde). Det tas forbehold om at dette er grovprosjektering som vil få endringer. Sikrere tall vil framkomme i detaljplan.

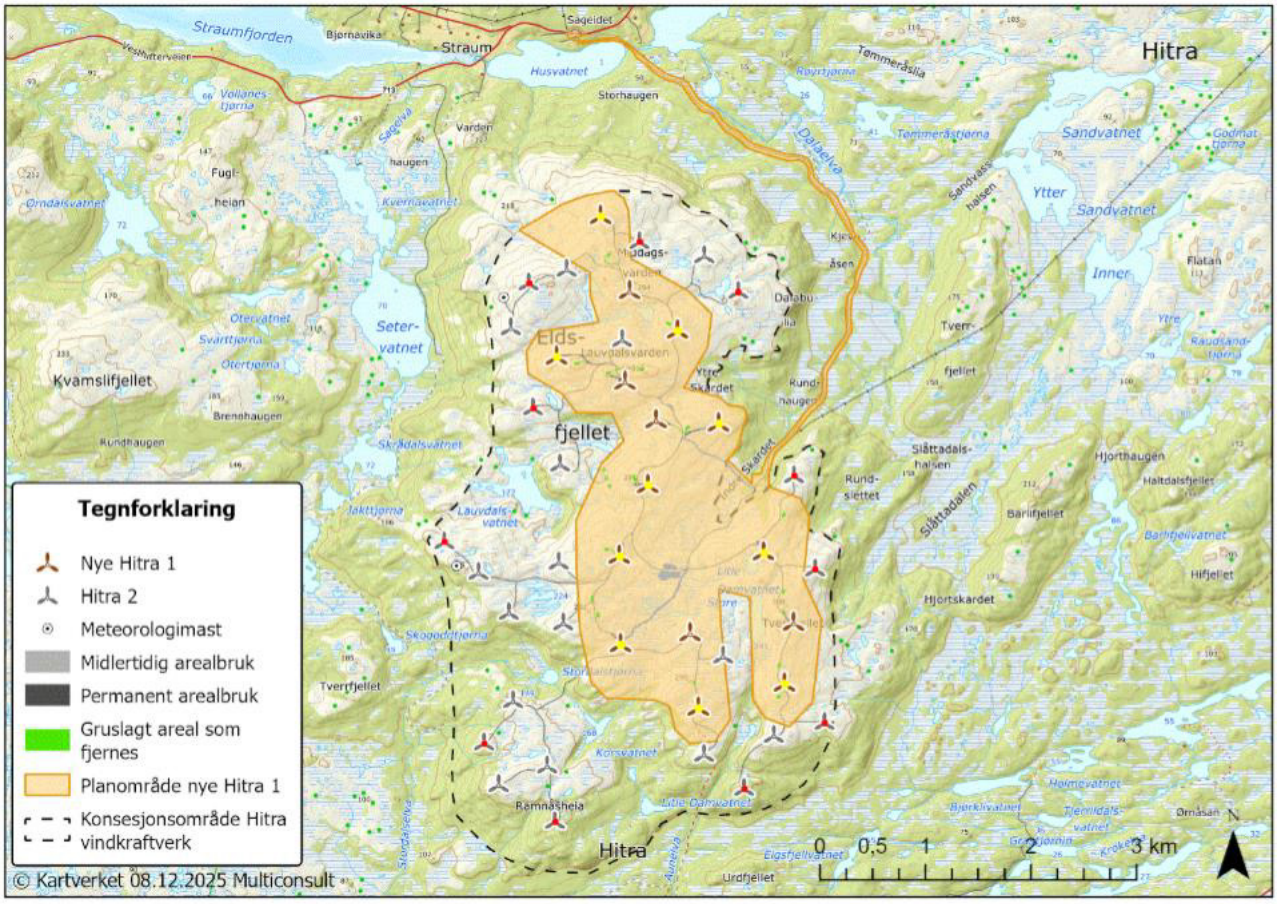

Figur 2-4 Alternativ 1. Samlet forventet hinderlysmerking framgår.

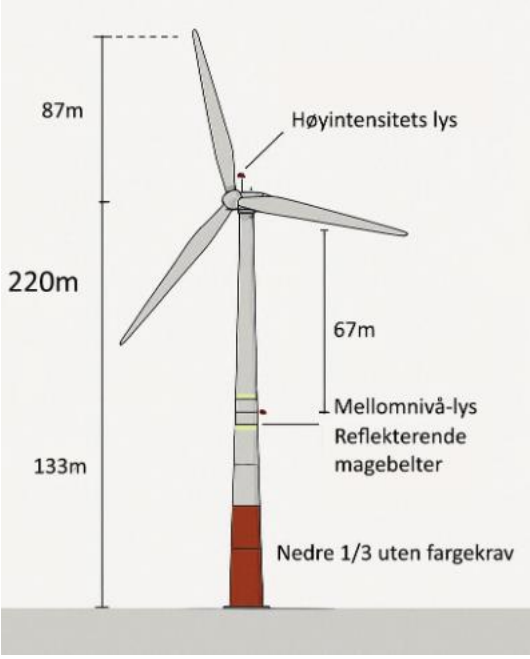

Figur 2-5 Formelle rammer for merking av eksempelturbin Nye Hitra 1 vindkraftverk, jf. krav fra Luftfartstilsynet.

2.3.2 Utredning av forskjellen mellom Nye Hitra 1 og dagens situasjon

For både direkte berørte, øvrig allmennhet og beslutningstakere vil det trolig være interessant å få fram konsekvensene av Nye Hitra 1 (alternativ 1) sammenlignet med dagens situasjon (i kortform alternativ NÅ). Siden alternativ 1 sammenlignes med nullalternativet (alt. 1 minus alt. 0), må tilsvarende sammenligning også gjøres for dagens situasjon (alt. NÅ minus alt. 0). Eventuelle forskjeller mellom Nye Hitra 1 og dagens situasjon vil da framkomme som forskjellig konsekvensgrad mellom de to (alt. 1 minus alt. NÅ). Fagutredninger og oppsummering i denne konsekvensutredningen har derfor også vurdert konsekvenser av dagens situasjon mot nullalternativet, og forskjeller mellom Nye Hitra 1 og dagens situasjon.

2.3.3 Andre vurderte utbyggingsalternativer

Statkraft har vurdert alternativer med mindre og dermed flere vindturbiner innenfor rammen av mulig installert effekt. Disse er forkastet som følge av dårligere produksjon og økonomi, større fotavtrykk og marginale landskapsmessige forskjeller.

2.3.4 Anleggsgjennomføring

Anleggsperioden er forventet å vare i ett og et halvt til to år, og vil strekke seg gjennom to sommersesonger. Den første sesongen vil benyttes til forberedende arbeider. Sesong to vil benyttes til turbininstallasjon, idriftsettelse og testing. Anleggsarbeidene vil bestå at riving av eksisterende turbiner, oppgradering av eksisterende veier, anlegging av kranoppstillingsplasser, jordkabler og fundamenter, installasjon av ny transformator og høyspenningsutstyr i eksisterende bygg, og installasjon av nye vindturbiner.

For konsekvensutredningen legges det til grunn:

- Det vil være anslagsvis mellom 50 og 100 personer sysselsatt på anlegget i anleggsperioden.
- Det vil være betydelig transport mellom havn og vindkraftverket i byggeperioden, anslått til omkring 500 transporter (inkludert avvikling av eksisterende kraftverk), hvorav ca. 150 transporter er spesialtransporter for frakting av turbinkomponenter.
- Hovedmengden av anleggsarbeider vil foregå sommerhalvåret.
- Støyende arbeider vil foregå på dagtid.

2.4 Skadebegrensende tiltak i prosjektet

Forskrift om konsekvensutredninger setter krav til hvordan man skal forebygge skadevirkninger av et tiltak. Iht. forskriftens § 23 skal konsekvensutredningen «beskrive de tiltakene som er planlagt for å unngå, begrense, istandsette og hvis mulig kompenseres for vesentlige skadevirkninger for miljø og samfunn både i bygge- og driftsfasen». Det er en forutsetning at de skadebegrensende tiltakene som presenteres er *relevante* og *realistiske* jf. § 19. Tiltakshierarkiet (figur 3-6) skal ligge til grunn ved vurdering av skadebegrensende tiltak.

I dette prosjektet er det lagt opp til flere skadebegrensende tiltak:

- Nye Hitra 1 er størrelsesmessig tilpasset eksisterende nettilknytning slik at ny/oppgradert kraftledning ikke er nødvendig.

- Nye vindturbiner er plassert inntil eller nær eksisterende veier og plasser for å minimere ny arealbruk.
- Nødvendige arealer for tilkomst, rigg, mellomlagring mv. skal i hovedsak dekkes av eksisterende, opparbeidete arealer.
- Gjenbruk/begrenset utvidelse av ett eksisterende massetak.
- Etableringen av nye Hitra 1 skal samordnes med fjerning av dagens Hitra 1 med tanke på gjenbruk av arealer, og at tilbakeføring av arealer som ikke gjenbrukes kan dra nytte av noe toppjord og vekstmasser fra nærliggende etablering av nye Hitra 1.

Dette er tiltak som inngår som premisser for områdereguleringen og konsesjonssøknaden.

2.5 Utredningskrav

Konsekvenser for alle fagtemaene utredes i henhold til planprogram og utredningsprogrammet som er fastsatt av henholdsvis Hitra kommune og NVE. Utredningskrav som er gjeldende for fagtema lokalt og regionalt næringsliv er fastsatt planprogrammet, og supplerende krav stipulert utredningsprogrammet. Tabell 2-1 presenterer utredningskravene:

Tabell 2-1 Utredningskrav for temaet lokalt og regionalt næringsliv

Dokument	Beskrivelse	Metode
Vedtatt planprogram Hitra kommune 28.05.2025	– Beskrive antatt behov for varer og tjenester, herunder nye arbeidsplasser, lokalt og regionalt i anleggs- og driftsfase. – Beskrive reiselivsnæringen i influensområdet. – Vurdere hvordan tiltaket kan påvirke lokalt og regionalt næringsliv, herunder reiselivsnæringen og sysselsetting og verdiskaping.	Lokale og regionale myndigheter og lokalt/regionalt næringsliv skal kontaktes for informasjon om dagens situasjon og planlagte aktiviteter/utbygginger.
Utredningsprogram fra NVE, 26.06.2025	Lokalt og regionalt næringsliv I tillegg til kravene i planprogrammet skal tiltakshaver Vise viktige attraksjoner/områder for reiselivet på kart	Der reiselivet er knyttet til landskap, friluftsliv, kulturminner, naturmangfold osv., skal utredningen bygge på informasjon fra de respektive temautredningene og suppleres med informasjon fra de lokale aktørene. Eventuelle synergieffekter knyttet til etablering av eventuell infrastruktur skal inkluderes.

		Tiltakets betydning for planlagt næringsutvikling i kommunen vurderes.
	Kommuneøkonomi I tillegg til kravene i planprogrammet skal tiltakshaver - Beskrive inntektsmulighetene for Hitra kommune. Spesifisere hvilke ordninger for inntekt fra vindkraft påvirker som kommuneøkonomien - Beregne årlige forventede inntekter for kommunen over hele anleggets levetid. Skal spesifiseres for hvert år i anleggets forventende levetid basert på gjeldende eller konkret varslet regelverk på utredningstidspunktet	Kommunen skal kontaktes.

Besvarelse av utredningskrav

Utredningsprogrammet for fagtemaet lokalt og regionalt næringsliv, inkludert reiseliv og kommuneøkonomi, er besvart gjennom en samlet vurdering av tiltakets virkninger i anleggs- og driftsfasen. Utredningen omfatter vurderinger av antatt behov for varer og tjenester, sysselsetting og verdiskaping lokalt og regionalt, samt kommunale inntekter knyttet til eiendomsskatt og produksjonsavgift. Reiselivsnæringen i influensområdet er beskrevet, herunder sentrale reiselivsaktører/attraksjoner, som også er vist på kart. Vurderingene bygger på tilgjengelig statistikk, tidligere konsekvensutredninger og etterprøvingsstudier, samt dialog med lokale og regionale myndigheter og nærings- og reiselivsaktører. Der reiselivet er knyttet til landskap, friluftsliv, natur- og kulturverdier, er vurderingene sett i sammenheng med relevante temautredninger. Tiltakets betydning for planlagt næringsutvikling i kommunen, samt eventuelle synergieffekter knyttet til infrastruktur, er vurdert. Utredningen er gjennomført i tråd med kravene i fastsatt planprogram og utredningsprogram.

3 Lokalt og regionalt næringsliv

3.1 Metode og datagrunnlag

Denne delen av utredningen er basert på en forenklet prosedyre egnet for de samfunnsmessige vurderingene. Sysselsetting, næringsliv, tjenestetilbud og kommuneøkonomi i Hitra kommune beskrives først kort. Deretter følger en vurdering av prosjektets mulige virkninger på disse størrelsene i anleggs- og driftsfasen. For denne vurderingen benyttes både generell kunnskap om ringvirkninger fra vindkraft, samt tallgrunnlag for sysselsetting og verdiskaping fra konsekvensutredninger og etterprøvingsstudier av eksisterende vindparker på Hitra, beskrevet under seksjon 3.1.3.

Verdiskaping på regionalt og lokalt nivå omfatter kontraktsverdien av lokal/regional produksjon fratrukket verdien av eventuell import til kontrakten fra Norge for øvrig eller utlandet. I tillegg kommer lokale/regionale vare- og tjenesteleveranse til utenlandske kontrakter. Forventet størrelse på lokal verdiskaping baseres på etterprøvingsstudien fra Norconsult/Agenda Kaupang, korrigert for størrelsen på det foreslåtte tiltaket, samt dagens status i lokalt næringsliv.

Videre estimeres årlige forventede inntektsstrømmer til kommunen basert på vindkraftverkets produksjon og verdi over hele anleggets levetid i henhold til gjeldende regler og praksis. Dette inkluderer primært eiendomsskatt og produksjonsavgift. Grunnrenteskatt ble innført for konsesjonspliktige vindkraftverk på land fra og med inntektsåret 2024 og vil være gjeldende for nye Hitra 1. Grunnrenteskatten fordeles mellom stat og kommunesektor etter nøklene i rammetilskuddet til kommunene, og går dermed ikke direkte til vertskommunene[3]. Derfor er ikke konsekvens av grunnrenteskatt på kommunens økonomi vurdert.

De samlede indirekte konsekvensene av utbyggingen av Hitra kraftverk knyttet til økt krafttilgang, kraftforsyningssikkerhet og overordnede samfunnsøkonomiske aspekter (reduserte tap i nettet, innvirkning på kraftpriser etc.) utredes ikke i denne rapporten. Her vurderes, i tråd med kravene i utredningsprogrammet, bare mulige lokale og regionale effekter av utbyggingen, og en overordnet vurdering av tiltakets betydning for planlagt næringsutvikling i kommunen.

3.1.1 Influensområdet

De omsøkte utbyggingsalternativene ligger i Hitra kommune. Kommunen utgjør følgelig det lokale influensområdet for utredningen av tiltakets eventuelle konsekvens for lokalt næringsliv og kommuneøkonomi. Hitra kommune ligger i Trøndelag fylke. Vurdering av tiltakets eventuelle konsekvens regionalt omfatter følgelig dette fylket. På fylkesnivå vurderes kun påvirkning på næringsliv og sysselsetting, ikke økonomi og tjenestetilbud.

3.1.2 Vurdering av mulige virkninger

Vurdering av virkninger er, der det er faglig belegg for det, gjort på kvalitativt grunnlag etter konsulentens skjønn. Der det er faglig forsvarlig å kvantifisere forventede virkninger har tabellen under tjent som veiledende i vurderingene.

[3] (Finansdepartementet, 2023)

Tabell 3-1 Kriterier for konsekvensvurdering av tema næringsliv og samfunnsinteresser. Farger samsvarer med skala for konsekvenssetting iht. M-1941 (Miljødirektoratet, 2023).

Vurdering	Kriterium (omtrentlig)	Symbol/farge
Svært stor positiv konsekvens	> 10 prosent av dagens verdi	++++
Stor positiv konsekvens	+ 5-10 prosent av dagens verdi	+++
Middels positiv konsekvens	+ 1-5 prosent av dagens verdi	++
Liten positiv konsekvens	+ 0,5-1 prosent av dagens verdi	+
Ubetydelig / ingen konsekvens	-0,5-0,5 prosent av dagens verdi	0
Liten negativ konsekvens	-0,5-1 prosent av dagens verdi	-
Middels negativ konsekvens	- 1-5 prosent av dagens verdi	- -
Stor negativ konsekvens	-5-10 prosent av dagens verdi	- - -
Svært stor negativ konsekvens	< -10 prosent av dagens verdi	- - - -

3.1.3 Datagrunnlag og kvalitet

Vurderingene i denne rapporten baserer seg på datagrunnlaget som presentert i Tabell 3-2 i tillegg til konsulentenes erfaring. Interessenter presentert i samme tabell representerer kontaktede interessenter som har ønsket å bidra med informasjon og innspill, men ikke den uttømmende listen over forespurte interessenter. Forespurte interessenter inkluderer både representanter for kommunene, og regionale og lokale næringsforeninger innenfor influensområdet.

Konsulenten har mottatt kostnadsdata av det omsøkte prosjektet fra tiltakshaver, og har på bakgrunn av dette gjennomført en forenklet beregning av eiendomsskatt.

Tabell 3-2 Oversikt over datakilder.

#	Kilde	Datatype
1	Årsmelding og regnskap for Hitra kommune	Årsrapport inkl. driftsregnskap
2	Samfunnsmessige virkninger av vindkraftverk. En etterprøving av fire vindkraftverk. Norconsult & Agenda Kaupang, 2016.	Erfaringstall for lokal og regional verdiskaping og sysselsetting fra Hitra 1 og andre norske vindkraftverk
3	Etterundersøkelser av Hitra 1 og konsekvensutredning av Hitra 2. Agenda Utredning og Utvikling, 2010.	Etterprøvingsstudie av Hitra 1 i forbindelse med konsekvensutredning av lokalt og regionalt næringsliv for Hitra 2.
4	Norges vassdrags- og energidirektorat	Informasjon og litteraturgjennomgang om verdiskapning forbundet med vindkraftutbygging.
5	www.ssb.no	Diverse nøkkeltall for sysselsetting og kommuneøkonomi i det lokale og regionale influensområdet.
6	www.nav.no	Arbeidsmarkedsstatistikk for kommunen og Trøndelag fylke.

#	Kilde	Datatype
7	Utredningsgruppen i Multiconsult	Erfaringer og lokalkunnskap Diverse kart og arealplaner for kommunene
8	Intervju og innspill fra representanter ved: - Hitra kommune, per epost datert 04.11.2025 - Trøndelag fylkeskommune, per telefon 31.10.2025 - Hitra næringsforening, per epost datert 05.11.2025 - KN Entreprenør, digitalt møte 14.11.2025 - AF Decom, per telefon 05.12.2025	Bakgrunnsinformasjon om lokalt og regionalt næringsliv, erfaringer fra utbygging av Hitra 1 og 2, og dekommisjoneringsprosjekter i Norge.

3.2 Nøkkeltall for influensområdet

Dette avsnittet presenterer kort nøkkelinformasjon om Hitra kommune, samt en sammenligning av utvalgte nøkkeltall på kommunalt, regionalt og nasjonalt nivå.

Trøndelag fylke

Trøndelag fylke ble etablert i 2018 etter sammenslåingen av Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag[4]. Fylket har i dag 486 815 innbyggere, hvorav Trondheim er den klart største kommunen med 44,5 prosent av befolkningen. Andelen eldre over 67 år har økt jevnt de siste årene og utgjør nå 17 prosent av innbyggerne i fylket.[5]. Helse og sosialtjenester sysselsetter desidert flest i fylke, i underkant av 22 prosent. Bygg- og anleggsvirksomhet utgjør om lag 9 prosent, mens industri utgjør om lag 8 prosent av sysselsettingen i Trøndelag.

3.2.1 Innbyggertall i kommunen

Hitra kommune hadde et samlet innbyggertall på 5 414 innbyggere per 1. januar 2025. Dette er en økning på 1 158 innbyggere, tilsvarende 27 prosent, de siste 15 årene. Den bratte økningen på 356 innbyggere fra 2019 til 2020 i Figur 3-1 skyldes i hovedsak kommunesammenslåing med deler av Snillfjord kommune[6]. I sitt hovedscenario for befolkningsframskrivinger mot 2040 forventer SSB at befolkningstallet i Hitra kommune vil fortsette å øke til 6 093 personer, en økning på 13 prosent fra dagens nivå. Befolkningsveksten skyldes både fødselsoverskudd og nettoinnflytting.

[4] (Trøndelag fylkeskommune, 2019)
[5] (Trøndelag fylkeskommune, 2025)
[6] (Regjeringen, 2025)

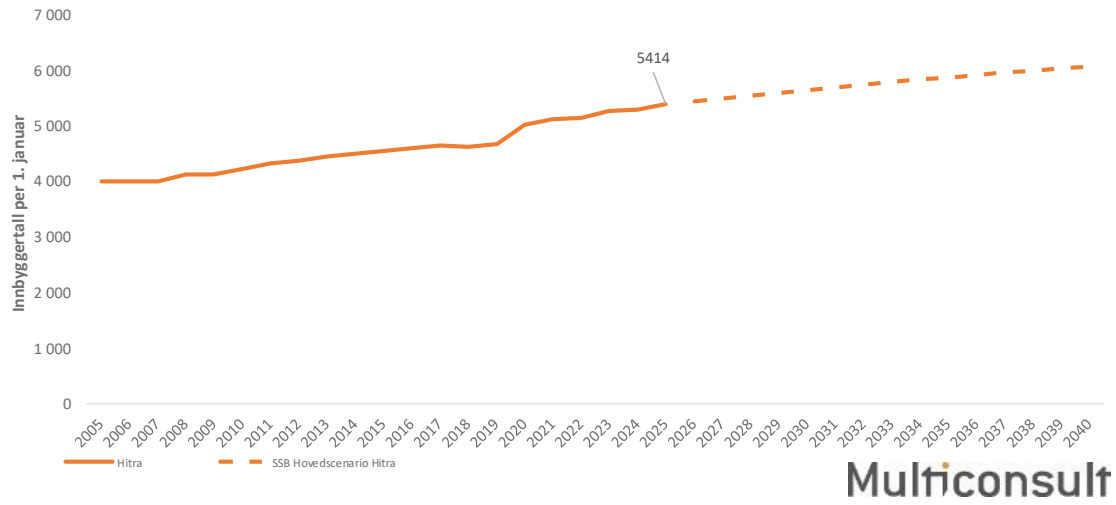

Figur 3-1. Innbyggertall i influensområdet per 1. januar 2025, og SSB sin framskrivning mot 2040[7].

Gjennomsnittsalderen i kommunen var 42,7 år [8] i 2024 og er forventet å stige i tiden fremover, i takt med en økende andel eldre. Andelen eldre (over 67 år) ventes å øke fra dagens 18 prosent til over 21 prosent av befolkningen i 2040. Som det fremgår av figuren under vil dette medføre reduksjon i arbeidsstyrken i kommunen, med tilhørende nedgang i skatteinngangen og økninger i kostnader knyttet til eldreomsorg.

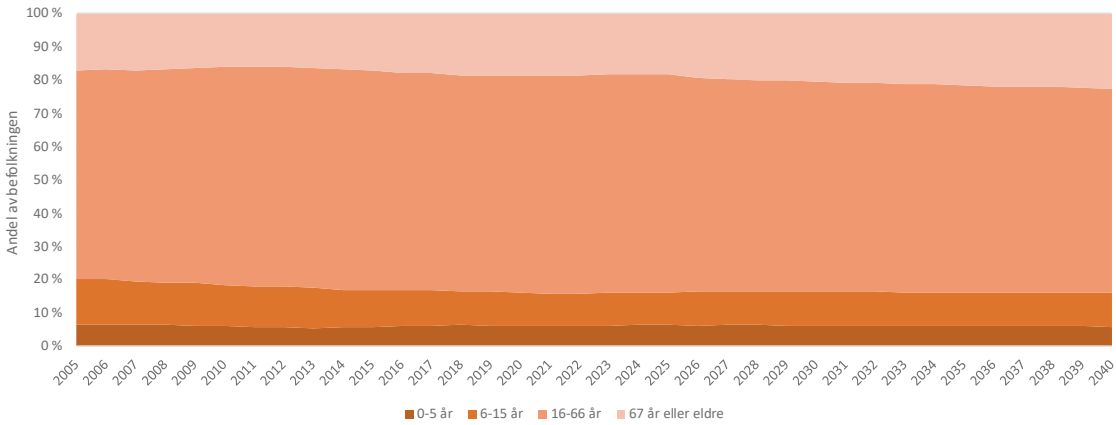

Figur 3-2 Historisk aldersfordeling blant innbyggerne i Hitra kommune, og framskrivning mot 2040[9]*. Kilde: SSB*

3.2.2 Næringsliv og sysselsetting

Hitra kommune har en arbeidsledighet tilsvarende 1,8 prosent per oktober 2025. Dette er lik snittet i fylket, og noe lavere enn landet for øvrig, hvor antallet helt ledige utgjør 2 prosent av arbeidsstyrken. Tidligere har antall arbeidsledige i kommunen holdt seg relativt stabilt på 2,1 prosent siden 2023, og noe lavere i årene 2022 og 2021 på 1,6 prosent. Selv om forskjellige indikatorer på arbeidsledighet kan gi noe varierende bilder, er det liten tvil om at ledigheten er lav historisk sett. Dette antyder at det lokale

[7] SSB tabell 07459 og 11668, hentet november 2025
[8] (Trøndelag fylkeskommune, 2025)
[9] SSB tabell 07459 og 11668, hentet november 2025

og regionale næringslivet under normale forhold har begrenset kapasitet til å absorbere en betydelig, vedvarende økning i etterspørsel. Erfaringene fra anleggsfasen av Hitra 1 og 2 viser imidlertid at lokalt næringsliv i stor grad har evne til å tilpasse seg midlertidige aktivitetsøkninger, blant annet gjennom bruk av eksisterende kompetanse, samarbeid med eksterne aktører og midlertidig oppskalering av kapasitet. Dette tilsier at lokalt næringsliv også ved en eventuell ny utbygging vil kunne håndtere en andel av oppdragene i anleggsfasen.

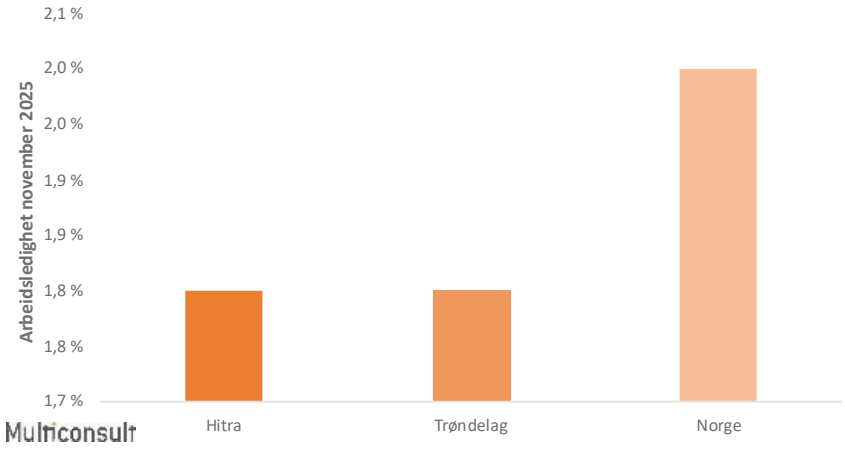

Figur 3-3.Registrert arbeidsledighet per oktober 2025 i Hitra kommune, Trøndelag fylke og Norge[10]

Utover den generelle situasjonen i arbeidsmarkedet er det også relevant å se på sammensetningen av den eksisterende arbeidsstyrken, slik dette er vist i figuren under. Hitra har et variert og godt utviklet næringsliv med en betydelig industriell base og aktivitet innen både primær-, sekundær- og servicenæringer. Ved utgangen av 2024 hadde kommunen 2 773 sysselsatte totalt. Av disse arbeidet 719 personer i sekundærnæringene[11] som utgjør omtrent 26 prosent av de sysselsatte i kommunen. Sysselsettingen i disse næringene gir en indikasjon på tilgjengelig kompetanse lokalt som kan benyttes i forbindelse med tiltaket.

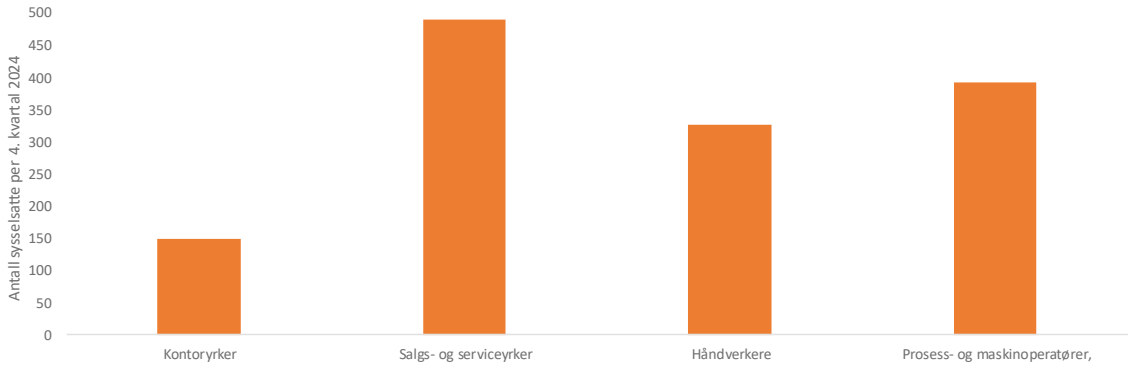

Figur 3-4. Lønnstakere etter relevante yrkestype i det lokale influensområdet[12]

På samme måte er det også interessant å se på sammensettingen av næringslivet i kommunen og regionen. Hitra er en kystkommune med et etablert og voksende næringsliv, der verdiskapning innen

[10] (NAV,2024)
[11] Omfatter håndverkere, prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere, m.m.
[12] SSB tabell 11619, hentet november 2025

havbruk, fiskeri og andre primærnæringer, samt tilknyttet sekundærnæringer, utgjør en sentral del av den økonomiske aktiviteten[13]. Store aktører som Lerøy, Mowi, Måsøval og SalMar har omfattende virksomhet i kommunen, og etterspør jevnlig tjenester innen anlegg, transport, service og tekniske fag lokalt. Dette har bidratt til å bygge opp et robust lokalt næringsliv med betydelig leverandørkompetanse og evne til å mobilisere på større prosjekter[14]. Det er enkelte store bedrifter innenfor både bygg, betong, anlegg, elektro og rørlegging.

Som Figur 3-5 viser, består næringslivet i Hitra kommune av en rekke små bedrifter (1-4 ansatte) innen bygg- og anleggsvirksomhet, med seks bedrifter med mer enn 20 ansatte. Den største entreprenørbedrifter innen bygg og anlegg baserer imidlertid en stor del av sitt forretningsgrunnlag på oppdrag og aktiviteter utenfor kommunen.

Erfaringene og virkningen på næringslivet ved etablering av de eksisterende vindkraftverkene har vært positive for lokalt næringsliv. Det er lokal kapasitet innen anleggsarbeid, renhold, mat, overnatting, elektro, rørlegger/håndverkertjenester og betong som har erfaring fra tidligere utbygginger på Hitra.

Utover disse omfatter næringslivet flere mindre bedrifter innenfor servicenæringen, detaljhandel og diverse bransjer. En betydelig andel av de mindre bedriftene er tilknyttet landbruksnæringen, enten helt eller delvis, og enkelte virksomheter er også knyttet til turisme.

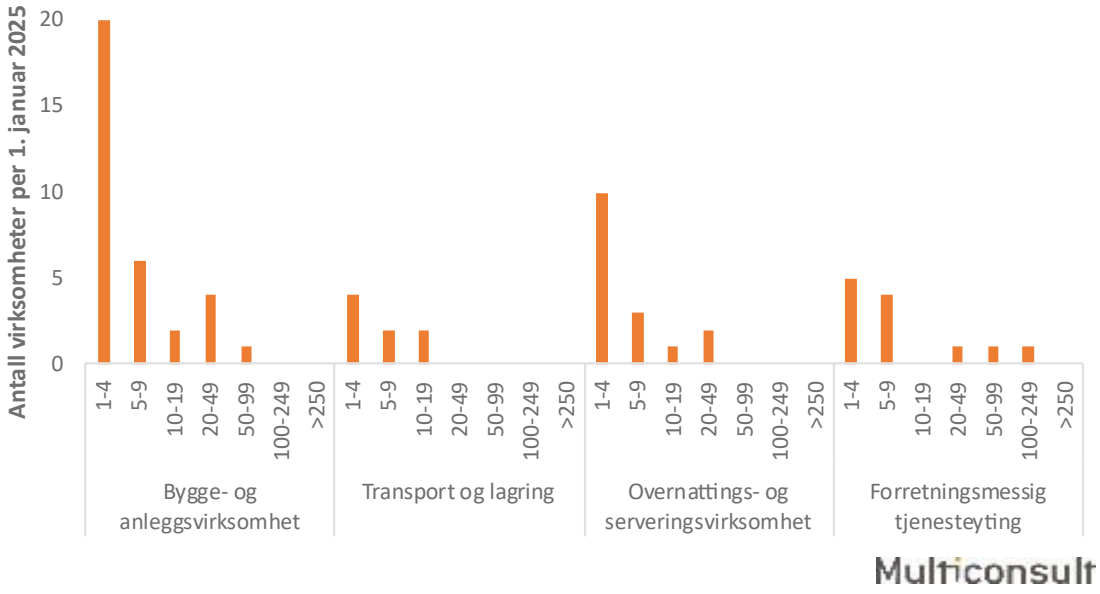

Figur 3-5. Antall virksomheter på Hitra per 1.januar 2025, etter antall ansatte, i nøkkelnæringer[15]

3.2.3 Kommuneøkonomi og tjenestetilbud

Hitra har, som en mindre kommune, høyere driftskostnader per innbygger enn Trøndelag fylke og landet for øvrig, som illustrert i figuren under.

[13] (Hitra Kommune, 2022)
[14] Informasjon fra næringsforeningen
[15] SSB tabell 10309, hentet november 2025

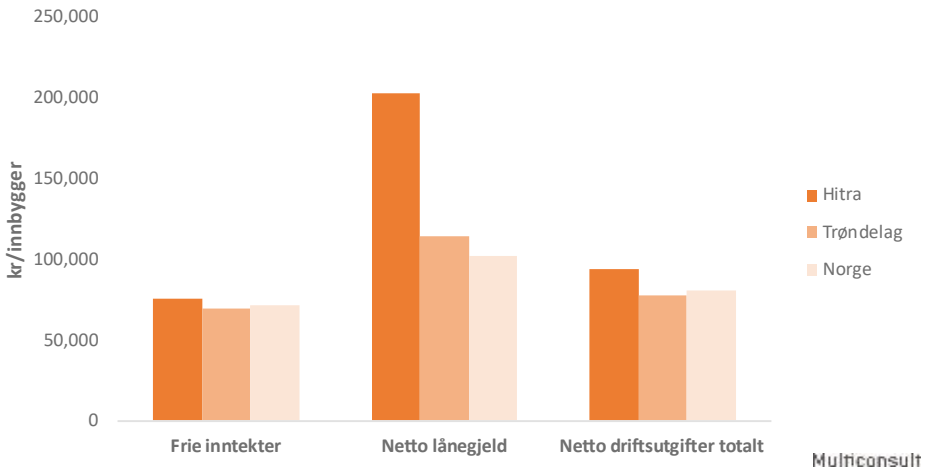

Figur 3-6. Utvalgte nøkkeldata for økonomi i kommunen, fylke og landet i 2024[16].

Disse merkostnadene er delvis kompensert gjennom inntektsutjevningen i rammeoverføringene fra staten (skatt og rammetilskudd), eiendomsskatt (vindkraft og anlegg), utbytte (eierskap) og havbruksfond[17]. Inntektskildene gir Hitra kommune om lag samme nivå på frie inntekter per innbygger som Trøndelag og landet for øvrig.

Hitra kommune hadde driftsoverskudd i 2024 og driftsunderskudd året før. I 2024 utgjorde driftsresultatet om lag 0,5 prosent av driftsinntektene, mens underskuddet i 2023 var om lag 2,8 prosent. Hitra kommune har betydelig høyere netto lånegjeld per innbygger enn fylket og landet for øvrig.

Hitra kommune har, som det fremgår av figuren under, litt høyere kostnader per innbygger på grunnskoleopplæring og helse og omsorg enn gjennomsnittet for Trøndelag fylke og landet for øvrig. Det er ventet at utgifter til helse og omsorg vil øke de kommende tiårene som en konsekvens av den demografiske utviklingen presentert i Figur 3-7.

[16] SSB tabell 12137 hentet november 2025
[17] (Hitra kommune, 2024)

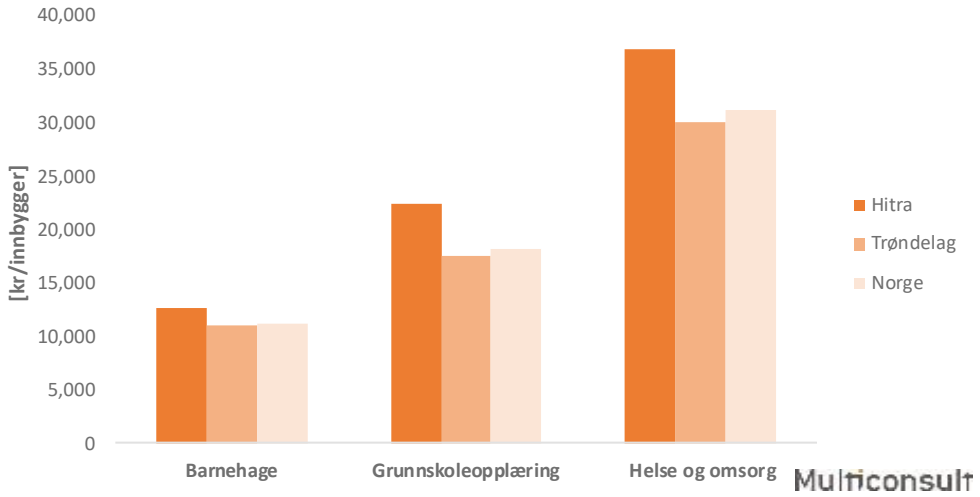

Figur 3-7. Kostnader for utvalgte kommunale tjenesteområder per innbygger i 2024. Kostnader for Trøndelag og Norge er inkludert[18]

3.3 Påvirkning og konsekvens

3.3.1 0-alternativ

0-alternativet utgjør referansealternativet i verdiskapingsdelen av utredningen, og representerer forventet utvikling dersom tiltaket ikke gjennomføres. Siden konsesjonen for gamle Hitra 1 vindkraftverk går ut i 2030, innebærer nullalternativet at Hitra 1 ikke fornyes, kun dagens Hitra 2 vil bestå.

Videre viser hovedscenarioet i SSB sine befolkningsprognoser at befolkningen i Hitra ventes å øke mot 2040, mens befolkningen gradvis vil bli eldre. For kommunen vil disse demografiske endringene medføre økte driftsutgifter knyttet til helse og omsorg, kombinert med tilhørende nedgang i skatteinntekter. Samtidig kan et økende innbyggertall i kommunene generelt føre til økt økonomisk aktivitet som igjen resulterer i økende etterspørsel og tilgang på arbeidskraft for lokalt næringsliv.

Den fremtidige utviklingen i det lokale næringslivet, i tillegg til befolkningsutviklingen, vil i stor grad avhenge av utviklingen i norsk økonomi generelt og havnæringen spesielt. Samtidig har Hitra etablert et diversifisert, men havbruksdrevet næringsliv, der veksten i laksenæringen fortsatt gir betydelige ringvirkninger til handel, tjenesteyting, bygg og anlegg og andre bransjer. Store aktører innen havbruk er tungt representert i kommunen, og videre næringsutvikling vil derfor delvis avhenge av markedsutvikling i denne sektoren.

Dekommisjonering av dagens Hitra 1

Dekommisjonering av dagens Hitra 1 inngår som en del av 0-alternativet som følge av at konsesjonen utløper og ikke fornyes. I konsekvensvurderingen av nye Hitra 1 inngår effektene av dekommisjoneringen dermed ikke som en del av tiltaksalternativet, men som en forutsetning for referansenivået. Selv om riveprosessen ikke vurderes som et tiltak i seg selv, har den likevel betydning

[18] SSB tabell 12362 hentet november 2025

for temaet lokalt og regionalt næringsliv, ettersom gjennomføringen vil utløse aktivitet som gir både verdiskaping og sysselsetting i en avgrenset periode. Denne aktiviteten og betydningen for næringslivet beskrives her kort.

Rivearbeidene omfatter demontering og fjerning av de 24 vindturbinene, inkludert tårn, naceller, rotorblader, interne installasjoner og øvrige tekniske komponenter. Arbeidet omfatter også fjerning av den øverste delen av betongfundamentene, tilbakeføring av kranoppstillingsplasser og stikkveier, samt tildekking og restaurering av berørte arealer. Det vil være behov for store mobilkraner, spesialutstyr for kutting av tårn og blader, samt transportkapasitet for både lange og oppdelte komponenter. Slikt arbeid er mer spesialisert enn ordinær anleggsdrift, men lokale entreprenører antas å kunne utføre deler av prosessen, supplert med aktører med spesialisert kompetanse fra demontering av vindkraftanlegg. Det er et fåtall aktører i Norge som tilbyr denne typen spesialisert kompetanse.

Som et eksempel på tidligere demontering av vindkraftverk i Norge omtales Havøygavlen vindpark, der AF Decom hadde totalentreprisen for demontering av totalt 15 turbiner[19]. Det var rundt 20-25 sysselsatte gjennom hele anleggsperioden som varte i tre måneder. Disse jobbet med kran, fysisk demontering, sanering, skjæringslag, klippelag og transport. Selskapet fraktet materialene til riktig mottak, hvor mesteparten av metallet fra Havøygavlen gikk ut av landet[20]. Kobber ble gjenvunnet og ble i Norge, og bladene ble fraktet til Østbø i Bodø.

Den totale investeringskostnaden for rivingen er anslått til 62 millioner kroner[21]. Selv om demonteringen i hovedsak vil bli utført av spesialiserte aktører med kompetanse hentet utenfra, kan det oppstå begrensede lokale bidrag, særlig innen service, overnatting, logistikk og eventuelle avgrensede entreprenøroppgaver der lokale aktører kan benyttes som underleverandører. Det er etablerte løsninger for mottak og gjenvinning av metallkomponenter, og tårnene kan sendes til blant annet Celsa Armeringsstål i Mo i Rana[22]. For rotorbladene er Gjenkraft i Høyanger den eneste norske aktøren som tilbyr resirkulering per i dag[23]. Dersom kapasiteten ikke er tilstrekkelig, kan materialet bli sendt til internasjonale gjenvinningsanlegg, eller behandles gjennom energigjenvinning hos norske aktører dersom det ikke finnes tilgjengelige, kostnadseffektive materialgjenvinningsalternativer. Enkelte komponenter, som girbokser i god stand, kan være aktuelle for gjenbruk i annen drift.

Statkraft anslår et samlet behov på 50–100 sysselsatte i anleggsperioden som omfatter både riving av eksisterende anlegg og etablering av nye Hitra 1. Basert på erfaringstall fra Havøygavlen, justert for at Hitra 1 har 24 turbiner som skal rives mot Havøygavlens 15 og en lengre riveperiode, anslås sysselsettingen i dekommisjoneringsfasen til om lag 30–40 sysselsatte.

I tråd med metodikken for konsekvensutredninger settes konsekvensen av 0-alternativet per definisjon til ubetydelig (0), ettersom dette utgjør referansenivået som effektene av tiltaket vurderes opp mot.

3.3.2 Virkningene for lokalt og regionalt næringsliv

I dette avsnittet studeres mulige virkninger av tiltaket på lokalt næringsliv i influensområdet gitt den utbyggingen som er presentert i tiltaksbeskrivelsen (alternativ 1). Det skilles mellom anleggs- og

[19] https://www.afgruppen.no/presse/artikler-af-posten/2021/ekstrem-oppussing/
[20] Informasjon fra intervju med representant fra AF Decom
[21] Oppgitt i faste 2025-kroner. Avviklingsestimatet inkluderer ikke verdi av skapmetall eller annen gjenvinning
[22] Informasjon fra Statkraft
[23] https://www.fornybarnorge.no/nyheter/2024/gjenvinner-99-prosent-av-turbinbladene/

driftsfasen. Konsekvensene som vurderes for alternativ 1 i det følgende representerer merverdien av nybyggingen utover den aktiviteten som uansett vil oppstå ved dekommisjonering av dagens Hitra 1, som er omtalt over.

Erfaringer fra tidligere vindkraftutbygging på Hitra

I det følgende presenteres innhentede innspill fra konsulterte aktører, listet opp i Tabell 3-2.

KN Entreprenør var engasjert som underentreprenør for Reinertsen ved utbyggingen av Hitra 1, og leverte omfattende grunnarbeider med 3–5 gravemaskiner, borerigger og en bemanning på 5–7 personer gjennom hele anleggsfasen. Prosjektet beskrives av aktørene som svært positivt, både med tanke på samarbeid, kompetanseheving og videre vekst for selskapet. KN Entreprenør fortsatte som støtte i garantiperioden og har senere hatt en vedlikeholdsrolle i flere vindparker i regionen, inkludert Hitra Vindpark, Geitfjellet Vindpark og Frøya Vindpark.

For Hitra 2 var lokale leveranser mer begrenset. Etter det lokale næringslivet kjenner til, ble få aktører forespurt, til tross lokal kapasitet til å tilby tjenester innen vei, fundamenter, grunnarbeid og transport. Det oppleves i etterkant som at lovnadene om høy lokal andel ikke ble fulgt opp. De konsulterte aktørene legger vekt på at reell mulighet til å konkurrere om leveranser er avgjørende for å sikre positive ringvirkninger for det lokale næringslivet ved nye Hitra 1.

KN Entreprenør, som nå har nærmere 100 årsverk, vurderer at de har kapasitet og kompetanse til å håndtere grunnentreprisen for nye Hitra 1, inkludert infrastruktur, sprengning, masseflytting og veiutbygging. Selskapet peker på at de kan levere både i anleggsfasen og i driftsfasen, og at deres kompetanse innen fjell- og bergsprengning, vinter- og sommerdrift, samt maskinpark og beredskap gjør dem godt rustet for større prosjekter.

Overnattings- og servicebedrifter som Dolmsundet Hotell og Hjorten Hotell Hitra har tidligere hatt betydelig aktivitet knyttet til etableringen av Hitra 1 og 2, blant annet med innkvartering, matservering, renhold og logistikk. Disse melder at utbyggingsperiodene ga merkbare positive effekter og at de har kapasitet til å levere tilsvarende tjenester igjen.

Kommunens innspill betrakter en eventuell oppgradering av vindparken først og fremst som en fornyelse av et eksisterende anlegg og at prosjektet gjenbruker allerede utbygde arealer og begrenser nye inngrep i naturen. Kommunen vurderer konsekvenser for næringslivet å være større dersom det ikke gjennomføres, uten nyinvestering må gamle turbiner fases ut, noe som kan medføre tap av lokal produksjon og skatteinntekter.

Det er mottatt flere innspill knyttet til lysmerking av turbinene. Temaet oppleves som viktig lokalt, og det forutsettes at løsningen utformes innenfor gjeldende regelverk på en måte som i størst mulig grad begrenser visuell påvirkning.

3.3.2.1 Anleggsfasen

Lokal og regional verdiskaping

Norconsult og Agenda Kaupang gjennomførte i 2016 et studium av samfunnsvirkningene av norske vindkraftverk[24]. Her ble utbygde vindkraftverk etterprøvd for å etablere hvilken andel av verdiskapingen i utbyggingsfasen som hadde tilfalt nasjonale, regionale, og lokale aktører. Tallene viser at mens den nasjonale og regionale andelen er forholdsvis lik uavhengig av geografisk plassering og størrelse, vil den lokale andelen av verdiskapingen variere sterkt, primært avhengig av kompetanse og kapasitet i det lokale næringslivet. Studiet konkluderte med at regional og lokal verdiskapning er størst der en regional hovedentreprenør velges til bygge- og anleggsarbeidene i vindkraftverket, og benytter seg av lokale underleverandører[25]. Tabellen nedenfor gjengir hovedtallene for hvert av prosjektene i studiet.

Tabell 3-3 Beregnet norsk, regional og lokal verdiskaping i prosent av totalinvesteringen i et utvalg vindkraftverk. Tabell hentet fra Agenda Kaupang og Norconsult, 2016.

Vindkraftverk	Oppstartsår	Antall turbiner	Installert effekt (MW)	Nasjonal andel verdiskapning	Regional andel verdiskapning	Lokal andel verdiskapning
Midtfjellet vindkraftverk	2013	44	149,6	32 %	12 %	11 %
Ytre Vikna vindkrafverk	2012	17	39,1	36 %	30 %	14 %
Bessakerfjellet	2008	25	57,5	21 %	17 %	12 %
Kjøllefjord	2006	17	39,1	26 %	9 %	4 %
Smøla 2	2005	48	110	21 %	7 %	2 %
Hitra	2004	24	55,2	25 %	17 %	5 %

Investeringskostnadene står for rundt to tredjedeler av totalkostnaden. Vindturbiner, som primært importeres fra utenlandske leverandører, utgjør en stor andel av investeringskostnad. Norconsult og Agenda Kapuang fant imidlertid i sin etterprøvingsstudie at denne andelen har vært minkende fra 75 prosent til 60 prosent av investeringskostnaden perioden 2002 til 2013 [26]. Den nasjonale andelen av totalinvesteringen har vært økende over samme periode. Dette skyldes ikke nødvendigvis en nedgang i turbinkostnadene, men heller at kostnadene til bygge- og anleggsarbeider og elektrotekniske installasjoner i vindkraftverkene har blitt høyere. Dette har også påvirket den regionale og lokale verdiskapingen i utbyggingsprosjektene, som viser en økning over tid[27].

[24] (Agenda Kaupang og Norconsult, 2016)
[25] (Agenda Kaupang og Norconsult, 2016)
[26] (*Verdiskapning - NVE*, u.å.)
[27] (Agenda Kaupang og Norconsult, 2016)

Det er forventes en viss verdi- og sysselsettingseffekt lokalt, særlig i forbindelse med:

- Fundamentering og øvrige grunnarbeider
- Bygging og tilbakeføring av adkomstveier og oppstillingsplasser
- Gravearbeider, legging av jordkabler samt fiberskjøting og kabelkobling
- Steinbearbeiding og knusing
- Transporttjenester, inkludert lastebiler for flytting av kraner, gods og borttransport av turbinmateriell
- Verkstedtjenester og teknisk bistand
- Leie av 4WD-biler, lifter, lastebilkraner og annet maskinelt utstyr
- Leie av midlertidige kontorfasiliteter og riggområder
- Leveranse av diesel, vann, verktøy og annet forbruksmateriell
- Midlertidige telt- og arbeidsløsninger, eksempelvis for arbeid med naceller og demonterte komponenter
- Leveranser og rigg av stillas
- Avfallshåndtering og logistikk knyttet til gjenvinning
- Kontortjenester, renhold, vakthold og sikkerhetspersonell
- Overnattings- og servicetjenester

For å forstå potensialet for lokal og regional sysselsetting ved nye Hitra 1, er det relevant å se nærmere på hvordan tilsvarende vare- og tjenesteleveranser faktisk fordelte seg i Hitra 1 og Hitra 2.

Anleggsfasen Hitra 1

Etterprøvingsstudien av eksisterende Hitra 1 viser at omkring en fjerdedel av verdiskapingen var nasjonalt, som presenter i tabellen over. Av dette gikk omtrent 17 prosent av totalinvesteringen til regionalt næringsliv i Midt-Norge, og rundt fem prosent tilfalt lokale aktører i kommunene Hitra, Frøya og Snillfjord, som presentert i Tabell 3-3. Dette norske bidraget var høyere enn det som vanligvis ble antatt i daværende konsekvensutredninger. Årsaken var at turbinkostnadene utgjorde en noe lavere andel av totalbudsjettet enn det som normalt antas, og fordi enkelte norske underleveranser inngikk i turbinleveransen. I tillegg var en stor del av øvrige arbeider knyttet til anlegg, fundamenter, veier og kabelarbeider utført av regionale entreprenører. Dette ga en betydelig norsk leveranseandel, selv om selve turbinen ble produsert i utlandet (Siemens) og utgjorde 74 prosent av den totale investeringskostnaden[28]. Resten av leveransene bestod av mye anleggsarbeid, infrastruktur og tjenester med høy norsk medvirkning, sammenfattet i tabellen nedenfor.

[28] (Agenda Kaupang og Norconsult, 2016)

Tabell 3-4 Etterundersøkelse av norske, regionale og lokale vare-og tjenesteleveranser til bygging av Hitra 1 i millioner 2004 kroner. Informasjon hentet fra (Agenda Utredning og Utvikling AS, 2010)

Hitra 1 (24 turbiner)	Kostnad MNOK 2004	Norsk andel (%)	Norske leveranse MNOK 2004	Regional andel (%)	Regional leveranse MNOK 2004	Lokal andel (%)	Lokale leveranse MNOK 2004
Forarbeider, konsesjonssøknad	14	100 %	14	5 %	0,7	70 %	0,5
Prosjektledelse Statkraft							
Nettforsterkning	8,5	50 %	4,3	100 %	4,3	0 %	0
Grunneiererstatninger	3	100 %	3	0 %	3	100 %	3
Prosjektledelse Statkraft	8,3	100 %	8,3	10 %	0,8	70 %	0,6
Byggeledelse Statkraft	1,2	100 %	1,2	100 %	1,2	100 %	1,2
EPC kontrakt Siemens							
Prosjektledelse, lokal catering	30,7	15 %	4,6	100 %	4,6	70 %	3,2
Detaljprosjektering	1,5	0 %	0	0 %	0	0 %	0
Terrengarbeid og fundamentering	54,3	95 %	51,6	95 %	49	25 %	12,3
Interne kabler, overføringslinje	17	95 %	16,2	80 %	12,9	10 %	1,3
Trafo og koblingsanlegg	10,2	15 %	1,5	95 %	1,5	5 %	0,1
Servicebygg	3,1	90 %	2,8	60 %	1,7	10 %	0,2
24 vindturbiner	322,2	2 %	6,4	5 %	0,3	30 %	0,1
Rydding, terrengopparbeidelse	0,5	100 %	0,5	100 %	0,5	100 %	0,5
Byggelånsrenter	3,5	100 %	3,5	0 %	0	0 %	0
Sum	**478**	**25 %**	**117,9**	**68 %**	**80,5**	**28 %**	**22,9**

Gjennomgangen av vare- og tjenesteleveransene i utbyggingen av Hitra 1 viser en tydelig struktur i hvordan verdiskapingen fordelte seg mellom norske, regionale og lokale aktører. I sum fikk norsk næringsliv kontrakter verdt 118 millioner kroner av Hitra 1-utbyggingen, hvorav 80,5 millioner kroner regionalt og 22,9 millioner lokalt på Hitra/Frøya. Forskjellen mellom lokale og regionale andeler presentert i Tabell 3-3 og Tabell 3-4 skyldes ulikt beregningsgrunnlag; i Tabell 3-3 uttrykkes lokal og regional verdiskaping som andel av totalinvesteringen (rundt 5 lokalt og 17 prosent regionalt). Tabell 3-4 viser regional verdiskaping (68 prosent) som andel av den nasjonale leveransen og den lokal verdiskaping som andel av den regionale verdiskapingen (28 %).

Arbeid knyttet til forarbeider, prosjektledelse og administrative tjenester ble i all hovedsak utført av Statkraft og norske konsulentmiljøer, og ga dermed høy norsk, men lav lokal verdiskaping[29]. Den store EPC-kontrakten med Siemens hadde begrenset norsk og lokal andel, ettersom turbinene ble produsert og detaljprosjektering gjennomført i Danmark, men ga likevel noe lokal aktivitet gjennom prosjektledelse, innkvartering og bruk av lokale tjenester Den største norske og regionale verdiskapingen kom fra anleggsrelaterte arbeider som terrenginngrep, fundamentering, kabelarbeider og oppføring av servicebygg, der norske entreprenører, særlig fra Midt-Norge, sto for mesteparten av leveransene, med lokal underleverandør. Dette omtales nærmere senere i rapporten. Lokalt næringsliv bidro i betydelig grad innen betongleveranser, maskin- og mannskapsressurser samt ulike

[29] (Agenda Utredning og Utvikling AS, 2010)

støttefunksjoner. Selv om turbinkostnadene dominerte totalinvesteringen, var det de mer arbeidsintensive anleggspostene som la grunnlaget for høy norsk og regional verdiskaping. Regionalt sørget sterk kapasitet innen anlegg, elektro og montasje for at regionale aktører kunne ta en større del av arbeidene, og dermed stå for en større del av verdiskapingen.

Anleggsfasen Hitra 2

Tabell 3-5 sammenfatter andelene for norsk, regional og lokal verdiskaping som var lagt til grunn i konsekvensutredningen av Hitra 2, som bygget på beregninger i etterprøvingsresultatene fra Hitra 1 presentert i Tabell 3-4[30]. Utredningen antok at hoveddelen av norsk verdiskaping ville komme fra arbeidsintensive anleggsposter som terrengarbeid, fundamentering og kabling, hvor norske og særlig midtnorske entreprenører hadde dokumentert kapasitet. Det ble videre lagt til grunn at lokal verdiskaping primært ville oppstå gjennom betongleveranser, maskin- og mannskapsressurser samt enkelte logistikk- og servicefunksjoner, i tråd med mønsteret som ble observert ved Hitra 1. Samtidig beregnet utredningen at vindturbinleveransen ville gi svært begrenset norsk andel, mens kabelproduksjon, montasje og kraftoverføring kunne gi betydelige regionale leveranser. Disse vurderingene representerte dermed et framoverskuende anslag basert på markedsforhold og erfaringstall, som ikke er etterprøvd. I konsekvensutredningen ble det estimert en lokal verdiskaping på 28 prosent som andel av den regional verdiskaping. Den regionale verdiskapingen, som andel av den nasjonale verdiskapingen, var anslått til 54 prosent.

Tabell 3-5 Estimert norsk, regional og lokal vare-og tjenesteleveranser til bygging av Hitra 2 i millioner 2009 kroner, fra konsekvensutredningen av Hitra 2. Informasjon hentet fra (Agenda Utredning og Utvikling AS, 2010)

Hitra 2 (25 turbiner)	Kostnad MNOK 2009	Norsk andel (%)	Norske leveranse MNOK 2009	Regional andel (%)	Regional leveranse MNOK 2009	Lokal andel (%)	Lokale leveranse MNOK 2009
Utviklingskostnader	7,0	100 %	7,0	5 %	0,4	70 %	0,2
Prosjektadministrasjon	43,0	100 %	43,0	20 %	8,6	80 %	6,9
Prosjektledelse turbinleverandør	27,0	15 %	4,1	100 %	4,1	70 %	2,8
Detaljprosjektering turbiner	3,0	0 %	0,0	0 %	0,0	0 %	0,0
Terrengarbeid og fundamentering	82,0	95 %	77,9	95 %	74,0	25 %	18,5
Interne kabler m.v.	17,0	90 %	15,3	50 %	7,7	0 %	0,0
Trafo og koblingsanlegg	18,0	15 %	2,7	95 %	2,6	5 %	0,1
25 vindturbiner	506,0	1 %	3,0	15 %	0,5	30 %	0,1
Luftlinje	14,0	100 %	14,0	20 %	2,8	30 %	0,8
Sjøkabel til Tjeldbergodden	25,0	95 %	23,8	20 %	4,8	0 %	0,0
Koblingsanlegg Tjeldbergodden	14,0	15 %	2,1	95 %	2,0	0 %	0,0
Forsikring og byggelånsrenter	5,0	100 %	5,0	0 %	0,0	0 %	0,0
Sum	**761,0**	**26 %**	**197,8**	**54 %**	**107,2**	**28 %**	**29,6**

[30] Ibid

Basert på opplysninger fra tiltakshaver om erfaringer fra Fosen-utbyggingen, der også Hitra 2 inngikk, ble det lagt til grunn at lokal og regional verdiskaping typisk utgjorde mellom 15 og 20 prosent av total investeringsverdi, tilsvarende om lag 250 millioner kroner. Denne andelen reflekterte at selv om turbinkontrakten representerte en stor del av kostnadene og i hovedsak tilfalt utenlandske leverandører, ble de øvrige entreprisene i betydelig grad levert av lokale og regionale aktører. Tiltakshaver rapporterte også at både turbinleverandøren og øvrige entreprenører benyttet lokale tjenester innen kost, losji og service, noe som bidro til ytterligere lokal aktivitet. Det er derfor grunn til å anta at tilsvarende verdiskapingsmønster vil gjøre seg gjeldende for nye Hitra 1.

Nye Hitra 1

For nye Hitra 1 er investeringskostnadene estimert til 1,2 milliarder kroner (faste 2025-kroner). Kostnadene er fordelt på utvikling og prosjektledelse, prosjektering, utrednings- og konsesjonsarbeid, vindturbiner levert gjennom en EPCI-kontrakt, fundamenter, veier og kranoppstillingsplasser, internkabler og øvrig elektrisk infrastruktur, samt finans- og forsikringskostnader. For å estimere hvordan verdiskapingen vil fordele seg mellom lokale, regionale og nasjonale aktører, bygger vi på etterprøvingsstudien av eksisterende Hitra 1 og konsekvensutredningen av Hitra 2. Har en så langt det er mulig forsøkt å dele opp investeringskostnadene på samme måte som i Tabell 3-4 og Tabell 3-5. Se seksjon 3.1 for beskrivelse av overordnet metodikk.

Hele EPCI-kontrakten for Hitra 1 utgjorde om lag 92 prosent av den totale investeringskostnaden på 478 millioner kroner, hvor den norske andelen av kontrakten ble beregnet til 19 prosent. Av denne norske andelen ble 84 prosent skapt i regionen, og omtrent 25 prosent lokalt. For nye Hitra 1 er EPCI-kontrakten anslått til å utgjøre 70-75 prosent av totalinvesteringen hvor den norske andelen er anslått til 12-15 prosent, som er en lavere andel enn i det første Hitra 1 prosjektet. Disse tallene kan ikke sammenlignes direkte, ettersom både kostnadsstrukturen, kontraktsomfanget og inndelingen av kostnadsposter er forskjellig. Tabell 3-4 og Tabell 3-5 antar at en større del av den totale investeringskostnaden ligger i poster som tradisjonelt har høy norsk og regional medvirkning, slik som grunnarbeider, fundamenter, adkomstveier, kranoppstillingsplasser og intern kabling. Siden Hitra-regionen i dag har en langt sterkere entreprenørbase enn i 2004 og 2009, er det realistisk at lokal verdiskaping utgjør en større del av den regionale andelen enn tidligere, forutsatt at den lokale kapasiteten faktisk blir benyttet i det omsøkte prosjektet. Erfaringer fra Hitra 2 og Fosen prosjektene viser dessuten at leverandørene i stadig større grad benytter lokale tjenester for overnatting og service, transport, maskinell støtte og rigg. Det lokale næringslivet har opparbeidet seg erfaring fra byggingen av Hitra 1 og Hitra 2 og kan levere på flere av de forventede arbeidene.

Tabell 3-6 viser estimert lokal, regional og nasjonal andel for hver hovedkostnadspost i anleggsfasen og hvor stor andel hver post vil utgjøre av den totale investeringskostnaden. Investeringskostnader knyttet til dekommisjonering av eksisterende Hitra 1 er ikke inkludert. Det vises til kapittel 3.3 for nærmere begrunnelse. Anslagene beheftet med usikkerhet, ettersom endelig fordeling vil avhenge av flere forhold, blant annet tilgjengelig lokal og regional kapasitet på utbyggingstidspunktet.

Tabell 3-6 Estimert norsk, regional og lokal vare-og tjenesteleveranser til bygging av nye Hitra 1 i 2025 kroner[31].

Nye Hitra 1	Investering MNOK	% av totalinvestering	Norsk leveranse		Regional leveranse		Lokal leveranse	
			%	MNOK	%	MNOK	%	MNOK
Vindturbiner, fundamenter, grunnarbeider og veier	1060	86 %	18-22%	191-233	63-67%	120-156	80-85%	96-133
Nettilknytning og annet elektrorelatert	60	5 %	92-96%	55-58	78-82%	43-47	13-17%	6-8
Øvrig	118	10 %	100 %	118	15-20%	18-24	40-50%	7-12
SUM	**1238**		**29-33%**	**364-409**	**50-56%**	**181-227**	**60-68%**	**109-155**

Sammenlignet med Hitra 1 og Hitra 2 ligger de estimerte andelene for nye Hitra 1 på et nivå som både samsvarer med historiske erfaringer og samtidig reflekterer utviklingen i det lokale og regionale markedet. En norsk andel på rundt 29-33 prosent ligger i tråd med etterprøvingsstudier av nyere vindkraftverk, Midtfjellet og Ytre-Vika (se Tabell 3-3), som viser at den nasjonale andelen i nyere vindkraftprosjekter har økt etter hvert som anleggs-, elektro- og grunnarbeider utgjør en større del av totalkostnaden. En regional andel mellom 50-56 prosent, rundt 15-18 prosent av totalinvesteringen, samsvarer med erfaringene fra Hitra 1. Der utgjorde regionale andelen utgjorde 68 prosent av den norske verdiskapingen (17 prosent av totalinvesteringen). Den estimerte lokale andelen, rundt 9-13 prosent av totalinvesteringen og 60-68 prosent av den regionale leveransen er noe høyere enn det som ble estimert for dagens Hitra 1. Denne økningen fra dagens Hitra 1 må ses i sammenheng med to forhold; for det første er kostnadspostene i Tabell 3-7 strukturert annerledes enn i etterprøvingen av Hitra 1 (Tabell 3-4) og det lokale næringslivet på Hitra har vokst siden 2004. Det finnes i dag flere etablerte bedrifter innen bygg, betong, anlegg, elektro og rørlegging med erfaring fra både Hitra 1 og Hitra 2. Erfaringer fra Hitra 2 og Fosen-prosjektene viser dessuten at leverandørene i stadig større grad benytter lokale tjenester for overnatting og service, transport, maskinell støtte og rigg. Den estimerte lokale andelen ligger på nivå med Midtfjellet (11 prosent) og Ytre Vikna (14 prosent) i Tabell 3-3.

Lokal og regional sysselsetting

Asplan Viak gjennomført konsekvensutredning av dagens Hitra 1, hvor det på nasjonalt nivå samlede virkningene av utbygging av vindkraftverket beregnet til 230 årsverk, mens virkningene lokalt ble beregnet til rundt 70 årsverk. I konsekvensutredningen for Hitra 2 ble det anslått 320 årsverk nasjonalt, hvorav 148 årsverk tilfalt regionalt i anleggsfasen. Lokalt ble sysselsettingseffekten anslått til rundt 35 årsverk (dette medregner konsumvirkninger), med klart flest årsverk innen bygg og anlegg, varehandel, hotell og restaurant. Det har ikke blitt gjennomført en etterprøving av sysselsettingsberegningene i anleggsfasen for tiltakene[32].

[31] Investeringskostnadene er basert på Statkraft sine investeringsanslag. Alle investeringskostnader er oppgitt i reelle kroner, ekskludert inflasjonsjustering for bygge- og driftskostnader, med en usikkerhet på +/- 20 %

[32] (Agenda Utredning og Utvikling AS, 2010)

Statkraft anslår at mellom 50 og 100 personer vil være sysselsatt i anleggsperioden for nye Hitra 1, avhengig av graden av samtidighet mellom dekommisjonering av eksisterende anlegg (omtales i nullalternativ), etablering av ny infrastruktur og montasje av de nye turbinene. Dette nivået vurderes som realistisk og konsistent med at prosjektet omfatter færre turbiner enn Hitra 1 og 2, samtidig som grunn- og infrastrukturarbeider fortsatt representerer et betydelig omfang. I følge siste tilgjengelig bygg- og anleggsstatistikk fra SSB omsetter næringen rundt 2,8 millioner for hvert årsverk[33]. Fordi de store investeringskomponentene, som turbiner og kabler, forventes å bli produsert utenfor regionen kan dette tallet være en tilnærming også for den lokale og regionale omsettingen i byggefasen. Dette innebærer at den samlede regionale sysselsettingen i anleggsfasen for nye Hitra 1 vil kunne tilsvare rundt 65-80 årsverk, hvorav omtrent 40-55 årsverk forventes å være lokalt. Sett i forhold til den samlede sysselsettingen i Hitra kommune (2 773 årsverk), anslås dette å utgjøre i underkant av 1,5-2 prosent av arbeidsstyrken.

Basert på tidligere presenterte nøkkeltall har Hitra i dag 719 sysselsatte innen sekundærnæringene. Kapasiteten i det lokale næringslivet har økt siden utbyggingen av Hitra 1 og Hitra 2, og flere aktører innen bygg og betong, grunnentreprise, overnatting og service vurderes nå å kunne påta seg deler av de etterspurte oppgavene. Det er likevel nødvendig at bedriftene vurderer sin deltakelse opp mot ordinær drift og eksisterende kunder, som fortsatt utgjør deres langsiktige grunnlag. Tiltakshaver har gjennomført informasjonsmøter med lokalt næringsliv, og lokale aktører kan registrere seg som leverandører; per november 2025 har om lag sju virksomheter meldt sin interesse[34].

Vurdering

På dette grunnlaget anslås de direkte næringsvirkningene i anleggsfasen å være middels positive (++) lokalt, og liten positiv (+) for regionalt næringsliv. Konsekvensvurderingen for spesielt lokalt næringsliv vil i praksis avhenge av omfanget av lokale leveranser i anleggsfasen. Det er ventet at omkringliggende kommuner vil kunne absorbere noe av etterspørselen, som er hensyntatt under regionalt næringsliv.

3.3.2.2 Driftsfasen

Lokal og regional verdiskaping

En sammenlignende oversikt mellom fire vindparker (Tabell 3-8) viser andeler av nasjonal verdiskaping som tilfalt henholdsvis regionalt og lokalt nivå, som prosent av de totale driftskostnadene. Her fremkommer det at dagens Hitra 1 hadde en norsk andel på 88 %, hvorav 48 % ble skapt både regionalt og lokalt.

[33] SSB tabell 12817: Foreløpige tall for antall foretak, sysselsatte og omsetning, etter næring (SN2007), statistikkvariabel og år
[34] Informasjon fra Statkraft

Tabell 3-7 Beregnet norsk, regional og lokal verdiskaping i prosent av totale driftskostnader i et utvalg vindkraftverk. Tabell hentet fra Agenda Kaupang og Norconsult, 2016.

Vindpark	Oppstartsår	Norsk andel verdiskaping	Regional andel verdiskaping	Lokal andel verdiskaping
Midtfjellet	2013	52 %	46 %	45 %
Ytre Vikna	2012	96 %	86 %	63 %
Smøla	2005	93 %	75 %	74 %
Hitra	2004	88 %	48 %	48 %

Etterprøvingen av eksisterende Hitra 1 ble gjennomført med utgangspunkt i driftsåret 2014 og gir innsikt i fordelingen av verdiskaping på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå, presentert i Tabell 3-8. Ifølge beregninger fra Statkraft utgjorde de samlede driftskostnadene dette året 15,7 millioner kroner[35]. Av dette ble 88 prosent ansett som norsk verdiskaping, hvorav 55 prosent tilfalt regionalt. 99 prosent av den regionale verdiskapingen i driftsfasen skjedde lokalt ved Hitra, Frøya og Snillfjord.

Tabell 3-8 Norsk, regional og lokal verdiskaping ved drift av Hitra vindpark i 2014 (i 2014 kroner). Informasjon hentet fra Agenda Kaupang og Norconsult, 2016.

Hitra 1 (24 turbiner)	Kostnad MNOK 2014	Norsk andel (%)	Norske leveranse MNOK 2014	Regional andel (%)	Regional leveranse MNOK 2014	Lokal andel (%)	Lokale leveranse MNOK 2014
Eieroppfølging							
Administrasjonskostnader	1,0	100 %	1,0	20 %	0,2	100 %	0,2
Kraftomsetning	0,3	100 %	0,3	0 %		0 %	
Forsikring	1,4	100 %	1,4	0 %		0 %	
Drift av vindparken							
Driftsmateriell/reservedeler	2,1	20 %	0,4	70 %	0,3	80 %	0,2
Tjenester fra Statkraft energi	6,1	100 %	6,1	45 %	2,7	100 %	2,7
Drift infrastruktur	0,1	100 %	0,1	90 %	0,1	100 %	0,1
Uforutsett, andre driftskostnader	0,8	80 %	0,6	60 %	0,4	90 %	0,3
Grunneiererstatning	0,4	100 %	0,4	100 %	0,4	100 %	0,4
Kommunal eiendomsskatt	3,5	100 %	3,5	100 %	3,5	100 %	3,5
Sum	**15,7**	**88 %**	**13,9**	**55 %**	**7,6**	**99 %**	**7,5**

Eieroppfølging, kraftomsetning og forsikring ble i stor grad håndtert sentralt i Statkraft og ga primært nasjonal verdiskaping, med begrensede regionale bidrag og liten lokal effekt, bortsett fra noe administrativ aktivitet på Hitra. Den operative driften av vindkraftverket bidro i større grad til regional og lokal verdiskaping. Driftsmateriell og reservedeler, hovedsakelig levert gjennom Siemens, hadde en norsk verdiskapingsandel på rundt 20 prosent, hvorav størstedelen var regional og i stor grad lokal.

[35] (Agenda Kaupang og Norconsult, 2016)

Tjenester fra Statkraft Energi, som omfattet lønn til tre driftsansatte samt administrativ og teknisk støtte, representerte ren norsk verdiskaping med betydelig lokal andel. Drift av infrastruktur og uforutsette driftskostnader var i hovedsak regionale og lokale tjenester, særlig i Hitra, Frøya og Snillfjord. De største bidragene til lokal verdiskaping kom fra kommunal eiendomsskatt (3,5 mill. kr).

Det antas at fordeling av norsk, regional og lokal verdiskaping i driftsfasen vil være omtrent på samme nivå som presentert i tabellen over, ettersom teknisk organisering og bruk av lokale aktører antas å videreføres. Tabell 3-9 viser forventede driftskostnader og estimert verdiskaping nasjonalt, regionalt og lokalt for nye Hitra 1.

Tabell 3-9 Estimert norsk, regional og lokal verdiskaping ved drift av nye Hitra 1 i 2025 kroner[36].

Nye Hitra 1	MNOK 2025	Norsk andel (%)	Norske leveranse MNOK 2025	Regional andel (%)	Regional leveranse MNOK 2025	Lokal andel (%)	Lokale leveranse MNOK 2025
Driftskostnader	19	80-90%	15-17	45-55%	7-9	90-95%	6-9

Det er viktig å merke seg at inntekter fra kommunal eiendomsskatt og produksjonsavgift ikke er medregnet i tabellen over. Både eiendomsskatten og produksjonsavgiften fra vindkraftverket tilfaller i sin helhet Hitra kommune og er en ren norsk, regional og lokal verdiskaping å regne. Disse inntektene presenteres under kapittel 3.3.3.

De anslåtte samlede driftskostnadene for nye Hitra 1 utgjør 19 millioner kroner, og ligger dermed høyere enn driftskostnadene for eksisterende Hitra 1 presentert i Tabell 3-8. Mer generelt reflekterer forskjellene at Tabell 3-8 er fra et etablert driftsår (2014), mens 2025-tallene i Tabell 3-9 er framoverskuende kostnadsanslag basert på Statkrafts vurderinger. Videre er ikke tallene fullt ut sammenlignbare: kommunal eiendomsskatt og kraftomsetning er inkludert i tallene for eksisterende anlegg, men ikke i anslaget for nye Hitra 1.

Videre viser Tabell 3-9 driftskostnader for eksisterende Hitra 1 i 2014, da Hitra 2 ennå ikke var idriftsatt. Tabellen reflekterer dermed en driftssituasjon uten samlokalisering med Hitra 2, som først ble satt i drift i 2019, og eventuelle stordriftsfordeler eller samordningseffekter er dermed ikke fanget opp i 2014-tallene. For nye Hitra 1 vil samlokalisering med Hitra 2 kunne medføre overlapp eller samordning innen drift og vedlikehold, noe som kan påvirke det faktiske behovet for lokale tjenester. Dette gjelder særlig lønnskostnader, administrativ støtte samt øvrig drift og vedlikehold, og innebærer at faktisk kostnads- og bemanningsbehov potensielt kan avvike noe fra det som er presentert historisk og anslått i Tabell 3-9. Samtidig består nye Hitra 1 av færre vindturbiner (12-15) enn eksisterende Hitra 1 (24), noe som isolert sett tilsier et lavere driftsomfang enn det historiske anlegget.

[36] Driftskostnadene er basert på Statkraft sine anslag. Alle investeringskostnader er oppgitt i reelle kroner, ekskludert inflasjonsjustering for bygge- og driftskostnader, med en usikkerhet på +/- 20 %. Driftskostnadene ekskluderer nettkostnader, eiendomsskatt, produksjonsavgift og grunnrenteskatt, men omfatter grunnleie.

En regional andel på om lag 45-55 prosent, mellom 36-50 prosent av totale driftskostnader, ligger i det lavere sjiktet sammenlignet med vindkraftverkene presentert i Tabell 3-7. Den estimerte lokale andelen, mellom 32-47 prosent av total driftskostnad og 90-95 prosent av den regionale leveransen ligger også noe lavere. Dette avviket skyldes blant annet at inntekter fra kommunal eiendomsskatt og produksjonsavgift ikke er inkludert i Tabell 3-9, men heller presentert i Tabell 3-11. Hvis en hensyntar disse kommunale inntjeningene vil andelen lokal og regional verdiskaping være høyere.

Statkrafts planlagte reetablering av nye Hitra vindkraftverk bygger på eksisterende avtaler med berørte grunneiere fra dagens Hitra 1. Disse avtalene er konfidensielle og regulerer bruken av arealer samt kompensasjon til grunneiere og øvrige rettighetshavere. Seks av åtte grunneiere er lokalt bosatt og grunnleien er i hovedsak lokal verdiskaping.

Lokal og regional sysselsetting

I etterundersøkelsen av drift ved Hitra 1 i 2014 viser at det var tre ansatte i selve vindkraftverket som tar seg av daglig drift og vedlikehold, med administrativ og teknisk støtte fra driftsbasen på Smøla[37]. For Hitra 2 ble det i konsekvensutredningen estimert 13 årsverk regionale årsverk i driftsfasen, hvorav 11 av disse årsverkene lokalt, hovedsakelig innen faktisk drift av vindparken (tre årsverk), men også ringvirkninger lokalt fra kommunale tjenester (seks årsverk), varehandel og servicenæringer (to årsverk)[38].

I driftsfasen av nye Hitra 1 forventes det sysselsetting på lokalt og regionalt nivå, knyttet til drift og vedlikehold av vindturbinene og tilhørende infrastruktur. Statkraft estimerer at anlegget vil kreve rundt fire heltidsstillinger for daglig drift, vedlikehold, oppgraderinger og lagerstyring. Det benyttes allerede lokale entreprenører til vedlikeholdsarbeid i dagens park[39]. Samlet vil disse fire årsverk utgjøre en begrenset andel av lokal sysselsetting, anslagsvis 0,56 prosent av de sysselsatte innen sekundærnæringer og under 0,14 prosent av den totale sysselsettingen i kommunen. Isolert sett utgjør antall årsverk et relativt lite bidrag, også i lokal sammenheng. Samtidig representerer arbeidsplassene et stabilt og varig tilskudd til næringsstrukturen i Hitra kommune. Ved periodisk vedlikehold vil det gi noe etterspørsel etter lokale tjenester som transport, overnatting, vedlikehold av veier (både sommer og vinter), oppfølging av miljøprogrammer, rengjøring, avfallshåndtering og andre servicetjenester for mekaniske og elektriske oppgaver. Disse indirekte ringvirkningene er ikke kvantifisert eksplisitt, ettersom det er usikkerhet knyttet til faktisk behov og mulig overlapp med drift og vedlikehold av Hitra 2. Samlet sett vil sysselsettingen i driftsfasen være noe lavere enn tidligere, ettersom antall turbiner reduseres i forhold til dagens situasjon.

Vurdering

Med dette vurderes de direkte konsekvensene i drift å ha en *liten positiv (+) konsekvens* for Hitra kommune og *ubetydelig konsekvens (0)* i Trøndelag fylke. Vurderingen omfatter ikke virkninger knyttet til grunneiererstatninger.

[37] (Agenda Kaupang og Norconsult, 2016)
[38] (Agenda Utredning og Utvikling AS, 2010)
[39] Informasjon fra intervju med KN entreprenører

3.3.3 Virkninger på kommunens økonomi

Et vindkraftprosjekt kan prinsipielt påvirke kommuneøkonomien på følgende måter:

- Direkte skatte- og avgiftsinntekter: Kommunen vil kunne motta direkte inntekter fra skatter og avgifter pålagt kraftverkene.
- Indirekte skatteinntekter: Prosjektet kan generere indirekte skatteinntekter gjennom ringvirkninger i lokalsamfunnet, som oppstår fra utbyggingens etterspørsel etter lokale varer og tjenester. Dette omfatter også inntekter til grunneiere og økte skatteinntekter som følge av kommunens etterspørsel etter tjenester som finansieres av kraftverkinntektene.
- Eventuelle negative økonomiske effekter: Prosjektet kan ha en negativ innvirkning på kommuneøkonomien hvis andre næringer, som landbruk og reiseliv, påvirkes negativt, eller hvis sosiale forhold svekkes, noe som kan øke kommunens sosialutgifter.
- Endringer i statlige overføringer: Det nye inntektsgrunnlaget kan påvirke statlige overføringer til kommunen, som tilpasser seg gjennom inntektsutjevningen.
- Medeierskap i kraftselskap: Kommunen kan også få inntekter fra sin eventuelle eierandel i kraftselskapet, som gir en andel av kraftverksprofitten.
- Avsetning til lokale formål: Regjeringen har besluttet å sette av 0,2 øre per kWh av total vindkraftproduksjon til tiltak som skal ivareta lokal natur, reindrift og andre aktiviteter påvirket av arealbruken.

Hitra er i dag den tredje største vindkraftkommunen i Norge, med en årlig normalproduksjon på 1.137 GWh som utgjør rundt 6,8 % av landets totale vindkraftproduksjon (målt i 2020). Disse kraftverkene genererer betydelige inntekter til kommunen

Naturressursskatt er ikke lenger gjeldende for vindkraft på land, jamført Prop 2 LS (2023-2024), og følgelig ikke vurdert[40].

3.3.3.1 Eiendomsskatt

Eiendomsskatt er en kommunal inntektskilde som tilfaller vertskommunen, hvor kommunestyret har myndighet til å beslutte om vindkraftanlegg skal omfattes av eiendomsskatt, og til å fastsette en sats innenfor en lovbestemt grense på inntil sju promille[41]. Hitra kommune har vedtatt en eiendomsskattesats på 7 promille for vindkraftverk. Dette har i 2024 generert årlige inntekter på rundt 10,3 millioner kroner fra eksisterende vindkraftverk Hitra 1 og 2, henholdsvis 3,5 og 6,7 millioner kroner[42].

Grunnlaget for eiendomsskatten på vindkraftverk baseres på markedsverdien av anlegget, definert etter anleggets tekniske verdi og avkastningsverdi, jamført Eiendomsskatteloven (1975). Den tekniske verdien beregnes med utgangspunkt i gjenanskaffelseskostnader etter fradrag for slitasje, alder og eventuelle teknologiske avvik, mens avkastningsverdien kan benyttes der denne anses som en mer presis refleksjon av anleggets faktiske markedsverdi[43].

[40] (Finansdepartementet, 2023)
[41] (NVE, 2022)
[42] (Hitra kommune, 2025)
[43] (Lovdata, u.å.)

Det er ikke mulig å gjøre detaljerte beregninger av skatteprovenyet fra eiendomsskatt på det nåværende tidspunkt, ettersom en taksering av nye Hitra 1 vindkraftverk ikke foreligger. Potensielle inntjeninger fra eiendomsskatten kan grovt estimeres ut fra anleggets totale investeringskostnader som tilhører den aktuelle kommunen. Beregningen av eiendomsskatten er basert på en estimert taksering av vindkraftverket etter teknisk verdi, der gjenanskaffelseskostnadene antas lik investeringskostnadene for år 1, og retaksering foretas hvert tiende år i henhold til eiendomsskatteloven (1975) §8 A-3. Beregningsgrunnlaget for investeringskostnadene er basert på de foreløpige kostnadsestimatene på 1,2 milliarder kroner, og det er lagt til grunn en teknisk levetid på 30 år[44]. Teknisk verdi er beregnet for hver retaksering ved å dele gjenanskaffelsesverdi på levetiden multiplisert med gjenstående levetid. Med en eiendomsskattesats på 7 promille vil dette generer årlige inntjeninger på 8,7 millioner kroner i driftsfasen frem til første retaksering av vindkraftverket. Tabell 3-10 viser vindkraftverkets estimert teknisk verdi og årlig eiendomsskatt til kommunen gjennom levetiden.

Tabell 3-10 Estimat for teknisk verdi av vindkraftverket og årlig eiendomsskatt til kommunen i reelle kroner.

År	Teknisk verdi (MNOK)	Årlig eiendomsskatt (MNOK)
1 til 10	1 238	8,7
11 til 20 (1. retaksering)	825	5,8
21 til 30 (2. retaksering)	413	2,9

Videre vil betalbar eiendomsskatt i byggeperioden være avhengig av fordelingen av investeringene over byggeårene. Selv om eiendomsskatten vil være gjeldende i anleggsfasen (ettersom kraftverket bygges ut) er det ikke gjort noen eksplisitt beregning på dette.

Investeringskostnaden som er lagt til grunn for beregning av eiendomsskatt omfatter ikke kostnader relatert til dekommisjonering av eksisterende Hitra 1.

3.3.3.2 Produksjonsavgift

Som en del av statsbudsjettet for 2022 vedtok Stortinget å innføre en særavgift på landbasert vindkraftproduksjon og ble først fastsatt til ett øre per produsert kWh[45]. Fra 2026 ligger denne produksjonsavgiften på 2,42 øre per kWh for konsesjonspliktige vindkraftanlegg, og avgiften tilfaller staten[46]. Det er besluttet at inntektene fra avgiften vil bli omfordelt i sin helhet til vertskommunene som en del av statens insentivordning for vindkraftutbygging[47].

Kommunen har siden juli 2022 mottatt statlig produksjonsavgift på vindkraftproduksjon fra eksisterende vindkraftverk Hitra 1 og 2. For produksjonsåret 2023, med en daværende sats på 2 øre per kWh, tilsvarte dette beløpet 7,36 millioner kroner. Med en økning av produksjonsavgiften til 2,3 øre per kWh for året 2024, økte beløpet til 7,38 millioner kroner[48]. Av disse står nåværende Hitra 1 for 25 – 30 prosent, omtrent mellom 1,8 til 2,2 millioner kroner, avhengig av årsproduksjon og avgiftssats[49].

[44] (Norges vassdrags- og energidirektorat, 2024)
[45] (Finansdepartementet, 2023)
[46] (Skatteetaten, 2026)
[47] (Finansdepartementet, 2023)
[48] (Norges vassdrags- og energidirektorat, 2025)
[49] (*Data for utbygde vindkraftverk i Norge - NVE*, u.å.)

Nye Hitra 1 vindkraftverk, med en årsproduksjon på 270 GWh iht. utredningsløsning, med nyeste vedtatt avgiftssats på 2,42 øre per kWh, vil gi inntjeninger på henholdsvis 6,5 millioner kroner det første året. Med en degraderingsrate for slitasje på 0,15 prosent[50] reduseres denne årlige inntjeningen til 6,3 millioner kroner for år 30, målt i reelle kroner. Det er verdt å merke seg at dette representerer et utfallsrom for anslåtte inntjeninger og vil justeres når de endelige utbyggingsplanene og mer eksakte produksjonstall er tilgjengelige.

Oppsummering

Tabellen under oppsummerer de direkte virkningene på kommunens økonomi, herunder eiendomsskatt og produksjonsavgift. Kompensasjonstiltak og andre inntjeninger er her utelatt, ettersom de er innrettet til lokale formål i kommunen eller vertskommunen, og fungerer som en garanti av direkte inntekter fra eiendomsskatt og produksjonsavgift.

Tabell 3-11 Estimat av direkte årlige kommunale skatteinntekter fra det omsøkte tiltaket (avrundet)

År	Midlere årsproduks-jon*	Eiendoms-skatt (MNOK)	Produksjons-avgift (MNOK)	Totale direkte skatteinntekter til kommunen (MNOK)	Netto kommunale driftsutgifter 2024 (MNOK)	Andel av netto driftsutgifter
1 til 10	268 GWh/år	8,7	6,5	15,7	511,5	3,1%
11 til 20 (1. retaksering)	264 GWh/år	5,8	6,4	12,2	511,5	2,4%
21 til 30 (2. retaksering)	260 GWh/år	2,9	6,3	9,2	511,5	1,8%

*antatt en årlig degraderingsrate på 0.15 prosent over levetiden i tråd med LCOE beregningene til NVE[51]. Tallene representerer gjennomsnittlig midlere årsproduksjon per 10-årsperiode.

I henhold til kriteriene i Tabell 3-1 anses de de økonomiske virkningene på kommuneøkonomien i Hitra, sett i sammenheng med de netto kommunale driftsutgiftene for 2024, å ha en middels positiv konsekvens (++) i driftsfasen. Det kan oppstå inntekter fra eiendomsskatt i anleggsfasen, men nivået vil avhenge av flere usikre forhold knyttet til anleggsgjennomføring. Det er derfor ikke gjort beregninger av slike inntekter. Estimatene som er lagt til grunn for disse vurderingene baserer seg på investeringskostnader og produksjonsdata som er tilgjengelige på nåværende tidspunkt og bør re-estimeres ved eventuelle endringer.

3.4 Avbøtende tiltak

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024 besluttet regjeringen å avsette 0,2 øre/kWh av vindkraftproduksjonen til lokale formål som ivaretar interesser innenfor natur, reindrift og andre aktiviteter som påvirkes direkte av utbyggingen i vertskommuner og nabokommuner [52]. For Hitra kommune, hvor utbyggingen er vurdert å ikke få negative konsekvenser for reindrift, vil 0,2 øre per kWh

[50] Lik degraderingsrate brukt i LCOE-beregninger til NVE (Norges vassdrags-og energidirektorat, 2024)
[51] (Norges vassdrags-og energidirektorat, 2024)
[52] (Energidepartementet, 2024)

gå til andre formål. Det er estimert en midlere årsproduksjon på ca. 270 GWh, vil kunne gi årlige tilskudd på 540 000 kroner årlig.

Vindkraftprosjekter gir også opphav til indirekte skatteinntekter gjennom tilknyttet lokal næringsaktivitet, men disse effektene anses ofte som begrensede og usikre i tidlig prosjektfase, og er derfor ikke inkludert i de kvantitative vurderingene. En indirekte konsekvens av økte inntekter fra vindkraft for Hitra kommune er en styrket kommuneøkonomi, som gir kommunen større økonomisk handlingsrom. Med stabil og forutsigbar inntekt kan kommunen investere i kvalitetshevende tiltak innen offentlige tjenester, som skoler, helse, og infrastruktur. Dette øker områdets attraktivitet for tilflyttere og derav ny arbeidskraft som søker høy kvalitet på kommunale tjenester.

Etablering av behovsstyrt hinderlys vurderes som et sentralt avbøtende tiltak, da blinkende hinderlys er identifisert som den mest belastende visuelle effekten av tiltaket.

3.5 Usikkerhet

Vurderingene av verdiskapingseffekter baserer seg på etterundersøkelsene av Hitra 1, men resultatene er ikke direkte sammenlignbart da investeringskostnader er kategorisert og fordelt på en annen måte. Dette øker usikkerhet knyttet til beregningene av norsk, regional og lokal andel av verdiskapingen i anleggsfasen, som også avhenger av hvor stor andel av det lokale næringslivet som faktisk mobiliseres i gjennomføringen.

Skatteinntektene fra eiendomsskatt kan heller ikke beregnes nøyaktig på nåværende tidspunkt, da takseringsgrunnlaget ennå ikke foreligger. Sysselsettingsberegningene i anleggsfasen er basert anslag fra tiltakshaver og nasjonale gjennomsnittstall for bygg-og anleggsstatistikk, uten at det foreligger etterprøving av faktiske effekter for tidligere utbygginger. Det er derfor noe usikkerhet knyttet til hvor stor del av den sysselsettingen som faktisk vil kunne tilfalle lokalt og regionalt.

3.6 Oppfølgende undersøkelser

Det er ikke foreslått oppfølgende undersøkelser.

4 Reiseliv

4.1 Metode og datagrunnlag

Det foreligger lite etablert metodikk[53] og ingen veileder for konsekvensutredning av reiseliv da temaet heller ikke er omfattet av Miljødirektoratets veileder M-1941 (Miljødirektoratet, 2025). Reiseliv utredes derfor med en metode utviklet av Multiconsult, som bygger blant annet på konsekvensviften i M-1941. I tråd med utredningskravene presentert seksjon 2.5, vil utredningen av reiselivet, både lokalt og regionalt, bygge på informasjon fra sammenfallende fagrapporter, blant annet landskap, friluftsliv, kulturminner og naturmangfold.

4.1.1 Definisjon

Denne utredningen følger NVE sin definisjon av reiseliv «Med begrepet reiseliv mener vi her den økonomiske siden ved turisme, som er knyttet til salg av varer og tjenester til folk på reise. Reiselivsnæringen brukes ofte som en samlebetegnelse for fem ulike bransjer: Overnatting, servering, transport, opplevelser og formidling. Bransjen er preget av mange små aktører. Reiselivsbedriftene har til felles at de på ulike måter leverer tjenester til turister.»[54]

4.1.2 Avgrensning mot andre fagtema

I en konsekvensutredning skal konsekvenser telles kun én gang. Innholdet i fagtema reiseliv ligger tett på andre fagtema som blir utredet i prosjektet, i tråd med utredningskravene presentert under seksjon 2.5, og beskrivelse av avgrensning mot disse fremgår i dette kapittelet. Utredningsprogram vil utredningen av reiselivet, både lokalt og regionalt, bygge på informasjon fra sammenfallende fagrapporter, blant annet landskap, friluftsliv, kulturminner og naturmangfold. Avgrensningene er gjort i tråd med prinsippene for grensesetting i M-1941.

Friluftsliv

Friluftsliv utredes som et eget fagtema[55] og omfatter bruk, opplevelseskvaliteter og tilrettelegging i områder som benyttes til rekreasjon. For reiseliv vurderes friluftsliv kun der aktivitetene har økonomisk betydning gjennom at de inngår i reiselivsprodukter eller påvirker etterspørselen etter tjenester fra reiselivsbedrifter, eksempelvis guidede turer, naturopplevelser eller aktivitetsbaserte tilbud. Vurderinger av bruksverdi, tilgjengelighet og opplevelseskvaliteter gjøres fullt ut under fagtema friluftsliv.

Naturmangfold

Naturmangfold utredes som eget fagtema[56] og omfatter arter, naturtyper og økologiske funksjoner. I reiselivsvurderingen inngår naturmangfold kun der det har betydning for reiselivets tjenestetilbud, for eksempel der naturverdier fungerer som attraksjoner eller del av et opplevelsestilbud.

[53] (Øystein Aas et al., 2006)
[54] (Norges vassdrags- og energidirektorat, 2022)
[55] 10258198-01-RIM-RAP Nye Hitra 1 vindkraftverk - KU Friluftsliv
[56] 10258198-01-RIM-RAP Nye Hitra 1 vindkraftverk - KU Naturmangfold

Støy

Støy utredes ikke som et eget forhold under reiseliv. For reiseliv vurderes støy kun der det kan føre til å svekke reiselivstilbudet og inntekstgrunnlaget til reiselivsaktører.

Landskap

Landskap vurderes som eget fagtema[57]. I reiselivsvurderingen omtales landskap kun som del av opplevelsesgrunnlaget for turister, i den grad det påvirker attraktivitet, besøksstrømmer eller tilbud fra reiselivsbedrifter

Kulturmiljø

Kulturminner og kulturmiljø utredes som eget fagtema[58], og deres historiske og faglige verdier vurderes der. Reiseliv omtaler kun vurderinger knyttet til kulturmiljøets betydning som opplevelseskvalitet, attraksjon eller del av reiselivsproduktet. Selve kulturhistoriske verdsettingen gjentas ikke i reiselivskapittelet.

4.1.3 Influensområdet

De omsøkte utbyggingsalternativene ligger i Hitra kommune. Kommunen utgjør følgelig det lokale influensområdet for utredningen av tiltakets eventuelle konsekvens for lokalt reiseliv. Hitra kommune ligger i Trøndelag fylke og vurdering av tiltakets eventuelle konsekvens på regional reiselivsnæring omfatter følgelig dette fylket.

4.2 Datagrunnlag og kvalitet

Vurderingene i denne rapporten baserer seg på datagrunnlaget som presentert i Tabell 4-1 i tillegg til konsulentenes erfaring. Interessenter presentert i samme tabell representerer kontaktede interessenter som har ønsket å bidra med informasjon og innspill, men ikke den uttømmende listen over forespurte interessenter. Etterprøvingsstudier av eksisterende Hitra 1, som har dokumentert effekten på det lokale reiselivet, utgjør et viktig datagrunnlag. Datagrunnlaget anses dermed som godt.

Tabell 4-2 Oversikt over datakilder reiseliv

#	Kilde	Datatype
1	Intervju og innspill fra representanter ved: - Hitra kommune, per epost datert 04.11.2025 - Trøndelag fylkeskommune, per telefon 31.10.2025 - Hitra næringsforening, per epost datert 05.11.2025	Bakgrunnsinformasjon om lokalt og regionalt næringsliv, erfaringer fra utbygging av Hitra 1 og 2, og dekommisjoneringsprosjekter i Norge.

[57] 10258198-LARK-RAP Nye Hitra 1 vindkraftverk - KU Landskap
[58] 10258198-01-RIM-RAP Nye Hitra 1 vindkraftverk - Notat KU Kulturminner og kulturmiljø

#	Kilde	Datatype
	- Explore Hitra, per epost datert 09.12.2025 - Kystmuseet per epost datert 10.12.2025 Innspill fra Vågen camping er innhentet gjennom befaring i forbindelse med utredningen av temaet friluftsliv	
2	www.ssb.no	Diverse nøkkeltall om lokale fritidsboliger, sysselsetting og bedrifter
3	NHO reiseliv og Menon Economics	Statistikk for lokal og regional verdiskapning og sysselsetting
4	Asplan Viak/EY og Innovasjon Norge	Statistikk for lokal og regional verdiskapning og sysselsetting
5	Norges vassdrags-og energidirektorat	Informasjon om reiseliv og vindkraft
6	Tourism and onshore wind turbines-literature review. Edita Tverijonaite & Anna Dóra Sæþórsdóttir, 2023	Litteraturstudie av forskning på reiseliv og vindkraft
7	Samfunnsmessige virkninger av vindkraftverk. En etterprøving av fire vindkraftverk. Norconsult & Agenda Kaupang, 2016.	Virkninger for reiselivet etter at vindkraftverkene Hitra, Smøla, Midtfjellet og Ytre Vikna
8	Etterundersøkelser av Hitra 1 og konsekvensutredning av Hitra 2. Agenda Utredning og Utvikling, 2010.	Etterprøvingsstudie av Hitra 1 i forbindelse med konsekvensutredning av lokalt og regionalt næringsliv for Hitra 2.

4.3 Verdikriterier

Kriterier for verdsetting av reiseliv

Verdien av reiselivet i området vurderes etter kriteriene vist i Tabell 4-3, som skiller mellom nasjonal, regional og lokal betydning basert på reiselivsproduktenes attraktivitet og tilstedeværelse av besøkende.

Tabell 4-3 Verdikriterier for temaet reiseliv

Verdi	Kriterier
Stor/svært stor	Flere og ulike næringsaktører. Mange markeder og segmenter til stede, både nasjonale og utenlandske besøkende. Attraksjoner og næringsaktører av nasjonal betydning. Næring av stor betydning for kommunene i området. Området er vesentlig for ivaretaking av det norske reiselivsproduktet og nasjonalt viktige reiselivsdestinasjoner hvor landskapet og/eller naturen er en vesentlig del av attraksjonen.
Middels	Signifikant næring med flere bedrifter. Varierte markeder med ulike attraksjoner. Hovedsakelig hjemmemarkedet. Område er vesentlige for ivaretaking av det regionale eller lokale reiselivsproduktet, og regionalt og lokalt viktige reiselivsdestinasjoner hvor landskapet eller naturen er en vesentlig del av attraksjonen.
Noe	Lite utviklet næring med enkeltbedrifter som kan ha en viss lokal betydning. Få gjester. Hovedsakelig regionale markeder. Andre reiselivsdestinasjoner der landskap eller natur er en vesentlig del av attraksjonen.
Uten betydning	Ingen reiselivsnæring og ingen turister.

4.4 Kriterier for å vurdere påvirkning og konsekvens

Der det er faglige forutsetninger for å kvantifisere forventede virkninger har Tabell 4-4 tjent som veiledende i vurderingene. Vurdering av virkninger er, der det er faglig belegg for det, gjort på kvalitativt grunnlag etter konsulentens skjønn.

Tabell 4-4.Påvirkningskriterier for tema reiseliv.

Virkning	Kriterier
Ødelagt/sterkt forringet	Tiltaket vil i stor grad redusere mulighetene for vekst og utvikling innen næringen.
Forringet	Skadevirkningene er merkbare og betydelige, men først og fremst for deler av området eller en gren av næringen, mens andre i mindre grad påvirkes negativ.
Noe forringet	Tiltaket vil ha mindre, oftest lokale og avgrensede skadevirkninger for næringen.
Ubetydelig endring	Tiltaket har ingen/ubetydelige virkninger på dagens eller fremtidig aktivitet.
Noe forbedret	Tiltaket vil ha små positive virkninger for dagens eller framtidig aktivitet i området.
Vesentlig	Tiltaket vil ha middels positive virkninger for dagens eller framtidig

forbedret	aktiviteter i området.
Sterkt forbedret	Tiltaket vil ha store positive virkninger for dagens eller framtidig aktivitet i området.

Konsekvenser av tiltaket er utledet ved å sammenholde verdi mot påvirkning i *Figur 4-1*.

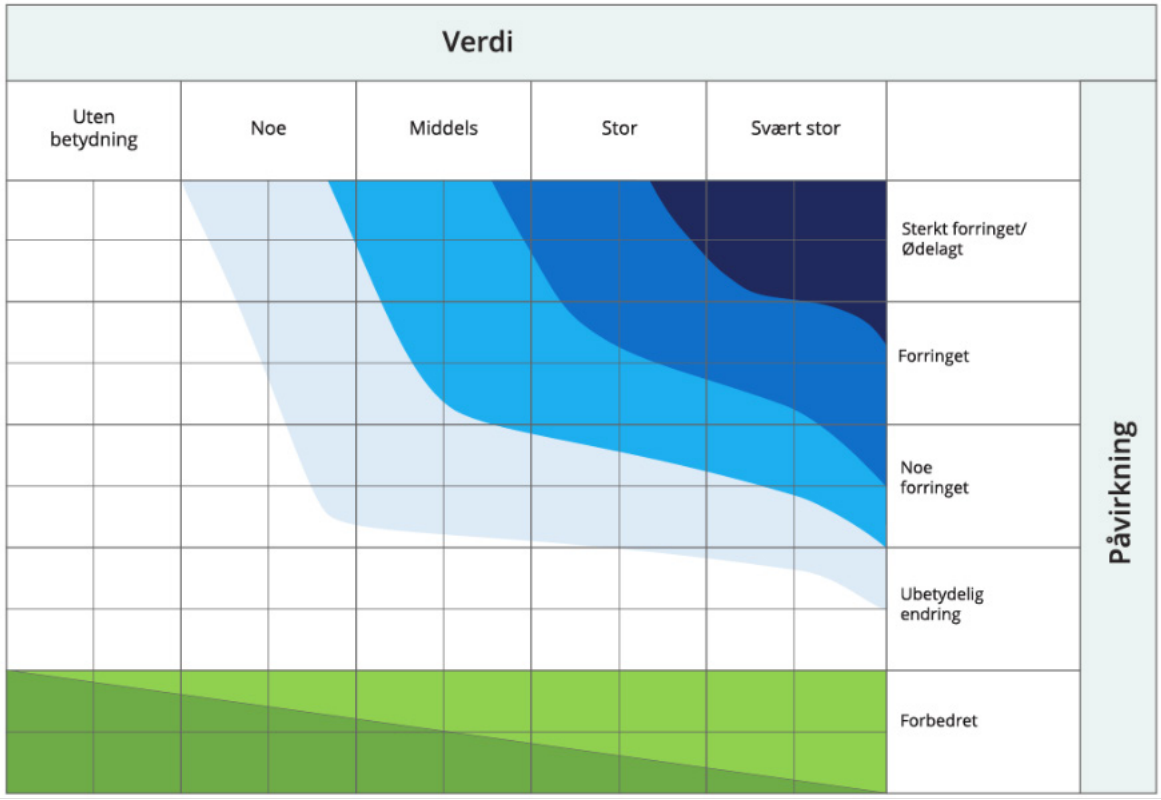

*Figur 4-1 Konsekvensvifte iht. M-1941**Invalid source specified.**.*

4.5 Områdebeskrivelse

4.5.1 Reiselivsaktører og attraksjoner

Regionalt reiseliv

Trøndelag har utviklet seg til en mangfoldig reiselivsregion med natur, kultur og mat som sentrale bærebjelker. Trøndelag ligger sentralt i Norge og har et variert landskap fra høyfjell til kyst. Regionen omfatter syv nasjonalparkområder, blant annet Dovrefjell, Lierne og Blåfjella-Skjækerfjella, som gir gode rammer for fotturer, fiske, jakt og ski. Oppdal fungerer som et viktig høyfjellssenter med Midt-Norges største skianlegg.

Trøndelag har dessuten en rik kulturhistorie fra vikingtid og middelalder, med Nidarosdomen i Trondheim som hovedattraksjon Den gamle bergstaden Røros er UNESCO-verdensarvstatus.

Trøndelag er også en matregion i vekst og ble i 2022 kåret til European Region of Gastronomy. Trondheim trekkes frem som et av gastronomisk sentrum med flere Michelin-stjernerestauranter[59].

Regionens reiselivsstrategi vektlegger bærekraft og helårsturisme, og et tett samarbeid mellom kommuner, næringsliv og destinasjonsselskapet Explore Trøndelag bidrar blant annet til samordnet utvikling og markedsføring av det samlede reiselivstilbudet[60].

Lokalt reiseliv

Hitra har en variert og voksende reiselivsnæring som i stor grad er basert på natur- og kystopplevelser knyttet til det særegne øylandskapet. Kommunen tiltrekker seg besøkende gjennom et bredt tilbud av friluftsaktiviteter som havfiske, jakt, båtliv, kajakkpadling, dykking, turløyper, naturreservater og kystkulturelle opplevelser. Særlig havfisketurisme og skjærgårdsopplevelser utgjør bærebjelken i det kommersielle reiselivet, og mange besøkende benytter rorbuer, hytter eller sjøhus i kombinasjon med fiske og naturopplevelser. Hitra er en kommune med gode besøkstall fra reiselivet, og har en økende andel besøkende i høysesongen som er fra april til oktober. Fisketurisme har vært rettet mot utenlandske turister, men det har vært en tydelig vekst i satsingen på norsk nærmarked og aktiviteter utover høysesongen[61].

Hitra har en stor hjortestamme, og hjortejakt er en sesongbasert og viktig del av det lokale friluftslivet med betydning for både fastboende og tilreisende. Jakten foregår over store deler av kommunen, inkludert i planområdet, og utleie av jaktterreng bidrar til inntekter for lokale grunneiere. For nærmere omtale av jakt og øvrige friluftslivsaktiviteter vises det til fagrapporten om friluftsliv.

Reiselivsnæringen består av en kombinasjon av etablerte profesjonelle aktører og små virksomheter der turisme inngår som en tilleggsnæring. Det finnes to hoteller, syv campingplasser og minst ti tilbydere av rorbuer og feriehus, og flere spisesteder. Reiselivet i regionen har hatt en positiv utvikling de siste årene. Hitra og Frøya har samarbeidet strategisk om å styrke destinasjonens felles identitet, blant annet gjennom samordning av visit-selskap, felles markedsføringsplattform, økt satsing på lokalmat og tiltak rettet mot både cruiseturisme, turoperatører og presseturer[62]. Det har også vært arbeidet med å utvide sesongene og nå nye målgrupper. Visit Hitra og Frøya har omtrent 30 medlemmer fra Hitra og fungerer som felles markedsføringsplattform.

Hitra har også et kulturhistorisk tilbud, hvor Handelsstedet Hopsjø og Kystmuseet i Sør-Trøndelag er blant de viktigste attraksjonene. Hopsjøområdet formidler kystkultur og handelshistorie fra 1700- og 1800-tallet, mens Kystmuseet byr på utstillinger innen fiskeri, akvakultur og kystsamfunnets utvikling. Lokalmat er en sentral del av besøksopplevelsen. Smaker fra Øyriket er et samarbeid med lokalmatprodusenter på Hitra og Frøya og arbeider for å markedsføre lokal matproduksjon i området. Kommunen har også en stor andel fritidseiendommer som bidrar til helårs besøksaktivitet, og mange fritidsboligeiere benytter hyttene store deler av året. Tabell 4-5 gir en oppsummering av reiselivstilbudet på Hitra.

[59] (Visit Norway, 2025)
[60] (Trøndelag fylkeskommune, 2021)
[61] (Agenda Kaupang og Norconsult, 2016)
[62] Informasjon fra Explore Hitra

Tabell 4-5 Oversikt over flere aktører og attraksjoner på Hitra[63]

Aktør/Attraksjon	Beskrivelse
Kystmuseet	Turistinformasjonssenter. Kystmuseet tilbyr utstillinger om kystkultur, akvakultur og lokalhistorie, samt guidede turer.
Handelsstedet Hopsjø	Handelsstedet Hopsjø var ett av Trøndelags største handelssteder på 17- og 1800-tallet. Her kan besøkende oppleve blant annet Hvalfangstmuseet, Krambua, Hermetikkmuseet, kulturstien til Brannhaugen og restauranten på Hopsjøbrygga
Lokalmat og gårdsopplevelser	Følgende aktører er medlemmer av Smaker fra øyriket: - Hitra gårdsmat produserer ost og tilbyr ostesmaking - Dalpro Gårdsmat tilbyr gårdsbesøk, hjorteforing og lokalmatsbutikk. - Hitra krydderi produserer krydderblandinger - Hitramat, Europas største aktør innen prosessering av taskekrabbe - Helgebostad Hagebruk
Overnatting	Flere overnattingsalternativer feriehus og sjøhus, hoteller, rorbuer, og campingplasser, inkludert; - Dolmsundet hotell, leiligheter, hus og rorbu. Total 200 sengeplasser[64] - Hjorten hotell- 45 rom - Explore Hitra- hus/rorbuer og hytter. Lokal turoperatør som tilbyr pakkede ferie- og gruppeturer på Hitra/Frøya - Olas øyrike- leiligheter - Angelamfi Grefsnesvågen- rorbuer og leiligheter - Destinasjon kvenvær- hus, leilighet - Knarren brygge- rom, leiligheter - Hitra turistservice- rorbuer, hus og leiligheter - Hamna gård- hus og rom - Heggvika feriesenter- rorbuer og leiligheter - Knutshaug fiskeferie- rorbuer og leiligheter - Vågen camping - Strømsvik camping - Hitra camping - Dolmsundet marina

[63] (Visit Hitra, n.d.) og (Smaker fra øyriket, 2025)
[64] Informasjon hentet fra hotellets hjemmeside: https://www.dolmsundet.no/bakgrunnsinfo

Aktiviteter	Hitra har et variert aktivitetstilbud; - Fiske - Jakt - Fjellturer - Båtutleie - RIB-turer - Havørnsafari - Kajakk, kano og annen vannsport - Dykking - Badstue - Landstyrkertokt - Sykkeltur - Hitra Frøya golfklubb

Multiconsult har kartlagt reiselivsaktører som også tilbyr aktiviteter og attraksjoner i nærheten til planområdet, illustrert i Figur 4-2, Reiselivsaktørene har blitt kartlagt ved hjelp av næringskoder innen de overnevnte fem delnæringene: Transport, overnattingsvirksomhet, serveringsvirksomhet, formidling og kultur og underholdning. Denne kategoriseringen av delnæringer i reiselivssektoren er også i tråd med NVE sin definisjon presentert innledningsvis. Enkelte aktører som kan ha blitt utelatt av kartleggingen dersom de bedriver reiselivsvirksomhet som en tilleggsnæring. Bedriften kan da være registrert under en annen næringskode.

Som det fremgår Figur 4-2 er det kun én overnattingsbedrift markert i nærheten av planområdet, og dette punktet viser til Vågen Camping som er sesongåpen syv måneder av året. Ifølge eier kan vindturbinene fra dagens vindpark høres kun under spesielle vindforhold, og det har ikke vært registrert klager fra gjester verken på støy eller visuell påvirkning[65]. Om lag 95 prosent av gjestene er utenlandske turister, som i stor grad er vant med vindkraft fra hjemlandet og enkelte benytter turbinene som indikator på vindretning ved fiske. Besøkende er primært friluftsorienterte og bruker nærområdene til aktiviteter som fiske, båtliv og turgåing.

[65] Informasjon fra telefonsamtale med Vågen camping 29/07/2024, som en del av utredningen av friluftsliv.

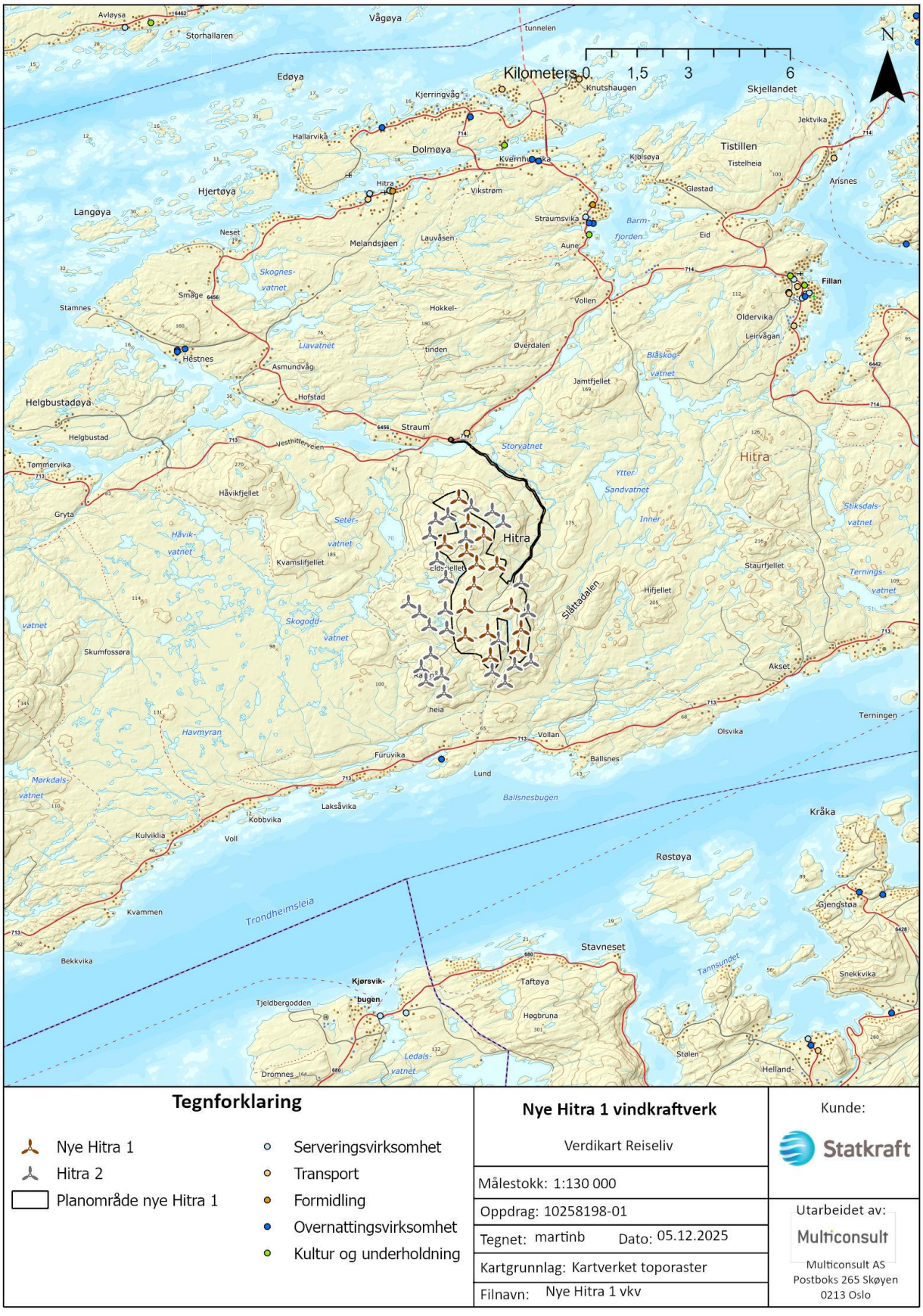

Figur 4-2 Kart over reiselivsaktører i nærheten av planområdet til nye Hitra 1 og Hitra 2, sortert etter de fem delnæringene definert av NVE

Fritidsboliger

I 2025 er det registrert 1 979 fritidsboliger i Hitra kommune, en økning fra 1 927 i 2020. Dette omfatter både hytter, sommerhus og andre fritidsbygg[66]. Hitra kommune har per i dag ikke eiendomsskatt på fritidsboliger[67].

Error! Reference source not found. illustrer et kartutsnitt over fritidsbebyggelsen i nærheten av planområdet, som viser spredt fritidsbebyggelse både sør og nord for dagens planområde. Generelt sett vil bruken av fritidsboliger også bringe indirekte inntekter for den lokale handelsnæringen, kulturarrangører, serveringssteder, tilbydere av håndverker- og vedlikeholdstjenester m.fl. Disse ringvirkningen av hytteturismen er ikke forsøkt tallfestet.

4.5.2 Reiselivets økonomiske betydning

I det følgende presenteres en del statistikk for å vise betydningen av reiselivet for verdiskaping og kommuneøkonomi. Det norske reiselivets totale verdiskaping i 2024 er beregnet til 121 milliarder kroner, som er høyere enn nivået før COVID-19 pandemien og en årlig økning den siden, fra 108 og 117 milliarder kroner i henholdsvis 2022 og 2023[68]. Det er grunn til å anta at statistikken ikke fanger opp den fulle verdien av reiselivet på lokalt nivå, spesielt som en tilleggsnæring for lokale aktører. Reiselivsnæringen kan som tidligere nevnt deles inn i fem delnæringer: Overnattingsvirksomhet, serveringsvirksomhet, transport, formidling, og kultur og underholdning. Basert på verdiskaping var transport og serveringsvirksomhet de to største bransjene mellom 2015 og 2024[69].

Tabell 4-6 Verdiskapning (i 1000 NOK, faste 2024-kroner) innenfor reiselivet i Norge i 2024[70]

Bransje	**Verdiskapning i 2024 (i 1000 NOK)**
Transport	48 523 482
Serveringsvirksomhet	32 258 998
Overnattingsvirksomhet	19 242 256
Kultur og underholdning	15 666 265
Formidling	4 958 196
Sum	**120 649 197**

Regionalt

Trøndelag stod for en verdiskaping på nær 7,84 milliarder kroner i 2024 og utgjorde dermed om lag 6,5 prosent av den totale verdiskapingen i reiselivsnæringen nasjonalt[71]. Sammenlignet med øvrige fylker plasserer dette Trøndelag på femteplass, foran fylker som Nordland, Troms og Møre og Romsdal, se Tabell 4-7.

[66] SSB tabell 03174 hentet november 2025
[67] https://www.hitra.kommune.no/nyheter/kunngjoring-eiendomsskatteliste-2025/
[68] (EY for Innovasjon Norge, 2025)
[69] (EY for Innovasjon Norge, 2025)
[70] (EY for Innovasjon Norge, 2025)
[71] (EY for Innovasjon Norge, 2025)

Tabell 4-7 Oversikt over verdiskapning (i 1000 NOK, faste 2024-kroner) per fylke i 2024[72]

Fylke	Verdiskapning i 2024 (i 1000 NOK)
Oslo	31 497 855
Vestland	16 203 732
Akershus	12 961 790
Rogaland	9 293 827
Trøndelag	7 839 945
Nordland	7 588 597
Agder	5 837 966
Innlandet	5 262 520
Troms	4 456 501
Møre og Romsdal	4 252 810
Buskerud	4 155 244
Vestfold	3 208 414
Østfold	3 087 466
Finnmark	2 313 561
Telemark	2 049 743
Svalbard	626 439
Sum	**120 649 198**

Hitra kommune

Tabellen viser verdiskaping i reiselivsnæringen for de 15 største reiselivskommunene i Trøndelag. Hitra kommune er rangert som nummer 12 (av totalt 38 kommuner), med en verdiskaping på 64,4 millioner kroner i 2024, opp fra 58,3 millioner i 2023, en økning på 10 prosent. Dette er en av de høyeste vekstratene blant kommunene i oversikten.

Tabell 4-8 Oversikt over verdiskapning (i 1000 NOK, faste 2024-kroner) for de 15 største reiselivskommunene i Trøndelag fylke i 2024[73]

Kommune	2023	2024	Endring %
Trondheim	5 112 637	5 069 114	-1 %

[72] (EY for Innovasjon Norge, 2025)
[73] (EY for Innovasjon Norge, 2025)

Stjørdal	481 895	469 640	-3 %
Steinkjer	448 378	455 233	2 %
Orkland	225 671	219 384	-3 %
Levanger	146 966	181 195	23 %
Namsos	188 165	180 815	-4 %
Verdal	158 348	174 605	10 %
Røros	160 913	158 000	-2 %
Oppdal	119 880	113 055	-6 %
Ørland	99 724	105 236	6 %
Nærøysund	70 182	72 085	3 %
Hitra	58 318	64 427	10 %
Midtre Gauldal	75 256	62 360	-17 %
Frøya	49 639	46 895	-6 %
Melhus	42 601	44 432	4 %

Nedenfor følger en oversikt over reiselivets verdiskapning i Hitra kommune fra 2015 til 2024, fordelt på to hovedkategorier; transport og formidling og reiselivet ellers. Reiselivets samlede verdiskaping i Hitra økte jevnt fra 2015 og nådde en topp i 2021. Siden disse enkeltpersonforetakene gjerne er registrert under en annen NACE-kode som ikke kan relateres til de fem delnæringene innen reiseliv, faller de derfor utenfor denne statistikken.

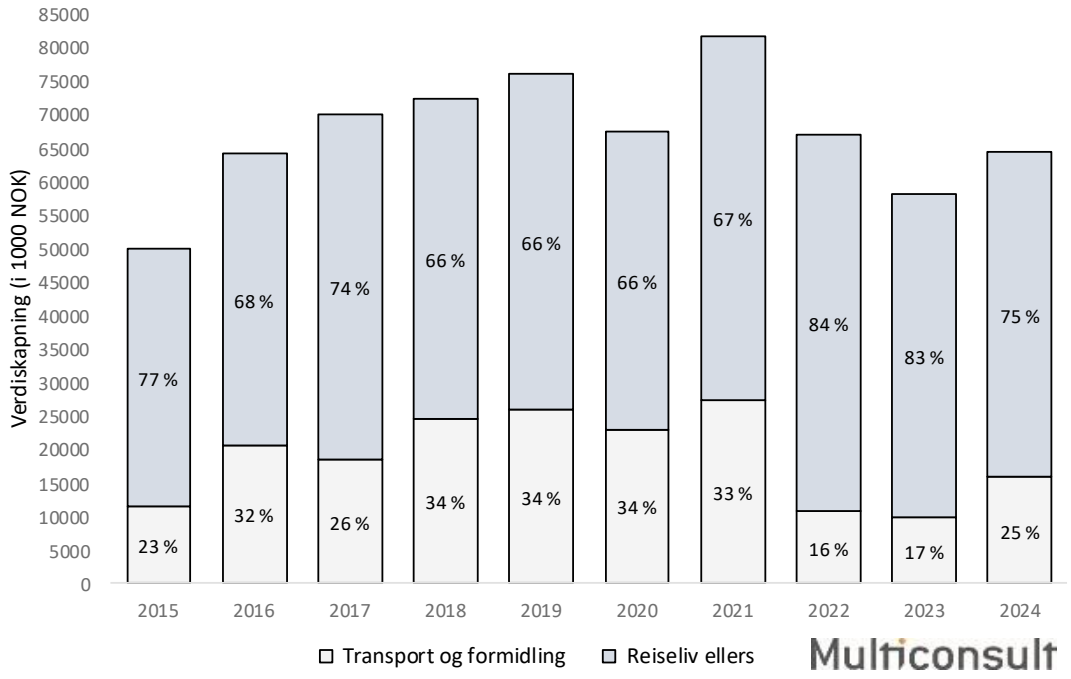

Figur 4-3 Oversikt over verdiskapning (i 1000 NOK, faste 2024-kroner) i Hitra kommune i fra 2015-2024 fordelt på kategoriene reiseliv ellers og transport og formidling[74].

Verken tallene presentert per fylke eller kommune tar hensyn til folketall, og sier ikke noe om det relative bidraget fra reiselivet til total verdiskapning. Statistikk for reiselivet fra 2023 viser at Hitra hadde totale skatteinntekt fra reiselivsnæringen nær 3,9 millioner kroner i 2023[75]. Skatteinntektene per innbygger var høyere enn flere av nabokommunene.

I 2024 var det anslått 124 lønnstakere i reiselivsnæringen i Hitra, som utgjør 4,5 prosent av alle lønnstakere i kommunen[76]. Det kan være flere som jobbet med reiseliv, ettersom enkelte aktører driver reiselivsvirksomhet som en tilleggsaktivitet. Dette gir likevel en indikasjon på reiselivet økonomiske betydning lokalt og regionalt. Utover dette foreligger det på nærværende tidspunkt ingen inngående oversikt over antall turister og omsetning hos de lokale reiselivsaktørene i Hitra kommune.

4.6 Påvirkning og konsekvens

4.6.1 0-altenativet

0-alternativet utgjør referansealternativet og representerer forventet utvikling av reiselivet dersom tiltaket ikke gjennomføres. Dette forstås i praksis som at Hitra 1 ikke fornyes da konsesjonen løper ut i 2030, og at kun dagens Hitra 2 vil bestå. En nærmere beskrivelse av dagens situasjon er gitt i seksjon 2.2.2.

Utviklingen av det regionale og lokale reiselivet påvirkes i stor grad av konjunkturer i den nasjonale og globale økonomien, som har direkte innvirkning på folks privatøkonomi og dermed deres reisevaner,

[74] (EY for Innovasjon Norge, 2025)
[75] (NHO Reiseliv; Menon Economics, 2024)
[76] (Innovasjon Norge, 2025)

både i forbindelse med fritids- og forretningsreiser. Økonomiske svingninger, som inflasjon, valutakursendringer og generell økonomisk usikkerhet kan dempe etterspørselen etter reiser, mens perioder med økonomisk vekst kan føre til økt aktivitet i sektoren. Uforutsette hendelser, som koronapandemien, har også vist hvor sårbar reiselivssektoren er for slike etterspørselssjokk.

Før pandemien opplevde norsk reiseliv en periode med sterk vekst, spesielt i utenlandsmarkedet, der interessen for naturbaserte opplevelser og lokalprodusert mat og drikke i Norge var stigende[77]. Under pandemien falt utenlandsmarkedet bort, men reiselivsbedrifter klarte å kompensere noe for bortfallet av internasjonale besøkende grunnet flere nordmenn ferierte i eget land. Nasjonalt viste det at økt betalingsvilje fra norske gjester, tilpasningsevne blant aktørene og nasjonale støttetiltak bidro til en lavere omsetningsnedgang enn først antatt. Dette var også gjeldende på Hitra, hvor verdiskapingen, presentert i seksjon Figur 4-3, viste at den lokale reiselivsnæringen klarte å opprettholde verdiskapingen i den perioden. Siden 2015 har verdiskapingen fra reiselivsnæringen økt jevnt, selv med eksisterende vindkraftverk på plass.

Menon Economics prognoserer at den norske reiselivssektoren vil nærme seg aktivitetsnivået fra før pandemien i løpet av 2025[78]. Verdiskapingsnivået presentert i seksjon 4.5, viser at reiselivsnæringen på Hitra ikke er tilbake på samme nivå som før pandemien (2019) enda, men opplever en økende vekst. Figuren viser at reiselivsnæringen på Hitra fortsatt ligger noe under nivået fra 2019, men verdiskapingen er igjen på vei oppover. Reiselivsaktører, både lokalt og nasjonalt, vil dermed kunne se en bedring i inntektsgrunnlaget i takt med en generell økonomisk gjenopphenting og en økende etterspørsel etter reise- og opplevelsestilbud.

Konsekvensen av 0-alternativet er per definisjon ubetydelig (0).

4.6.2 Verdivurdering

Lokalt reiseliv

Basert på kriteriene i Tabell 4-3 vurderes reiselivet på Hitra til å ha *middels verdi*. Kommunen har et bredt spekter av natur- og kystbaserte reiselivsaktiviteter, og næringen er godt etablert med både profesjonelle aktører og kombinasjonsbrukere. Kommunen tiltrekker seg både nasjonale og internasjonale gjester, særlig innenfor fisketurisme og fritidsbasert overnatting. Til tross for internasjonal tilstedeværelse og økt satsing på markedsføring og helårsturisme, har reiselivet først og fremst regional betydning. Hitra er ikke i seg selv en nasjonalt definert destinasjon, men inngår i et regionalt reiselivsprodukt i samarbeid med Frøya. Det finnes viktige attraksjoner og aktører, som Kystmuseet og Handelsstedet Hopsjø, og en voksende lokalmatprofil. Verdiskapingen og skatteinngangen fra reiselivet i kommunene er middels stor sammenlignet med andre kommuner i Trøndelag fylke. Samlet sett tilsier dette at reiselivets bidrag er betydelig for lokal økonomi og sysselsetting, men ikke i et omfang som tilsier nasjonal betydning.

Regionalt reiseliv

Trøndelag fylke har stor verdi som reiselivsdestinasjon med betydelige natur- og kulturbaserte attraksjoner, inkludert anerkjente reisemål som Nidarosdomen og Røros. Reiselivsnæringen kjennetegnes av et bredt spekter av næringsaktører, som bidrar til lokal sysselsetting og verdiskaping.

[77] (Erik Jakobsen et al., 2021)
[78] (Erik Jakobsen et al., 2021)

Trøndelag sitt natur- og kulturlandskap er vesentlige for å ivareta Norges reiselivsprofil og tiltrekker seg et bredt spekter av nasjonale og internasjonale turister, noe som forsterker regionens betydning i norsk reiseliv. Trøndelag har høy verdiskapning og mange sysselsatte i reiselivsnæringen. Reiselivet i Trøndelag vurderes her å ha *stor/svært verdi* jamført Tabell 4-3.

4.6.3 Litteraturgjennomgang

Konsekvensene på reiselivsnæringen, spesielt den naturbaserte delen av næringen, er nært forbundet med sosial aksept for vindkraft, landskapsinntrykk og opplevelsesverdi[79]. Det er en betydelig grad av usikkerhet knyttet til hvordan reiselivet vil reagere på vindkraftutbygging, særlig i områder hvor naturen er en viktig del av reiselivsopplevelsen. Konsekvensene av vindkraft kan være både direkte, som en nedgang i antall besøkende, og indirekte, som et redusert økonomisk potensial for reiselivsaktørene i området. Først når bruksmønstrene har stabilisert seg, vil de virkelige effektene bli tydeligere, inkludert eventuelle økonomiske konsekvens for reiselivsnæringen. En slik tankegang følger samme modell som brukes for å vurdere virkning av inngrep på friluftslivet (se DN-Håndbok 18-2001). Modellen justeres imidlertid ut fra at dette dreier seg om reiselivsvirksomhet, og negative virkninger derfor først oppstår når næringsaktørene får mindre inntekter fra besøkende.

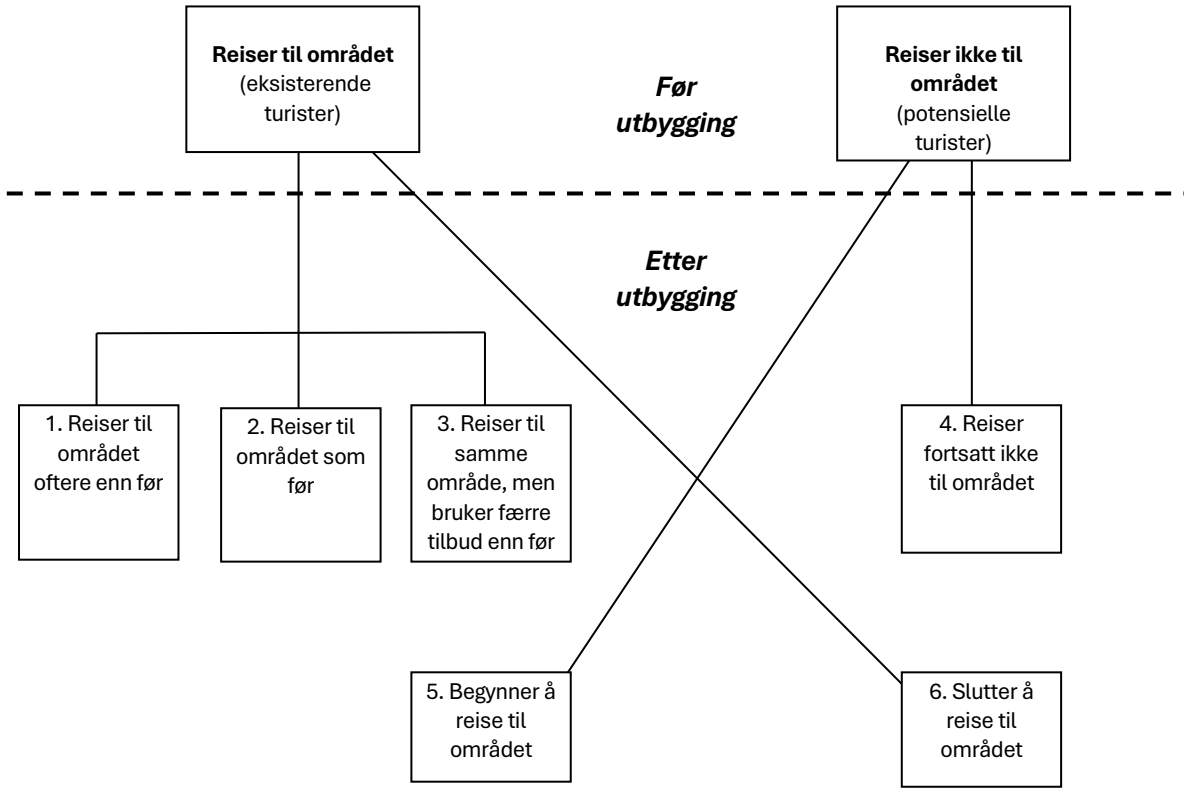

Figur 4-4 Konseptualisering av mulige sammenheng mellom etablering av vindkraft og virkning på reiselivet i området.

En litteraturgjennomgang av studier om reiseliv og vindkraftverk viser at turister generelt har lavere aksept for vindkraftverk sammenlignet med andre typer fornybar energi, noe som hovedsakelig skyldes

[79] (Edita Tverijonaite & Anna Dóra Sæþórsdóttir, 2023)

de visuelle endringene og vindkraftverkets potensielle innvirkning på landskapets karakter[80]. Det er verdt å merke seg at turister og reiselivsaktører ofte viser sterkere motstand mot foreslåtte prosjekter enn mot de som allerede er etablert, noe som kan knyttes til en status quo-bias, der eksisterende tilstander foretrekkes fremfor endringer[81]. En studie fra Portugal fant at vindkraftverk hadde en større mulighet for å bli turistattraksjoner i landskap allerede preget av industriell aktivitet, spesielt i områder med lavt eller ingen kulturell eller naturmessig verdi [82].

NVE sin litteraturgjennomgang viser til at det i enkelte tilfeller er mulig å integrere vindkraftverk i reiselivet uten betydelige negative konsekvenser, spesielt når utbyggingen inngår i en bredere, helhetlig utviklingsstrategi[83] .Etterprøvingsstudie av vindkraftverkene på Smøla, Hitra, Midtfjellet og Ytre Vikna viser at de enkelte lokale overnattingsbedrifter nær tiltaket har opplevd en ubetydelig eller positiv økonomisk virkning. Dette divergerer fra de antatt negative konsekvensene for reiselivet i konsekvensutredningene av hvert tiltak, hvor påvirkning på friluftslivet var vektet høyt[84]. Studien viser også at turistenes individuelle oppfatninger av vindkraftverk og fokus på omgivelsene kan ha avgjørende betydning for hvordan vindkraft oppleves. Dette kan variere mellom norske og utenlandske turister. Reiselivsaktiviteter som fokuserer på natur- og landskapsopplevelser kan være mer sårbare for slike inngrep [85]. En studie som sammenlignet reiselivsnæringen i Smøla og Frøya viser at vindkraftutbyggingen har hatt en positiv og diversifiserende effekt på reiselivsnæringen på Smøla, særlig gjennom høy aktivitet i anleggsfasen og en generell vekst også etter ferdigstillelse[86]. Studien peker på at denne utviklingen på Smøla henger sammen med at vindkraftutbyggingen, som var det første store vindkraftverket i Norge, og reiselivet inngikk i en samlet, kommunal strategi.

Selv om forskningen i hovedsak indikerer at vindkraftverk har begrenset betydning for turistenes valg av reisemål, viser enkelte studier at selv mindre endringer i besøksnivå kan ha merkbare økonomiske konsekvenser lokalt, særlig i områder med høy avhengighet av naturbasert turisme[87]. NVE understreker behov for mer kunnskap om hvordan vindkraftutbygging påvirker reiselivsnæringen, særlig segmenter som kan være sårbare for slike inngrep[88]. Det understrekes at etterprøving av flere vindkraftutbygginger kan bidra til et mer robust kunnskapsgrunnlag om samlede virkninger under ulike lokale forhold. Videre fremhever NVE at det er begrenset kunnskap om hvordan vindkraftutbygging kan påvirke Norges omdømme som reiselivsdestinasjon.

Erfaringer fra vindkraftverkene på Hitra

Erfaringene fra Hitra 1 er godt dokumentert gjennom både etterundersøkelsene i konsesjonsgrunnlaget for Hitra 2 (gjennomført av Agenda Utredning) og den nasjonale etterprøvingsstudien fra Norconsult og Agenda Kaupang. I motsetning til konsekvensutredningen for Hitra 1 fra 1999, som vurderte konsekvensen for reiselivet sammen med friluftsliv og vektla visuelle inngrep og tap av uberørt natur, ser etterprøvingsstudiene i større grad på de faktiske økonomiske virkningene for reiselivsnæringen. Studiene viser et tydelig bilde av at vindkraftverket hadde liten eller ubetydelig påvirkning på

[80] (Sæþórsdóttir et al., 2018; Frantál & Kunc, 2011)
[81] (Samuelson & Zeckhauser, 1988).
[82] (Silva & Delicado, 2017).
[83] (Norges vassdrags- og energidirektorat, 2022)
[84] (Agenda Kaupang og Norconsult, 2016)
[85] (Agenda Kaupang og Norconsult, 2016)
[86] (Bjerkestrand, 2010)
[87] (Broekel & Alfken, 2015; Riddington et al., 2010, Frantál & Kunc, 2011; Warren & McFadyen, 2010).
[88] (Norges vassdrags- og energidirektorat, 2022).

reiselivsnæringen på Hitra, både i anleggs- og driftsfasen. Konklusjonen fra konsekvensutredningen av Hitra 1 var at vindkraftverket ville ha liten påvirkning på turisttrafikken.

I etterundersøkelsen fra 2010 oppga 9 av 10 reiselivsaktører på Hitra at vindkraftverket ikke har hatt målbare negative konsekvenser for turisme eller omsetning. Turistene var i stort sett positive eller likegyldige til vindkraftverket, noe som samsvarte med funnene i etterprøvingsstudien fra 2016, men dette varierte noe med turistenes nasjonalitet. De intervjuede aktørene oppgir at avstanden mellom vindkraftverket og kystnære besøksmål gjorde at vindparken verken ble oppfattet som særlig forstyrrende eller sjenerende for turister[89].

I 2006 gjennomførte analyseselskapet Centio en omdømmeundersøkelse blant både fastboende og hytteeiere på Hitra, som viste en generelt positiv holdning (63 prosent av respondentene) til utvidelse av vindparken på Hitra (Hitra 2) så lenge dette skjedde i tilknytning til eksisterende anlegg, og at motstanden var lavere blant fastboende enn blant hytteeiere. Vindkraft ble i liten grad nevnt som en bekymring sammenlignet med andre lokale forhold. I etterundersøkelsen gjennomført av Agenda utvikling, svarte respondentene at Hitra 1 var stort sett akseptert av befolkningen, selv om noen fortsatt er skeptiske. Det var generell enighet også da at en eventuell utvidelse av vindparken (i form av Hitra 2) var akseptabel så lenge den skjedde i tilknytning til eksisterende anlegg på fjellet og i god avstand fra bebyggelse. Mange uttrykte dessuten ønske om å åpne adkomstveien for å gjøre området mer tilgjengelig for publikum. Enkelte aktører oppga også at vindkraftetableringen bidro til økt oppmerksomhet rundt kommunen og at besøksinteressen for selve vindparken hadde en viss positiv effekt.

I anleggsperioden for Hitra 1 ble det heller ikke registrert negative effekter på turisttrafikken. Ingen lokale reiselivsaktører rapporterte om bortfall av gjester eller klager fra turister knyttet til anleggsarbeidet. Tvert imot gav anleggsperioden enkelte positive ringvirkninger: lokale hoteller med tilstrekkelig kapasitet opplevde økt omsetning ved utleie til anleggsarbeidere og teknisk personell.

Dette er i tråd med funnene i studien til Norconsult og Agenda Kaupangs studie som omfatter flere vindkraftutbygginger i Norge. Studien viser at vindkraftutbygginger i begrenset grad gir økt omsetning i reiselivsnæringen, og at eventuelle positive effekter i hovedsak tilfaller overnattingssteder med tilstrekkelig kapasitet til å ta imot anleggsarbeidere. Denne effekten vil mest sannsynlig være gjeldende for nye Hitra 1, da lokale overnattingssteder ble benyttet under utbyggingen av dagens Hitra 1 og 2.

Etter at Hitra 1 kom i drift i 2004, fortsatte turisttrafikken til Hitra å øke betydelig. Etterundersøkelsen fant ingen indikasjoner på at vindparken har skremt bort besøkende eller redusert reiselivsaktiviteten – alle de 20 intervjuede turistbedriftene mente at vindkraftverket overhodet ikke har påvirket turistnæringen negativt[90]. Ingen av aktørene hadde hørt klager fra tilreisende om turbinenes tilstedeværelse; derimot kunne flere fortelle at turister uttrykte ønske om å besøke selve vindparken som en attraksjon. Hovedkonklusjonen i 2010-undersøkelsen var derfor at vindparken på Eldsfjellet ikke har hatt noen målbar innflytelse på turiststrømmene, verken i negativ eller positiv retning, noe som underbygges av at turisttrafikken økte etter etableringen. Denne konklusjonen bekreftes av etterprøvingsstudien i 2016, som slår fast at ettervirkningene av Hitra 1 for reiselivsbedriftene har vært små eller ubetydelige.

[89] (Agenda Utredning og Utvikling AS, 2010)
[90] (Agenda Kaupang og Norconsult, 2016)

I denne utredningen har konsulterte interessenter uttrykt at de ikke forventer betydelige konsekvenser for reiselivsnæringen som følge av nye Hitra 1. De viser til at verken Hitra 1 eller Hitra 2 har medført merkbare negative virkninger for den lokale reiselivsnæringen, og at tidligere utbygginger tvert imot har bidratt til økt omsetning og aktivitet, primært innen overnattingsvirksomhet. Utbyggingene har også vært med på å sikre helårssysselsetting i reiselivet på Hitra, for riktignok en begrenset periode.

4.6.4 Vurdering av tiltakets påvirkning på lokalt og regionalt reiseliv

Anleggsfasen

Konklusjonene fra både konsekvensutredningene og etterprøvingsstudiene for Hitra 1 og Hitra 2 viser at etableringen av vindkraftverkene har medført liten eller ubetydelig negativ påvirkning på reiselivsnæringen, selv i en situasjon der det ble gjort nye inngrep i tidligere urørt natur. Nye Hitra 1 innebærer ikke en utvidelse eller ny lokalisering, men en reetablering innenfor et allerede nedbygd landskap. Tiltaket baserer seg i stor grad på eksisterende infrastruktur og arealer, med begrenset behov for ytterligere arealinngrep i naturmiljøer. Gitt at tidligere utbygginger med større arealpåvirkning hadde marginal effekt på reiselivet, tilsier dette at konsekvensene av en reetablering vil være enda mindre.

Anleggsarbeidet vil føre til midlertidige forstyrrelser i form av blant annet støy, trafikk og landskapsinngrep, som kan ha en svekkende effekt på friluftslivet og naturbaserte reiselivsaktiviteter. Her henvises det videre til tema friluftsliv for en mer detaljer vurdering av tiltakets konsekvens på friluftsliv. Den faktiske innvirkningen på omsetning og turistbesøk kan imidlertid variere avhengig av lokale tilpasninger og turistgruppenes aksept for slike inngrep. Dette kan medføre kortvarige ulemper for turister som benytter nærliggende friluftsområder, men etter erfaringene fra etableringen av eksisterende Hitra 1 forventes ikke dette å gi målbare utslag for reiselivsnæringen. Under Hitra 1 ble det ikke registrert endringer i omsetning eller besøkstall som følge av anleggsarbeidet, og aktørene rapporterte heller ikke om negative økonomiske effekter i anleggsperioden, snarere positiv effekt hos overnattingssteder på Hitra. Et betydelig antall ansatte og innleide arbeidere skal innkvarteres og bespises. For nye Hitra 1 vil dette kunne bety ekstra inntekter til hoteller, campingplasser med utleiehytter og lokale spisesteder i byggeårene. Disse ringvirkningene er positive, men midlertidige. Når anleggsarbeidet avsluttes, forventes denne ekstra etterspørselen å falle bort, slik man også erfarte etter anleggsfasen for Hitra 1.

Det er det svært vanskelig å kvantifisere eventuelle økonomiske virkninger tiltaket måtte ha på reiselivet i både tiltakskommunene og tilgrensende nabokommuner. Eventuelle positive virkninger knyttet til økt etterspørsel etter overnatting er allerede inkludert i vurderingen av næringsliv i kapittel 3.3, og er derfor ikke medregnet her for å unngå dobbeltelling. Virkningen på reiselivet i Hitra kommune vurderes dermed å ha *ubetydelig (0)* konsekvens i anleggsfasen.

Driftsfasen

Nye Hitra 1 innebærer en erstatning av dagens Hitra 1. Hitra 2 allerede er etablert innenfor planområdet, med idriftsettelse i 2019 og konsesjon til 2044[91]. Vindkraftverk inngår dermed som en eksisterende del av landskaps- og opplevelsesgrunnlaget i området, noe som begrenser tilleggsbelastningen og

[91] (Norges vassdrags-og energidirektorat, 2020)

reduserer omfanget av visuelle og opplevelsesmessige endringer ved en eventuell reetablering av Hitra 1. For en nærmere beskrivelse av landskapsvirkningene vises det til fagrapport om landskap.

Erfaringer fra Hitra og tilgjengelige etterprøvingsstudier viser at eksisterende vindkraftverk ikke har svekket områdets attraktivitet som reisemål. Hitra kommune har over tid gjennomført betydelige reiselivssatsinger og utviklet reiselivsnæringen til tross for tilstedeværelsen av vindkraftverkene, noe som indikerer en viss robusthet i næringen. Lokale reiselivsaktører rapporterer ikke om negative virkninger på omsetning eller etterspørsel over tid, og vindkraftverkene har vært en del av landskapsbildet i flere år, slik at besøkende i stor grad er kjent med slike inngrep.

Nye Hitra 1 vil ha færre turbiner enn dagens Hitra 1, men med økt turbinhøyde. Lysmerking av turbinene om natten representerer et nytt visuelt element, og blinkende lys kan oppleves som forstyrrende for enkelte besøkende.

Samlet sett vurderes tiltakets å ha en *ubetydelig konsekvens* (0) for reiselivet i Hitra kommune, i driftsfasen. Etterprøvingsstudiene viser at Hitra 1 ikke har gitt målbare utslag i omsetning eller besøksgrunnlag for lokale reiselivsaktører, og det er ingen indikasjoner på at en reetablering vil endre dette bildet, særlig ettersom Hitra 2 fortsatt vil inngå i området.

Det er heller ikke ventet at tiltaket vil få særlige konsekvenser for det regionale reiselivet, verken i anleggs- eller driftsfasen, og dette vurderes følgelig til ubetydelig konsekvens (0).

Eventuelle konsekvenser for reiselivet vil i praksis først kunne påvises dersom næringen opplever økonomiske tap, enten gjennom færre turister eller lavere betalingsvilje. Dersom slike tap oppstår, er det imidlertid ikke nødvendigvis tiltaket i seg selv som er årsaken. Tapene kan også skyldes andre faktorer, som for eksempel ettervirkninger av pandemien eller endringer i norsk og global økonomi.

4.7 Avbøtende tiltak

Avbøtende tiltak som omfatter reiseliv, er nært knyttet til både natur- og kulturlandskap. Derfor kan avbøtende tiltak foreslått under temaene landskap, kulturmiljø, naturmangfold og friluftsliv ha en positiv innvirkning på reiselivet. Det er også viktig å vurdere hvordan lokale reiselivsbedrifter har og eventuelt kan tilpasse seg eksisterende og fremtidig vindkraftutbygging, og hvilke alternativer som finnes for å møte eventuelle tap i turistbesøk.

For reiselivet bør tiltakene bidra til å sikre at den visuelle og tekniske tilstedeværelsen av vindkraftverket oppleves som minst mulig forstyrrende. Dette gjelder spesielt valg av løsning for lysmerking, der varslede og minst mulig påtrengende løsninger vurderes som det viktigste avbøtende tiltaket av reiselivsaktører, kommune, næringsforening og fylkeskommune. Videre bør det legges til rette for at veier og stier holdes åpne og i god stand, slik at tiltaket minimerer påvirkningen på naturopplevelser, jakt- og fiskebaserte tilbud og etablerte ferdselsårer.

4.8 Usikkerhet

Usikkerheten knytter seg i hovedsak til den praktiske gjennomføringen av anleggsfasen, herunder omfang av anleggstrafikk, tidsplan, m.m, da detaljene rundt dette ikke foreligger på nåværende tidspunkt. Det er også usikkerhet rundt hvordan lysmerking kan påvirke den lokale reiselivsnæringen.

Datagrunnlaget for denne utredningen vurderes som svært godt, ettersom det foreligger etterprøvingsstudier av reiselivet ved etableringen av eksisterende Hitra 1. Reiselivets verdi og

sensitivitet anses å være tilstrekkelig vurdert, selv om ikke alle reiselivsaktører nødvendigvis er fanget opp i tilgjengelig statistikk eller kartlagt under seksjon 4.5, og grunnlaget for verdisetting er dermed vurdert å være godt.

4.9 Oppfølgende undersøkelser

Det er ikke foreslått oppfølgende undersøkelser.

4.10 Synergieffekter infrastruktur

I henhold til utredningskrav omtalt i kapittel 2.6, er det gjort en kort vurdering av eventuelle synergieffekter knyttet til etablering av infrastruktur som følge av tiltaket. Siden prosjektet i stor grad er tiltenkt å benytte eksisterende anleggsstruktur og arealbruk, vil behovet for ny teknisk infrastruktur være noe mer begrenset.

Prosjektet er planlagt med flere skadebegrensende tiltak som gir positive effekter også sett i lys av synergieffekter (jf. kapittel 2.4). Blant annet er nye Hitra 1 dimensjonert slik at eksisterende nettilknytning kan benyttes uten behov for ny eller oppgradert kraftledning. Turbinplasseringer er lagt nært opp til eksisterende veger og installasjoner, og riggarealer, mellomlagring og massetak gjenbrukes i stor grad. Disse tiltakene minimerer behovet for nye inngrep og reduserer både kostnader og miljøbelastning. Samtidig gjør de det mulig å effektivisere tilbakeføring og revegetering av arealer som ikke lenger skal benyttes, blant annet ved gjenbruk av toppjord fra byggefasen.

Tiltaket medfører først og fremst gjenbruk av tidligere utbygde områder og bygningsmasse, så nye naturinngrep og forstyrrelser unngås i stor grad. Lona-besøkshytta er et kommunalt initiativ på Hitra for å styrke det lokale friluftstilbudet i nedenfor dagens vindpark. Hytta er delvis finansiert gjennom avtalen for Hitra 2[92]. Prosjektet er utviklet i samarbeid med SPINN arkitektur og Format Engineers og hytta er skissert med vekt på "møte mellom natur og vindkraftteknologi" i området[93]. Den planlegges som en enkel dagsturhytte for turgåere, syklister og andre natursøkere, lokalisert inntil den eksisterende vindparken. Erfaringer fra Hitra viser at nye adkomstveier i forbindelse med de eksisterende vindparkene har gjort naturområdene mer tilgjengelige for fotturer, jakt, sykling, m.m i planområdet[94]. Funnene fra Smøla tyder på at en helhetlig, kommunal strategi som samordner reiselivssatsing og vindkraftutbygging kan gi positive utviklingseffekter for lokalt reiseliv[95].

[92] Informasjon intervju med kommunen
[93] https://www.spinnark.no/kultur/lona-dagsturhytte
[94] Informasjon fra intervju med aktører
[95] (Bjerkestrand, 2010)

5 Samlet vurdering

Tabellen nedenfor sammenfatter konsekvensene for lokal og regional sysselsetting, kommuneøkonomi og reiseliv i anleggsfasen og driftsfasen.

Tabell 5-1 Oppsummering av konsekvenser for temaet lokalt og regionalt næringsliv

Næringsliv og sysselsetting	**Anleggsfasen**	**Driftsfasen**
Hitra kommune	Middels positiv (++)	Liten positiv (+)
Trøndelag fylke	Liten positiv (+)	Ubetydelig (0)
Kommuneøkonomi	**Anleggsfasen**	**Driftsfasen**
Hitra kommune	Ikke vurdert[96]	Middels positiv (++)
Reiseliv	**Anleggsfasen**	**Driftsfasen**
Hitra kommune	Ubetydelig (0)	Ubetydelig (0)
Trøndelag fylke	Ubetydelig (0)	Ubetydelig (0)

Sammenligning av alternativer
Det er gjort en sammenligning av dagens Hitra 1 mot nye Hitra 1, formelt sett via en mellomliggende sammenligning av nullalternativet/referansetilstanden mot dagens situasjon (alt. NÅ). Dette er en forenklet vurdering som ligger utenfor det fastsatte utredningsprogrammet.

Næringsliv og sysselsetting, anleggsfasen
Alternativ NÅ representerer en driftssituasjon uten anleggsaktivitet, og har følgelig ingen konsekvens i anleggsfasen sammenlignet med nullalternativet. Dekommisjoneringen som inngår i nullalternativet vil riktignok utløse en kortvarig aktivitetsimpuls (anslagsvis 30–40 sysselsatte over tre til seks måneder, med en dekommisjoneringskostnad på 62 MNOK), men denne aktiviteten er av begrenset omfang og med lavere lokal andel enn nybygging, da den i hovedsak utføres av spesialiserte aktører utenfra. Forskjellen mellom alternativ 1 og alternativ NÅ i anleggsfasen tilsvarer dermed i praksis fullt ut konsekvensgraden for alternativ 1.

Næringsliv og sysselsetting, driftsfasen
For næringsliv og sysselsetting innebærer dagens situasjon (alt. NÅ) at både Hitra 1 og Hitra 2 er i drift. Nullalternativet (alternativ 0) innebærer at Hitra 1 ikke fornyes og kun Hitra 2 består. Forskjellen mellom alternativ NÅ og alternativ 0 er begrenset for næringsliv og sysselsetting, ettersom de direkte sysselsettingsvirkningene fra drift av dagens Hitra 1 er små (tre årsverk), og driften av dagens Hitra 2 vil fortsette (samdriftseffekt). Differansen mellom dagens Hitra 1 (alt. NÅ) og nye Hitra 1 (alt. 1) vurderes som ubetydelig.

Kommuneøkonomi

[96] Det er ikke gjennomført en kvantitativ vurdering av kommuneøkonomiske virkninger i anleggsfasen, herunder eiendomsskatt og produksjonsavgift, da dette avhenger blant annet av anleggsgjennomføringen og er beheftet med usikkerhet

For kommuneøkonomien er forskjellen større, da bortfall av Hitra 1 innebærer tap av eiendomsskatt og produksjonsavgift fra dette anlegget. Dagens Hitra 1, med en midlere årsproduksjon på 126 GWh[97], som med dagens sats på 2,42 øre/kWh gir over 3 millioner kroner i produksjonsavgift og 3,5 millioner kroner i eiendomsskatt (jf. Tabell 3-8). Samlet tilsvarer dette om lag 1,8 prosent av netto kommunale driftsutgifter for 2024. Nye Hitra 1 forventes å gi årlige inntekter på 15,7 millioner kroner de første ti årene, som tilsvarer 3,1 prosent av netto driftsutgifter (middels positiv, ++). Forskjellen mellom nye Hitra 1 og dagens situasjon vurderes som liten positiv (+), ettersom nye Hitra 1 gir et netto høyere inntektsbidrag enn det dagens aldrende anlegg genererer.

Reiseliv

For reiseliv er forskjellen ubetydelig, ettersom Hitra 2 uansett vil være til stede i landskapet og erfaringer viser at vindkraftverkene ikke har hatt målbare virkninger på reiselivets økonomi. Med tanke på samlet belastning kan Nye Hitra 1 i stor grad sies å videreføre en samlet belastning som alt er til stede i dagens situasjon. Konsekvensen av alternativ NÅ vurderes også som ubetydelig, og forskjellen mellom nye Hitra 1 og dagens situasjon er følgelig ubetydelig for både Hitra kommune og Trøndelag fylke. Tabellen nedenfor sammenfatter konsekvensene for lokal og regional sysselsetting, kommuneøkonomi og reiseliv i driftsfasen og sammenligner de forskjellige alternativene. Det er formelt og teknisk ikke mulig å videreføre dagens anlegg uendret.

Tabell 5-2 Oppsummering av konsekvenser for temaet lokalt og regionalt næringsliv i drift og sammenligning med dagens situasjon

DRIFTSFASEN				
Tema	**Alt. 0 Etter fjerning av dagens Hitra 1**	**Alt. 1 Nye Hitra 1 bygd og dagens Hitra 1 fjernet**	**Alt. NÅ Dagens situasjon med dagens Hitra 1**	**Alt. 1 minus Alt. NÅ Forskjell dagens Hitra 1 og Nye Hitra 1**
Næringsliv og sysselsetting				
Hitra kommune	Ingen konsekvens	Liten positiv (+)	Liten positiv (+)	Ubetydelig (0)
Trøndelag fylke	Ingen konsekvens	Ubetydelig (0)	Ubetydelig (0)	Ubetydelig (0)
Kommuneøkonomi				
Hitra kommune	Ingen konsekvens	Middels positiv (++)	Liten positiv (+)	Liten positiv (+)
Reiseliv				
Hitra kommune	Ingen konsekvens	Ubetydelig (0)	Ubetydelig (0)	Ubetydelig (0)
Trøndelag fylke	Ingen konsekvens	Ubetydelig (0)	Ubetydelig (0)	Ubetydelig (0)

[97] Hentet fra NVE sin *Data for utbygde vindkraftverk i Norge*. Hentet 29.01.2026

6 Referanser

Agenda Kaupang og Norconsult. (2016). Samfunnsmessige virkninger av vindkraftverk- en etterprøving av fire vindkraftverk.

Agenda Utredning og Utvikling AS. (2010). Etterundersøkelse og konsekvensutredning for Hitra vindpark. Samfunnsmessige virkninger.

Aas, Ø., Museth, J., & Tangeland, T. (2006). Konsekvensutredning: 420 kV kraftledning Sima-Samnanger. NINA.

Asplan Viak for Innovasjon Norge. (2022). Reiselivets verdiskapning. Innovasjon Norge.

Bjerkestrand, Erlend. (2010). Vindkraft og reiselivsnæring - konflikt eller samspill? En komparativ studie av reiselivsnæringen i Smøla og Frøya. Masteroppgave i samfunnsgeografi, samfunnsvitenskapelig fakultet. Universitetet i Bergen.

Broekel, T., & Alfken, C. (2015). Gone with the wind? The impact of wind turbines on tourism demand. Energy Policy, 86, 506–519. https://doi.org/10.1016/j.enpol.2015.08.005

Data for utbygde vindkraftverk i Norge—NVE. (2025). Hentet 8. november 2025, fra https://www.nve.no/energi/energisystem/vindkraft-paa-land/data-for-utbygde-vindkraftverk-i-norge/

Edita Tverijonaite & Anna Dóra Sæþórsdóttir. (2023, september). Tourism and onshore wind turbines – literature review. https://www.ramma.is/media/ra5/Wind_tourism_lit_review_2023_final.pdf

Energidepartementet. (2024, mai 14). Tilskotsordningar til natur, friluftsliv og reindrift i område med vindkraftverk [Pressemelding]. https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/2.tilskotsordningar-til-natur-friluftsliv-og-reindrift-i-omrade-med-vindkraftverk/id3038637/

Erik Jakobsen, Endre K. Iversen, Live Nerdrum, & Mathie Rødal. (2021, november 20). Norsk reiseliv før, under og etter pandemien. Menon Economics. https://www.menon.no/publication/norsk-reiseliv-for-under-og-etter-pandemien/

EY for Innovasjon Norge. (2025). Verdiskapingen i norsk reiseliv i 2024 slår rekorder.

Finansdepartementet. (2023, oktober 6). Prop. 2 LS (2023–2024) [Proposisjon]. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-2-ls-20232024/id2998793/

Fjord Norway. (2025, 10). Se og gjøre. Hentet fra https://www.fjordnorway.com/no/se-og-gjore?regions=the-stavanger-region&attractions=bryne

Frantál, B., & Kunc, J. (2011). Wind turbines in tourism landscapes: Czech experience. Annals of Tourism Research, 38(2), 499–519. https://doi.org/10.1016/j.annals.2010.10.007

Hitra kommune. (2022). Strategi for attraktivitet og verdiskaping. https://www.hitra.kommune.no/samfunnsutvikling/attraktivitet-og-verdiskaping/

Hitra kommune. (2024). Handlings- og økonomiplan 2025–2028.

Hitra kommune. (2024). Hitra i tall 2024. https://www.hitra.kommune.no/nyheter/hitra-i-tall-2024/

Hitra kommune. (2025). Eiendomsskatteliste 2025. https://www.hitra.kommune.no/nyheter/kunngjoring-eiendomsskatteliste-2025/

Inger Cathrine Kann, Therese Dokken, Johannes Sørbø, & Jun Yin. (2018). Geografisk og yrkesmessig mobilitet blant arbeidsledige | Arbeid og velferd. https://arbeidogvelferd.nav.no/journal/2018/1/p-3512/Geografisk_og_yrkesmessig_mobilitet_blant_arbeidsledige

Innovasjon Norge. (2025, 10). Overnattingsstatistikk. https://reiseliv.innovasjonnorge.no/seksjon/overnattingsstatistikk

Innovasjon Norge. (2025, 10). Sysselsatte i reiselivet. https://reiseliv.innovasjonnorge.no/seksjon/sysselsatte-i-reiselivet

Lovdata. (u.å.). Lov om eigedomsskatt til kommunane (eigedomsskattelova). Hentet 6. november 2024, fra https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1975-06-06-29

Lovdata. (2021). https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2017-06-16-60

Miljødirektoratet. (2025). Håndbok om konsekvensutredning av klima og miljø | M-1941.

NAV. Arbeids- og velferdsetaten. (2025). Hentet fra Hovedtall om arbeidsmarkedet: https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/statistikk/arbeidssokere-og-stillinger-statistikk/hovedtall-om-arbeidsmarkedet

NHO Reiseliv; Menon Economics. (2024, 09 05). Tall og fakta om norsk reiseliv. https://www.nhoreiseliv.no/tall-og-fakta/tall-og-fakta-om-norsk-reiseliv/

Norges vassdrags- og energidirektorat. (2022). Hentet fra https://www.nve.no/energi/energisystem/vindkraft/kunnskapsgrunnlag-om-virkninger-av-vindkraft-paa-land/skatt/#:~:text=Om%20skatt%20og%20vindkraftverk

Norges vassdrags- og energidirektorat. (2022, april 11). Reiseliv—NVE. https://www.nve.no/energi/energisystem/vindkraft-paa-land/kunnskapsgrunnlag-om-virkninger-av-vindkraft-paa-land/reiseliv/

Norges vassdrags- og energidirektorat. (2024, april 10). Så mye får vindkraftkommunene utbetalt—NVE. https://www.nve.no/nytt-fra-nve/nyheter-energi/saa-mye-faar-vindkraftkommunene-utbetalt/

Norges vassdrags- og energidirektorat. (2024). Kostnader for kraftproduksjon. https://www.nve.no/energi/analyser-og-statistikk/kostnader-for-kraftproduksjon/

Norges vassdrags- og energidirektorat. (2024). Metode og forutsetninger for beregning av kostnader for kraftproduksjon.

Norges vassdrags- og energidirektorat. (2025, 10 29). Data for utbygde vindkraftverk i Norge. https://www.nve.no/energi/energisystem/vindkraft-paa-land/data-for-utbygde-vindkraftverk-i-norge/

Norges vassdrags- og energidirektorat. (2025, 10 16). Produksjonsavgift for vindkraftverk på land. https://www.nve.no/energi/energisystem/vindkraft-paa-land/produksjonsavgift-for-vindkraftverk-paa-land/

Norges vassdrags- og energidirektorat. (u.å.). Verdiskapning—NVE. Hentet 9. november 2024, fra https://www.nve.no/energi/energisystem/vindkraft-paa-land/kunnskapsgrunnlag-om-virkninger-av-vindkraft-paa-land/verdiskapning/

Norges vassdrags-og energidirektorat. (2020). Konsesjonssak. Hentet fra https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonssaker/konsesjonssak/?type=A-6&id=34

Regjeringen. (2023). Prop. 2 LS (2023–2024) – Grunnrenteskatt på landbasert vindkraft. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-2-ls-20232024/id2998793/

Regjeringen. (2025). Kommunesammenslåinger i kommunereformen. https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunestruktur/nye-kommuner/id2470015/

Riddington, G., McArthur, D., Harrison, T., & Gibson, H. (2010). Assessing the economic impact of wind farms on tourism in Scotland: GIS, surveys and policy outcomes. International Journal of Tourism Research, 12(3), 237–252. https://doi.org/10.1002/jtr.750

Samuelson, W., & Zeckhauser, R. (1988). Status quo bias in decision making. Journal of Risk and Uncertainty, 1(1), 7–59. https://doi.org/10.1007/BF00055564

Silva, L., & Delicado, A. (2017). Wind farms and rural tourism: A Portuguese case study of residents' and visitors' perceptions and attitudes. Moravian Geographical Reports, 25(4), 248–256. https://doi.org/10.1515/mgr-2017-0021

Skatteetaten. (2026). Avgift på vindkraft. https://www.skatteetaten.no/satser/vindkraft/?year=2026#rateShowYear

Smaker fra øyriket. (2025). https://www.smakerfraoeyriket.no/produsenter/

SSB. (2025). 03174: Eksisterende bygningsmasse. https://www.ssb.no/system/

Statistisk sentralbyrå. (2025). Fritidsbygninger på kartet. https://kart.ssb.no/wayfinder/default?x=10.697682&y=61.511839&z=7.4&topic=067ef95c-ed6e-78cf-8000-e5dbea463983

SSB. Statistisk sentralbyrå. (2025). Arbeidskraftkostnader: https://www.ssb.no/statbank/table/07685/

SSB. Statistisk sentralbyrå. (2025). Befolkning: https://www.ssb.no/statbank/table/07459/

SSB. Statistisk sentralbyrå. (2025). Kommuneregnskap: https://www.ssb.no/statbank/table/12137/

SSB. Statistisk sentralbyrå. (2025). Lønnstakere: https://www.ssb.no/statbank/table/11619/

SSB. Statistisk sentralbyrå. (2025). Virksomheter: https://www.ssb.no/statbank/table/10309/

SSB. Statistisk sentralbyrå. (2025). Nasjonale befolkningsframskrivinger: https://www.ssb.no/statbank/table/11668/

SSB. Statistisk sentralbyrå. (2025). Tabell 12817: Foreløpige tall for antall foretak m.m. https://www.ssb.no/statbank/table/12817/tableViewLayout1/

Sæþórsdóttir, A. D., Ólafsdóttir, R., & Smith, D. (2018). Turbulent times: tourists' attitudes towards wind turbines in Iceland. International Journal of Sustainable Energy, 37(9), 886–901. https://doi.org/10.1080/14786451.2017.1388236

Trøndelag fylkeskommune. (2019). Faktafredag – Nye kommuner i 2020. https://www.trondelagfylke.no/

Trøndelag fylkeskommune. (2021). Fylkeskommunens rolle og regionalt reiselivsoppdrag. https://www.trondelagfylke.no/

Trøndelag fylkeskommune. (2025). Trøndelag i tall. https://trondelagitall.no/statistikk/

Tverijonaite, E., & Sæþórsdóttir, A. D. (2020). Interrelationships of onshore wind farms with tourism and recreation. https://www.ramma.is/media/rannsoknir/Wind_tourism_lit_review_final.pdf

Visit Hitra. (u.d.). https://www.visithitra.no/

Visit Norway. (2024, 09 16). Reiselivets verdiskaping i Norge. https://business.visitnorway.com/no/markedsinnsikt/

Visit Norway. (2025). Visit Norway – Trøndelag. https://www.visitnorway.com/places-to-go/trondelag/

Warren, C. R., & McFadyen, M. (2010). Does community ownership affect public attitudes to wind energy? Land Use Policy, 27(2), 204–213. https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2008.12.010